EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 17.11.2021
COM(2021) 706 final

2021/0366 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o omogočanju dostopnosti nekaterih primarnih in drugih proizvodov, povezanih s krčenjem in degradacijo gozdov, na trgu Unije in njihovem izvozu iz Unije ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 995/2010

(Besedilo velja za EGP)

{SEC(2021) 395 final} - {SEC(2021) 396 final} - {SWD(2021) 325 final} - {SWD(2021) 326 final} - {SWD(2021) 327 final} - {SWD(2021) 328 final} - {SWD(2021) 329 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Krčenje in degradacija gozdov se odvijata z zaskrbljujočo hitrostjo ter poslabšujeta podnebne spremembe in povzročata izgubo biotske raznovrstnosti. Glavni vzrok za krčenje in degradacijo gozdov je **širjenje kmetijskih zemljišč** za proizvodnjo primarnih proizvodov, kot so govedo, les, palmovo olje, soja, kakav ali kava. Zaradi vse številčnejšega svetovnega prebivalstva in vse večjega povpraševanja po kmetijskih proizvodih, zlasti tistih živalskega izvora, naj bi se po pričakovanjih povečalo povpraševanje po kmetijskih zemljiščih in dodatno obremenilo gozdove, spreminjajoči se podnebni vzorci pa bodo vplivali na proizvodnjo hrane. Zato bo nujen prehod na trajnostno proizvodnjo, ki ne bo vodila v nadaljnje krčenje in degradacijo gozdov.

EU je pomembna potrošnica primarnih proizvodov, povezanih s krčenjem in degradacijo gozdov, nima pa posebnih in učinkovitih pravil, s katerimi bi lahko zmanjšala svoj prispevek k tem pojavom. Cilj te pobude je zato omejiti krčenje in degradacijo gozdov, ki ju povzročata proizvodnja in potrošnja v EU. To naj bi zmanjšalo emisije toplogrednih plinov in izgubo biotske raznovrstnosti na svetovni ravni. Cilj pobude je **čim bolj zmanjšati porabo proizvodov iz dobavnih verig, povezanih s krčenjem ali degradacijo gozdov**, ter povečati povpraševanje EU po primarnih in drugih proizvodih zakonitega izvora, ki ne povzročajo krčenja gozdov, ter trgovino z njimi.

• Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

Predlog je bil prvič napovedan v **sporočilu Komisije z naslovom „Okrepitev ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov“ iz leta 2019**[1] (v nadaljnjem besedilu: sporočilo iz leta 2019), v katerem se je Komisija zavezala, da bo „ocenila dodatne regulativne in neregulativne ukrepe na strani povpraševanja, da se zagotovijo enaki konkurenčni pogoji in enotno razumevanje dobavnih verig, ki ne povzročajo krčenja gozdov, z namenom povečanja preglednosti dobavne verige in čim večjega zmanjšanja tveganja za krčenje in degradacijo gozdov, povezanega z uvozom primarnih proizvodov v EU“. Ta zaveza je bila nato potrjena v evropskem zelenem dogovoru[2], strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030[3] in strategiji „od vil do vilic“[4], pri čemer je bil v zadnjih dveh napovedan ustrezen zakonodajni predlog za leto 2021. Predlog je sestavni del splošnih ciljev evropskega zelenega dogovora in vseh pobud, razvitih v okviru tega dogovora, ter skladen z njimi. Zlasti se dopolnjuje z drugimi ukrepi, predlaganimi v sporočilu iz leta 2019, in sicer: 1) **partnersko sodelovanje z državami proizvajalkami** za odpravo temeljnih vzrokov za krčenje gozdov in spodbujanje trajnostnega gospodarjenja z gozdovi ter 2) **mednarodno sodelovanje z glavnimi državami porabnicami** za zmanjšanje selitve težav v druge regije in spodbujanje sprejetja podobnih

[1] Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Okrepitev ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov“, COM(2019) 352 final.

[2] Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Evropski zeleni dogovor“, COM(2019) 640 final.

[3] Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030: Vračanje narave v naša življenja“, COM(2020) 380 final.

[4] Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Strategija ‚od vil do vilic‘ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem“, COM(2020) 381 final.

ukrepov, da se prepreči dajanje proizvodov iz dobavnih verig, povezanih s krčenjem in degradacijo gozdov, na trg.

Komisija bo zato še naprej partnersko sodelovala z državami proizvajalkami in ponujala nove oblike podpore in spodbud v zvezi z varstvom gozdov, izboljšanjem upravljanja in lastništva zemljišč, krepitvijo izvrševanja zakonodaje in spodbujanjem trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, kmetijstva, odpornega na podnebne spremembe, trajnostne intenzifikacije in diverzifikacije, agroekologije in kmetijsko-gozdarskih sistemov.

V obstoječem zakonodajnem okviru EU se krčenje gozdov obravnava le delno. **Akcijski načrt EU o izvrševanju zakonodaje, upravljanju in trgovanju na področju gozdov (FLEGT) iz leta 2003**[5] je najpomembnejši instrument politike EU za boj proti nezakoniti sečnji in z njo povezani trgovini. **Akcijski načrt FLEGT sicer obravnava nezakonito sečnjo in z njo povezano trgovino, ne obravnava pa krčenja gozdov kot takega**. Pomemben element akcijskega načrta FLEGT je prostovoljna shema, ki zagotavlja, da se v EU uvaža samo zakonito pridobljeni les iz držav, ki so privolile v sodelovanje v tej shemi. Notranji pravni okvir EU za to shemo je uredba o izvrševanju zakonodaje, upravljanju in trgovanju na področju gozdov (**uredba o shemi FLEGT**)[6], ki vzpostavlja sistem izdajanja dovoljenj, ki je podlaga za sporazume o prostovoljnem partnerstvu FLEGT. Drugi pomemben element akcijskega načrta FLEGT je **uredba o lesu**[7], ki prepoveduje dajanje nezakonito pridobljenega lesa in lesnih proizvodov na trg EU ter določa obveznosti za gospodarske subjekte, ki les prvič dajejo na trg. Tako za uredbo o shemi FLEGT in uredbo o lesu je bilo opravljeno preverjanje primernosti, možnosti politike, predstavljene v tej uredbi, pa temeljijo tudi na ugotovitvah preverjanja primernosti.

Komisija bo na podlagi izkušenj in spoznanj, pridobljenih v okviru akcijskega načrta FLEGT in uredbe o shemi FLEGT po potrebi vzpostavila partnerstva za gozdove z zadevnimi partnerskimi državami. Glavni cilj partnerstev za gozdove bo celovito in celostno varstvo, obnova in/ali zagotavljanje trajnostne rabe gozdov, da se izpolnijo prednostne naloge evropskega zelenega dogovora in cilji razvojnega sodelovanja EU, kot so odpravljanje revščine, dobro upravljanje in človekove pravice. Spodbujala bodo gospodarjenje z gozdovi in reforme politik za trajnostno gospodarjenje z gozdovi ter prispevala k zajezitvi krčenja in degradacije gozdov.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

V sporočilu iz leta 2019 je določen splošni cilj varstva in izboljšanja zdravja obstoječih gozdov, zlasti pragozdov, ter povečanja trajnostne in biotsko raznovrstne gozdnatosti po vsem svetu. V okviru evropskega zelenega dogovora strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 in strategija „od vil do vilic“ opredeljujeta ta zakonodajni predlog in druge ukrepe za preprečevanje ali zmanjšanje dajanja proizvodov iz dobavnih verig, povezanih s krčenjem ali degradacijo gozdov, na trg EU, kot pomembne za doseganje njunih ciljev. Druge

[5] Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu z naslovom „Izvrševanje zakonodaje, upravljanje in trgovanje na področju gozdov (FLEGT): predlog akcijskega načrta EU“, COM(2003) 251 final.

[6] Uredba Sveta (ES) št. 2173/2005 z dne 20. decembra 2005 o vzpostavitvi sheme izdajanja dovoljenj FLEGT za uvoz lesa v Evropsko skupnost.

[7] Uredba (EU) št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o določitvi obveznosti gospodarskih subjektov, ki dajejo na trg les in lesne proizvode.

pomembne pobude vključujejo na primer sporočilo z naslovom „Dolgoročna vizija za podeželska območja EU“[8].

Nova **strategija EU za gozdove** potrjuje, da ukrepi, ki so bili opredeljeni že v sporočilu iz leta 2019, določajo temeljni okvir za globalno ukrepanje EU, vključno s to zakonodajno pobudo, ter se bodo ustrezno in dosledno upoštevali pri oblikovanju notranjih politik.

Ta uredba bo dopolnjevala zakonodajno pobudo o **trajnostnem upravljanju podjetij**, katere cilj je izboljšati regulativni okvir EU na področju prava družb in upravljanja podjetij. Pobuda o trajnostnem upravljanju podjetij temelji na horizontalnem pristopu, ki obravnava škodljive učinke na človekove pravice in okolje, ki vplivajo na ravnanje podjetij pri njihovem poslovanju in v njihovih vrednostnih verigah. Ureditev trajnostnega upravljanja podjetij bo obravnavala poslovne dejavnosti in vrednostne verige na splošno, pristop h krčenju gozdov pa se osredotoča na specifične proizvode in dobavne verige proizvodov. Čeprav so splošni cilji obeh pobud lahko skupni in se medsebojno podpirajo, pa so specifični cilji različni.

Obveznost potrebne skrbnosti iz pobude o trajnostnem upravljanju podjetij naj bi se uporabljala za vrsto velikih podjetij EU v različnih sektorjih (z bolj ciljno usmerjeno ureditvijo za nekatera srednja podjetja), zajeta pa naj bi bila tudi podjetja zunaj EU. Zakonodajna pobuda o krčenju gozdov ima zelo specifičen cilj, in sicer da se omeji dajanje proizvodov, povezanih s krčenjem gozdov, na trg EU, njene zahteve pa bodo na nekaterih področjih bolj specifične v primerjavi s splošnimi obveznostmi iz pobude o trajnostnem upravljanju podjetij. Vključuje tudi prepoved, ki se bo uporabljala za vse gospodarske subjekte, ki dajejo zadevne proizvode na trg, vključno s podjetji v EU in zunaj nje, ne glede na njihovo pravno obliko in velikost. Kadar zahteve pobude o trajnostnem upravljanju podjetij presegajo zahteve iz uredbe o krčenju gozdov, se uporabljajo skupaj.

Ta pobuda ne bo posebej obravnavala **finančnega sektorja in naložb**. Obstoječe pobude na področju trajnostnega financiranja, kot sta izvajanje uredbe EU o taksonomiji in prihodnja direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti (sedanja direktiva o nefinančnem poročanju), so zelo primerne za obravnavo učinkov krčenja gozdov v finančnem in naložbenem sektorju ter tako dopolnjujejo in podpirajo to zakonodajno pobudo o krčenju gozdov.

Direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti in uredba o taksonomiji tudi nefinančnim podjetjem nalagata obveznosti razkritja: direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti predvideva objavo sektorskih standardov poročanja do oktobra 2023; v skladu z uredbo EU o taksonomiji pa so bila na podlagi delegiranega akta za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje že določena tehnična merila za gozdarstvo, medtem ko je bila objava meril za kmetijstvo odložena. Obe gospodarski dejavnosti sta lahko zajeti v okviru delegiranih aktov za druge štiri okoljske cilje.

Pričakuje se, da se bo ta predlog uredbe uporabljal skupaj z direktivo o energiji iz obnovljivih virov[9] tudi za nekatere primarne proizvode, ki se uporabljajo kot pogonska biogoriva ali za proizvodnjo pogonskih biogoriv, kot so lesni peleti ali derivati soje in palmovega olja. Cilji obeh sklopov predpisov EU se dopolnjujejo, saj oba obravnavata krovna cilja boja proti podnebnim spremembam in izgubi biotske raznovrstnosti. Ta zakonodajna pobuda določa

[8] Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Dolgoročna vizija za podeželska območja EU – do močnejših, povezanih, odpornih in uspešnih podeželskih območij do leta 2040“, COM(2021) 345 final.

[9] Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

zahteve za primarne in druge proizvode, povezane s krčenjem in degradacijo gozdov, ki se dajejo na trg EU. Njen namen je zajeziti krčenje gozdov, ki ga povzroča EU. Direktiva o energiji iz obnovljivih virov med drugim določa pravila o trajnostnih merilih za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, ki se štejejo za trajnostna, ter določa cilje za dosego cilja EU, da do leta 2030 doseže vsaj 32-odstotni delež energije iz obnovljivih virov.

Kar zadeva njuno medsebojno delovanje v praksi, bodo za primarne in druge proizvode, ki spadajo na področje uporabe obeh aktov, veljale zahteve za splošni dostop do trga in za njihovo vključenost med obnovljive vire energije. Te zahteve so združljive in se medsebojno krepijo. V posebnem primeru sistemov certificiranja nizkega tveganja za posredno spremembo rabe zemljišč v skladu z Uredbo Komisije (EU) 2019/807 o dopolnitvi Direktive (EU) 2018/2001[10] „glede določitve surovin z visokim tveganjem za posredno spremembo rabe zemljišč, v zvezi s katerimi se ugotavlja znatna širitev proizvodnega območja na zemljišča z visoko zalogo ogljika, ter certificiranja pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv z nizkim tveganjem za posredno spremembo rabe zemljišč“, lahko te sisteme certificiranja uporabljajo tudi gospodarski subjekti in trgovci v okviru svojih sistemov potrebne skrbnosti za pridobivanje informacij, kot jih zahteva ta uredba, da izpolnijo nekatere zahteve glede sledljivosti in informacij, določene v členu 9 te uredbe. Kot pri vseh drugih sistemih certificiranja njihova uporaba ne posega v pravno odgovornost in obveznosti gospodarskih subjektov in trgovcev iz te uredbe, da ravnajo s potrebno skrbnostjo.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Pristojnost EU za ukrepanje na področju krčenja in degradacije gozdov izhaja iz členov Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki se nanašajo na varstvo okolja. V skladu s členom 191(1) PDEU so kot cilji okoljske politike Unije opredeljeni „ohranjanj[e], varstv[o] in izboljšanj[e] kakovosti okolja; varovanj[e] človekovega zdravja; skrbn[a] in preudarn[a] rab[a] naravnih virov; spodbujanj[e] ukrepov na mednarodni ravni za reševanje regionalnih ali globalnih okoljskih problemov, zlasti v boju proti podnebnim spremembam“. Sprejetje ukrepov za boj proti krčenju in degradaciji gozdov na ravni Unije bo prispevalo k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov, povečevanju odpornosti na podnebne spremembe in zmanjševanju človeškega vpliva na biotsko raznovrstnost ter tako znatno prispevalo k vsakemu od ciljev okoljske politike. Člen 192 PDEU bi zato bilo treba uporabiti kot pravno podlago tega predloga.

Kot pri mnogih okoljskih vprašanjih imajo lahko posledice krčenja gozdov na nekem območju posledice na svetovni ravni. Zato je primerno, da so v predlog na predlagani pravni podlagi zajeti tako domači proizvodi kot proizvodi, ki so sproščeni v prosti promet ali izvoženi. To bo omogočilo skladnost s členom 191(2) PDEU, ki določa, da mora okoljska politika Unije doseči visoko raven varstva, in s členom 3(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU), v skladu s katerim je kot eden od ciljev Unije opredeljeno spodbujanje visoke ravni varstva in izboljšanje kakovosti okolja.

[10] Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/807 z dne 13. marca 2019 o dopolnitvi Direktive (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta glede določitve surovin z visokim tveganjem za posredno spremembo rabe zemljišč, v zvezi s katerimi se ugotavlja znatna širitev proizvodnega območja na zemljišča z visoko zalogo ogljika, ter certificiranja pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv z nizkim tveganjem za posredno spremembo rabe zemljišč (UL L 133, 21.5.2019, str. 1).

Člen 192(1) PDEU določa, da se „Evropski parlament in Svet [...] po rednem zakonodajnem postopku ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij odločita, katere ukrepe naj Unija sprejme za doseganje ciljev iz člena 191“.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Glavni dejavniki krčenja in degradacije gozdov so povezani tako s trgom EU kot z mednarodno trgovino. Ukrepanje na ravni EU je potrebno za usklajeno in harmonizirano obravnavo odtisa potrošnje EU in vprašanj mednarodne trgovine, pri čemer je treba zagotoviti pravno varnost in jasnost, ki sta potrebni za pravilno delovanje trga EU. Brez harmoniziranega pristopa bi več držav članic sprejelo ukrepe, ki omejujejo notranjo trgovino, kar bi oviralo delovanje notranjega trga. To bi imelo resne posledice za delovanje trga EU, ogrozilo zmožnost evropskih gospodarskih subjektov, da nabavljajo proizvode/primarne proizvode s področja uporabe te uredbe, in spodkopalo verodostojnost ukrepov EU. Druge države članice bi se lahko odločile, da ne bodo sprejele ukrepov, ki bi omejevali morebitni vpliv ukrepov, ki bi jih sprejele druge države članice v zvezi s krčenjem gozdov.

Dobavne verige za proizvode, ki jih zajema pobuda, so mednarodne in zelo pogosto globalne. Izkušnje EU pri reševanju zapletenih vprašanj o dobavnih verigah (npr. zaradi zakonodaje, povezane z nezakonito sečnjo) kažejo, da je ključnega pomena, da se zagotovijo enaki konkurenčni pogoji za gospodarske subjekte v smislu zahtev, ki jih morajo izpolnjevati, preden dajo proizvode (primarne in pridobljene proizvode) prvič na trg EU.

Ker na evropski ravni ni ustreznih pravil, so odgovorni poslovni subjekti, ki so pripravljeni očistiti svoje dobavne verige, v slabšem konkurenčnem položaju, netrajnostno ravnanje pa je nagrajeno. Čeprav je okolje v deljeni pristojnosti EU in držav članic, so potrebni ukrepi na ravni EU, da se zagotovi enotno razumevanje dobavnih verig, ki ne povzročajo krčenja in degradacije gozdov, poveča preglednost takih dobavnih verig in z obsegom ukrepov omogoči znaten vpliv na krčenje gozdov.

Za blago, ki je sproščeno v prosti promet ali izvoženo s trga Unije, kolikor je zajeto v tej pobudi, bi bilo ukrepanje na ravni Unije učinkovitejše od ukrepanja na nacionalni ravni, saj bi preprečilo morebiten negativen vpliv na delovanje notranjega trga in trgovinske vidike. Ukrepi EU lahko zato dopolnjujejo in krepijo nacionalna prizadevanja držav članic. Če EU ne bi ukrepala, bi se problem krčenja in degradacije gozdov, povezan s potrošnjo v EU, nadaljeval in še poslabšal. To bi lahko negativno vplivalo na prizadevanja EU na področju globalnega varstva biotske raznovrstnosti in podnebnih sprememb.

- **Sorazmernost**

S to zakonodajno pobudo EU nadgrajuje ukrepe proti krčenju in degradaciji gozdov z vzpostavitvijo regulativnega okvira, ki je ambiciozen in izvedljiv ter spodbuja prehod na trajnostne dobavne verige v vseh državah proizvajalkah v EU in zunaj nje. S tem bi EU postala verodostojna svetovna določevalka standardov. Minimalne denarne koristi jasno odtehtajo stroške. Pobuda je tudi skladna z resnostjo in nujnostjo problema, ki ga želi rešiti, ter s prednostnimi nalogami evropskega zelenega dogovora.

Cilj te zakonodajne pobude je kar najbolj zmanjšati prispevek EU h krčenju in degradaciji gozdov. Ta cilj bo dosežen z vzpostavitvijo večstopenjskega obveznega sistema potrebne skrbnosti, ki bo temeljil na opredelitvi pojma „ne povzroča krčenja gozdov“ v kombinaciji s sistemom primerjalne analize. Kot je analizirano v oceni učinka v zvezi z zmanjšanjem tveganja za krčenje in degradacijo gozdov, ki sta povezana s proizvodi, danimi na trg EU (v nadaljnjem besedilu: ocena učinka), se pričakuje, da bodo ti ukrepi najučinkovitejši pri

omejevanju krčenja gozdov, ki ga povzroča EU, in najučinkovitejši med tistimi, ki so bili pregledani v okviru priprave te pobude. Ugotovitve ocene učinka kažejo, da bi bile pravno zavezujoče možnosti (kot so zahteva po nepovzročanju krčenja gozdov, obvezna potrebna skrbnost itd.) učinkovitejše od prostovoljnih ukrepov (kot so prostovoljna potrebna skrbnost, prostovoljno označevanje ali prostovoljno zasebno certificiranje). Te ugotovitve so bile podprte z izsledki odprtega javnega posvetovanja, na katerem je velika večina deležnikov, tj. poslovnih združenj in nevladnih organizacij, podprla ureditev obvezne potrebne skrbnosti.

- **Izbira instrumenta**

Predlagani instrument je uredba, saj je treba zagotoviti najvišjo raven harmonizacije, da se prepreči soobstoj različnih standardov v državah članicah, kar bi ogrozilo temeljno načelo prostega pretoka blaga. Z uredbo se bodo določile **neposredne zahteve za vse gospodarske subjekte**, s čimer bosta zagotovljeni potrebna pravna varnost in možnost izvrševanja popolnoma povezanega trga po vsej EU. **Poleg tega se z uredbo zagotovi sočasno in enako izvajanje obveznosti v vseh 27 državah članicah**. Z uredbo se bodo **zmanjšale negotovosti glede časovnih okvirov** med postopkom prenosa v nacionalno zakonodajo, ki so običajno povezane z direktivami na področju, na katerem sta čas in pravna varnost ključna zaradi napovedanih povečanj velikosti trga in splošnejših sprememb dinamike trga.

Instrument je bil zasnovan tudi kot dinamičen sistem, primeren za prihodnost, ki se bo lahko **prilagajal razvoju trga in novim podatkom ter znanstvenim dokazom**. V ta namen je **za Komisijo predvidenih več pooblastil**, ki bodo omogočila razvoj izvedbenih ukrepov, med drugim za objavo rezultatov primerjalne analize držav in revizijo primarnih proizvodov, ki spadajo na področje uporabe uredbe.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Ta pobuda temelji na ugotovitvah preverjanja primernosti uredbe o lesu in uredbe o shemi FLEGT, ki je bilo izvedeno hkrati z oceno učinka te uredbe.

Kar zadeva uredbo o lesu, je preverjanje primernosti pokazalo, da se je zaradi uredbe o lesu izboljšalo stanje v tretjih državah, tudi v državah, ki so se odločile, da ne bodo sodelovale v postopkih prostovoljnih sporazumov o partnerstvu. Glavni trgovinski partnerji EU so sprejeli ukrepe za okrepitev svojih sistemov gospodarjenja z gozdovi in zmanjšanje nezakonite sečnje, da bi izpolnili zahteve iz uredbe o lesu. Čeprav ima uredba o lesu več pomanjkljivosti v zasnovi in se sooča z izzivi pri izvrševanju, je bilo z njo doseženih nekaj pozitivnih rezultatov v smislu uspešnosti in učinkovitosti. Njena svetovna razsežnost je EU zagotovila podlago za tesno sodelovanje z drugimi državami porabnicami. Druge države porabnice in trgovinski partnerji po vsem svetu so sprejeli zakonodajne pristope, podobne uredbi o lesu. V širšem okviru krčenja gozdov je to še posebej pomembno, saj kaže, da ima lahko EU kljub vse manjšemu tržnemu deležu vpliv in vodilno vlogo na svetovni ravni.

Kljub izzivom pri izvajanju te uredbe ugotovitve preverjanja primernosti kažejo, da pristop, sprejet za uredbo o lesu, tj. potrebna skrbnost, omogoča prožnost pri odzivanju na nove in nastajajoče izzive, povezane z nezakonito sečnjo in nezakonito spremembo rabe zemljišč. Splošna zahteva (potrebna skrbnost), ki velja za vse gospodarske subjekte s sedežem v EU, omogoča tudi prožnost uredbe v zvezi s spremembami vzorcev trgovanja in profilov tveganja

držav. Predlagana možnost bo vključevala in izboljšala okvir, vzpostavljen z uredbo o lesu, ki bi bila zato razveljavljena.

Postopek potrebne skrbnosti, vzpostavljen z uredbo o lesu, bo v tej uredbi prilagojen in izboljšan, in sicer z uvedbo novih elementov, kot so izjava o potrebni skrbnosti (člen 4), zahteva po geografskih podatkih ali geolokaciji, ki primarne in druge proizvode povezuje z zemljiščem, na katerem so bili proizvedeni (člen 9), okrepljeno sodelovanje s carinskimi organi (člena 14 in 24), minimalne ravni inšpekcijskih pregledov (člen 14) in primerjalna analiza držav (člena 25 in 26).

V zvezi z uredbo o shemi FLEGT so bili s preverjanjem primernosti potrjeni dosežki sporazumov o prostovoljnem partnerstvu FLEGT v smislu večje udeležbe deležnikov in izboljšanih okvirov za gospodarjenje z gozdovi v partnerskih državah, a hkrati izpostavljene številne pomanjkljivosti. Poudarjeno je bilo tudi, da obstajajo omejeni dokazi, da so sporazumi o prostovoljnem partnerstvu na splošno prispevali k zmanjšanju nezakonite sečnje. Čeprav bi bil sistem EU, vzpostavljen z uredbo, učinkovito orodje za znižanje stroškov zagotavljanja skladnosti za gospodarske subjekte v EU, glavni instrument za njegovo izvajanje, tj. sporazumi o prostovoljnem partnerstvu, ni prinesel rezultatov. Ena glavnih težav v zvezi z uredbo o shemi FLEGT je dejstvo, da glavni trgovinski partnerji EU niso pokazali zanimanja za sodelovanje v postopkih sporazumov o prostovoljnem partnerstvu in so zato le 3 % lesa, uvoženega v EU, vključeni v delujoč sistem sporazumov o prostovoljnem partnerstvu. Več kot 15 let po tem, ko je bil leta 2003 z akcijskim načrtom FLEGT določen temelj za te postopke, ima samo ena od 15 držav, s katerimi je EU sodelovala v postopku sporazumov o prostovoljnem partnerstvu, vzpostavljen delujoč sistem za izdajanje dovoljenj FLEGT in le ena od desetih največjih partneric EU pri trgovini z lesom sodeluje v postopku sporazumov o prostovoljnem partnerstvu.

Da bi spoštovali dvostranske zaveze, ki jih je sprejela Evropska unija, in ohranili napredek, dosežen s partnerskimi državami, ki imajo vzpostavljen delujoč sistem (faza izdajanja dovoljenj FLEGT), ta uredba vključuje določbo, v skladu s katero se za les, za katerega je bilo izdano dovoljenje FLEGT, šteje, da je skladen z zahtevo po zakonitosti. Nekateri elementi sporazumov o prostovoljnem partnerstvu se lahko vključijo v posebne programe sodelovanja, kot so partnerstva za gozdove ali drugi programi za nadaljnjo podporo gospodarjenju z gozdovi, če je to izvedljivo in se o tem dogovorijo partnerji.

- **Posvetovanja z deležniki**

V okviru odprtega javnega posvetovanja, ki ga je Komisija izvedla leta 2020, je bilo prejetih skoraj 1,2 milijona odgovorov. Večina deležnikov se je strinjala, da je potrebno posredovanje na ravni EU za zmanjšanje prispevka EU h krčenju in degradaciji gozdov po svetu. Večina deležnikov se je strinjala tudi, da je za takšno posredovanje treba opredeliti pojem „ne povzroča krčenja gozdov“ na ravni EU.

Kar zadeva ukrepe politike, je bila v odprtem javnem posvetovanju izražena močna podpora pravno zavezujočim možnostim (zahteva po nepovzročanju krčenja gozdov, obvezni postopek potrebne skrbnosti, obvezno javno certificiranje itd.), nezavezujoči, prostovoljni ukrepi, kot so prostovoljni postopki potrebne skrbnosti, prostovoljno označevanje ali prostovoljno zasebno certificiranje, pa so bili ocenjeni kot premalo učinkoviti. Velika večina deležnikov – podjetniških združenj in nevladnih organizacij – je podprla ureditev z obveznim postopkom potrebne skrbnosti, čeprav se mnenja udeležencev posvetovanja o podrobnostih sistema razlikujejo. Podrobni zaključki posvetovanja z deležniki, vključno s povratnimi informacijami

o začetni oceni učinka, izsledki odprtega javnega posvetovanja in izidom ciljno usmerjenega posvetovanja z deležniki, so vključeni v Prilogo 2 k oceni učinka.

Skladno z napovedjo iz sporočila iz leta 2019, evropskega zelenega dogovora, strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 in strategije „od vil do vilic“ se ta pobuda osredotoča na gozdove. Evropski parlament in nevladne organizacije so se zavzemali za vključitev drugih ekosistemov. Na podlagi izkušenj z obstoječo zakonodajo se je takšna razširitev področja uporabe štela za preuranjeno, saj bi pomanjkanje praktičnih izkušenj ogrozilo učinkovitost in izvršljivost ukrepov politike, ki so predmet ocene. Potreba po razširitvi področja uporabe na druge ekosisteme in njena izvedljivost bosta ocenjeni v okviru zgodnjega pregleda.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

V podporo analizi različnih možnosti je Komisija zunanjim strokovnjakom dodelila **pogodbo o podpori** za izvedbo dveh študij: ocene učinka ukrepov na strani povpraševanja za odpravo krčenja gozdov in podporne študije za preverjanje primernosti uredbe o lesu in uredbe o shemi FLEGT. Študiji sta zagotovili del analize in podatke, na katerih temeljijo možnosti politike, predstavljene v oceni učinka in tej uredbi. Ta pobuda temelji tudi na ugotovitvah tretje študije, ki se osredotoča na sheme certificiranja in preverjanja v gozdarskem sektorju in za lesne proizvode in ki je bila izvedena sočasno z oceno učinka.

Komisija je uporabila tudi prispevke s srečanj strokovne skupine Komisije/platforme več deležnikov za zaščito in obnovo svetovnih gozdov, vključno z uredbo o lesu in uredbo o shemi FLEGT. Skupina se je od začetka izvajanja časovnega načrta za to zakonodajno pobudo februarja 2020 sestala devetkrat v različnih sestavah, vključevala pa je štiri posebne delavnice, da bi zbrala prispevke o možnostih politike, preučenih v oceni učinka.

Poleg navedenih podpornih študij, srečanj strokovne skupine in posvetovanj z deležniki je Komisija skrbno pozornost namenila tudi resoluciji Evropskega parlamenta z dne 22. oktobra 2020 s priporočili Komisiji o pravnem okviru EU za zaustavitev in obrnitev trenda krčenja gozdov po svetu, ki ga povzroča EU (2020/2006(INL)), ter stališčem, ki jih je izrazil Svet EU, zlasti sklepom Sveta o sporočilu iz leta 2019[11].

- **Ocena učinka**

V začetnem pregledu izvedljivosti, izvedenem v okviru pripravljalne ocene učinka, je bilo obravnavanih skupno 17 ukrepov politike. Ta začetni seznam možnih ukrepov je zajemal širok nabor možnih ukrepov, vključno z regulativnimi in neregulativnimi instrumenti. Pri pregledu izvedljivosti je bil vsak ukrep politike ocenjen na podlagi več meril, kot so pravna, tehnična in politična izvedljivost ter sorazmernost, njihova potencialna uspešnost in učinkovitost ter povratne informacije, prejete od deležnikov, držav članic EU in tretjih držav.

Na podlagi pregleda izvedljivosti je bilo ohranjenih in podrobneje preučenih pet možnosti politike: (1) izboljšan obvezni postopek potrebne skrbnosti; (2) sistem primerjalne analize in seznam gospodarskih subjektov, ki kršijo pravila, v kombinaciji z večstopenjskim izboljšanim sistemom obvezne potrebne skrbnosti; (3) obvezno javno certificiranje v kombinaciji z izboljšano zahtevo glede potrebne skrbnosti; (4) obvezno označevanje v kombinaciji z izboljšano zahtevo glede potrebne skrbnosti; (5) zahteva po nepovzročanju krčenja gozdov, ki jo je treba izpolniti za dajanje na trg EU, podprta s primerjalnimi analizami in sistemi izdajanja kartonov državam.

[11] Sklepi Sveta in vlad držav članic, ki zasedajo v Svetu, o sporočilu o okrepitvi ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov – sklepi Sveta, 15151/19 z dne 16. decembra 2019.

Vse obravnavane možnosti politike temeljijo na skupnih elementih: (1) opredelitev pojma „ne povzroča krčenja gozdov“, ki temelji na opredelitvi FAO in s katero morajo biti skladni proizvodi; dodatna zahteva, da morajo biti proizvodi zakoniti, tj. skladni z zakoni države proizvajalke; (2) obseg proizvodov, ki se redno pregleduje in posodablja, s poudarkom na primarnih proizvodih z največjim prispevkom h krčenju gozdov, ki ga povzroča EU (govedina, palmovo olje, soja, les, kakav in kava) in z njimi povezanih proizvodih; (3) prepoved dajanja primarnih in drugih proizvodov, ki so povezani s krčenjem in degradacijo gozdov ter ki niso bili proizvedeni v skladu z veljavno in zadevno zakonodajo držav proizvajalk, na trg EU. Možnosti 2, 3 in 4 vključujejo obvezno zahtevo glede potrebne skrbnosti, kot je predlagana v okviru možnosti 1.

Možnost 2 je bila izbrana kot prednostna. Ta možnost združuje zahtevo glede potrebne skrbnosti s sistemom primerjalne analize države, s katerim bodo države razvrščene glede na krčenje in degradacijo gozdov, povezana z zadevnimi primarnimi proizvodi, skupaj z merili v zvezi z vključenostjo držav v boj proti krčenju in degradaciji gozdov. Države bodo razvrščene v tri kategorije: države z nizkim, standardnim in visokim tveganjem. Obveznosti gospodarskih subjektov in organov držav članic se bodo razlikovale glede na stopnjo tveganja, ki jo predstavlja država proizvodnje, pri čemer bodo za države z nizkim tveganjem veljale poenostavljene dolžnosti potrebne skrbnosti, za države z visokim tveganjem pa okrepljen nadzor.

Pričakuje se, da bi prednostna možnost preprečila krčenje gozdov zaradi proizvodnje in potrošnje šestih primarnih proizvodov, vključenih v področje uporabe, v EU. Po pričakovanjih naj bi bilo tako do leta 2030 pred krčenjem in degradacijo gozdov, ki ju povzroča EU, letno obvarovanih precej več kot 71 920 hektarov gozdov. To bi pomenilo tudi letno zmanjšanje emisij ogljika v ozračje, ki nastanejo zaradi proizvodnje in potrošnje zadevnih primarnih proizvodov v EU, za vsaj 31,9 milijona metričnih ton, kar bi lahko pomenilo ekonomski prihranek v višini vsaj 3,2 milijarde EUR letno. Poleg tega se pričakuje, da bo ta možnost odločilno prispevala k zaščiti biotske raznovrstnosti, ki je prav tako tesno povezana s preprečevanjem podnebnih sprememb.

Ta možnost naj bi prispevala tudi k doseganju posebnih ciljev posredovanja EU, in sicer k ustvarjanju enakih konkurenčnih pogojev za podjetja, ki poslujejo na trgu EU; zmanjšanju potrošnje proizvodov iz dobavnih verig, povezanih s krčenjem ali degradacijo gozdov, na najmanjšo možno raven; in povečanju povpraševanja EU po zakonitih primarnih in drugih proizvodih, ki ne povzročajo krčenja gozdov, ter povečanju trgovine z njimi. Mali kmetje, ki proizvajajo zadevne primarne proizvode, bi lahko imeli težave s prilagajanjem. Pričakuje se, da bodo vsi ti dejavniki ublaženi zaradi predlaganega presečnega datuma leta 2020, saj bi večina proizvodov, s katerimi se trenutno trguje, izhajala iz zemljišč, ki so se začela izkoriščati pred letom 2020.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Pričakuje se, da bo ta uredba ustvarila enake konkurenčne pogoje za podjetja, ki poslujejo na trgu EU. Pričakuje se, da bodo proizvajalci z bolj trajnostno proizvodnjo in preglednejšimi dobavnimi verigami pridobili delež na trgu EU in povečali svojo konkurenčnost v primerjavi s proizvajalci, ki povzročajo krčenje gozdov, ne glede na njihovo velikost. Glavni razlog za stroške zaradi obveznosti potrebne skrbnosti so kompleksnost dobavnih verig in tveganja, povezana z državo izvora, in ne velikost podjetij.

Čeprav je lahko izvajanje postopkov potrebne skrbnosti (in po potrebi prilagoditev dobavnih verig) za MSP zahtevnejše, bi zahteva glede potrebne skrbnosti skupaj s primerjalno analizo

gospodarskim subjektom in trgovcem, ki so MSP, omogočila, da izkoristijo nižje stroške poenostavljenega postopka za potrebno skrbnost z izbiro proizvodov, ki izvirajo iz dobavnih verig z nizkim tveganjem.

Predlog vključuje „informacijski in komunikacijski sistem“ (člen 29), ki bi omogočil elektronsko obdelavo informacij tako med pristojnimi organi kot tudi med pristojnimi organi in gospodarskimi subjekti. Ta sistem bo olajšal in poenostavil dolžnosti gospodarskih subjektov in izvrševanje pristojnih organov.

- **Temeljne pravice**

Predlagana možnost politike bo zahtevala, da so proizvodi proizvedeni v skladu z opredelitvijo pojma „ne povzroča krčenja gozdov“ in zakonodajo države proizvodnje. To pomeni, da bo treba pri ocenjevanju skladnosti proizvodov s to pobudo upoštevati delovno in okoljsko zakonodajo ter zakonodajo o človekovih pravicah, ki se uporablja v državi proizvodnje (tako na nacionalni kot mednarodni ravni). To zajema tudi pravice domorodnih ljudstev, kar naj bi prispevalo k varstvu pravic ranljivih lokalnih skupnosti.

Na ravni Unije je predlog v skladu z Listino EU o temeljnih pravicah, zlasti členom 2 (pravica do življenja), členom 8 (varstvo osebnih podatkov), členom 16 (svoboda gospodarske pobude), členom 17 (lastninska pravica) in členom 37 (varstvo okolja).

V skladu s členom 52(1) te listine je vsakršno omejevanje uresničevanja pravic in svoboščin, priznanih v listini, s tem zakonodajnim predlogom predpisano z zakonom in spoštuje bistveno vsebino teh pravic in svoboščin. Ob upoštevanju načela sorazmernosti so omejitve dovoljene samo, če so potrebne in če dejansko ustrezajo ciljem splošnega interesa, ki jih priznava Unija, ali če so potrebne zaradi zaščite pravic in svoboščin drugih. Zlasti zagotavljanje visoke ravni varstva in izboljšanje kakovosti okolja sta cilja splošnega interesa, ki ju priznava Listina in ki bi lahko upravičila omejevanje drugih temeljnih pravic.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

V oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, ki je priložena temu predlogu, so navedene posledice za proračunske, človeške in upravne vire.

Za vzpostavitev in izvajanje uredbe v prvih petih letih njene veljave (predvidoma od leta 2023 do leta 2027) je predviden skupni proračun v višini 16 519 000 EUR. To vključuje proračun v višini 6 650 000 EUR iz razdelka 7 večletnega finančnega okvira za človeške vire (pet dodatnih uslužbencev v GD ENV za izvajanje uredbe in mednarodno sodelovanje, dva dodatna uslužbenca v GD INTPA za s tem povezano sodelovanje in razvoj ter en uslužbenec v GD TAXUD za izvajanje obveznosti carin) ter druge upravne stroške. Vključuje tudi proračun v višini 9 869 000 EUR v okviru razdelka 3 večletnega finančnega okvira. Ta je povezan s podporo različnim izvedbenim nalogam, povezanim z zakonodajnimi določbami, ki jih bodo službe Komisije izvajale med letoma 2022 in 2027, vključno z javnim naročanjem in morebitnimi upravnimi dogovori.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Za izvrševanje te uredbe so odgovorni organi držav članic (zlasti pristojni organi, kot so opisani v poglavju 3). V ta namen pripravijo načrte inšpekcijskih pregledov na podlagi pristopa, ki temelji na oceni tveganja, pri čemer upoštevajo stopnjo tveganja, določeno s

sistemom primerjalne analize držav. Okvir za poročanje, določen v členu 20, temelji na izkušnjah iz uredbe o lesu in je namenjen krepitvi pregleda nadzornih dejavnosti držav članic, vsebine in kakovosti pregledov ter njihovega nadaljnjega spremljanja.

Sistem bi bilo treba pregledati po treh letih polnega delovanja, da se ugotovijo morebitne težave in prostor za izboljšave, nato pa vsakih pet let. Člen 32 izrecno predvideva, da bi moral prvi pregled vključevati oceno o potrebi in izvedljivosti razširitve področja uporabe uredbe na druge ekosisteme. Poleg tega bo Komisija najpozneje dve leti po začetku veljavnosti na podlagi znanstvenih dokazov izvedla prvi pregled Priloge I.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**
  - *Člen 1: Predmet urejanja in področje uporabe*

Člen 1(1) določa področje uporabe *rationae materiae* te uredbe z opredelitvijo „zadevni[h] primarni[h] proizvod[ov]“ (tj. goveda, kakava, kave, oljne palme, soje in lesa) in zadevnih drugih proizvodov (tj. proizvodov iz Priloge I, ki vsebujejo zadevne primarne proizvode, so bili z njimi krmljeni ali iz njih proizvedeni), za katere se bo uporabljala ta uredba. Pojasnjuje tudi, da se bo uredba uporabljala enako za dajanje na trg Unije in omogočanje dostopnosti na trgu Unije ter za izvoz iz Unije.

Odstavek 2 pojasnjuje uporabo *rationae temporis* te uredbe in določa, da se ta uredba ne bo uporabljala za zadevne primarne in druge proizvode, dane na trg Unije ali izvožene z njega, ki so bili proizvedeni pred datumom začetka veljavnosti, kot je predvideno v členu 36.

  - *Člen 2: Opredelitev pojmov*

Člen 2 določa opredelitve pojmov, ki se uporabljajo v preostalem operativnem delu te uredbe. Te vključujejo opredelitve [odstavki (1) do (8)], potrebne za uresničitev glavnega cilja instrumenta, npr. krčenje gozdov, gozd, nasadi, pojem „ne povzroča krčenja gozdov“ in proizvedeno. Opredelitve se v največji možni meri opirajo na koncepte, razvite na mednarodni ravni, zlasti v okviru Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO).

Uvedba opredelitve pojma „ne povzroča krčenja gozdov“ je ena glavnih novosti predlagane uredbe v zvezi z uredbo o lesu. Rezultati ocene učinka kažejo, da naj bi določitev skupne zahteve za primarne in druge proizvode ne glede na državo proizvodnje povečala učinkovitost posredovanja, saj bi preprečila vrzeli, povezane z zakonitim krčenjem gozdov, in olajšala izvajanje s spremljanjem na daljavo. Poleg tega se pričakuje, da bo opredelitev pojma „ne povzroča krčenja gozdov“ preprečila ustvarjanje napačnih spodbud za partnerske države, ki bi sicer morda želele znižati okoljske standarde, da bi olajšale dostop svojih proizvodov v EU, če bi bil v predlogu vzpostavljen le nadzor zakonitosti.

V opredelitvi pojma „ne povzroča krčenja gozdov“ je za presečni datum določen 31. december 2020. To pomeni, da noben primarni in drug proizvod s področja uporabe uredbe ne bi smel vstopiti na trg EU ali ga zapustiti, če je po tem datumu proizveden na zemljiščih, na katerih je prišlo do krčenja ali degradacije gozdov. Predlagani datum zmanjšuje motnje v dobavnih verigah in morebitne negativne učinke v partnerskih državah. Ustreza mednarodnim zavezam za zaustavitev krčenja gozdov, ki so na primer vključene v cilje trajnostnega razvoja (cilj 15.2).

Preostale opredelitve pojmov [odstavki (9) do (30)] se nanašajo na nosilce dolžnosti in regulirane dejavnosti, kot so gospodarski subjekt, trgovec, dajanje na trg, omogočanje dostopnosti na trgu itd. V največji možni meri temeljijo na pojmih, ki v zadevni zakonodaji EU o notranjem trgu in carinski zakonodaji že obstajajo, obravnavajo pa tudi posebna

vprašanja, ki so se pojavila pri izvrševanju uredbe o lesu. Opredelitve pojmov so bile nekoliko spremenjene v primerjavi z oceno učinka, da bi se povečala njihova pravna natančnost in upošteval nov razvoj s tem povezane zakonodaje EU.

- *Člen 3: Prepoved*

Člen 3 je temelj uredbe, saj jasno določa prepoved dajanja zadevnih primarnih in drugih proizvodov z njenega področja uporabe, ki niso skladni s to uredbo, na trg Unije, omogočanja dostopnosti na njem ali izvoza s trga Unije ter pojasnjuje, da je pri izvajanju takih gospodarskih dejavnosti vedno obvezna izjava o potrebni skrbnosti. Sklicevanje na krčenje gozdov (a) in zakonitost (b) je potrebno za celovito obravnavo glavnih ciljev te uredbe.

Prepoved iz točke (c) dopolnjuje drugi dve, saj uvaja splošno obveznost predložitve izjav o potrebni skrbnosti pri dajanju zadevnih primarnih in drugih proizvodov na trg. Ta prepoved zagotavlja, da se gospodarski subjekti zavedajo svojih dolžnosti izvajanja potrebne skrbnosti in da se jih odvrača od opustitve postopkov potrebne skrbnosti. Na podlagi izkušenj z uredbo o lesu bo ta zahteva olajšala izvrševanje in po potrebi sodne postopke za odpravo ali sankcioniranje takšnih kršitev.

- *Člen 4: Obveznosti gospodarskih subjektov*

Člen 4 določa obveznosti gospodarskih subjektov v skladu s to uredbo. Opisuje postopek potrebne skrbnosti in tako služi kot splošno pravilo o obveznostih gospodarskih subjektov. Odstavek 1 gospodarskim subjektom nalaga obveznost, da izvedejo postopek potrebne skrbnosti za vse zadevne primarne in druge proizvode, da zagotovijo njihovo skladnost s prepovedjo iz člena 3(a) in (b), ter predložijo izjavo o primerni skrbnosti, preden jih dajo na trg Unije ali izvozijo z njega. Informacije, ki jih mora vsebovati izjava o potrebni skrbnosti, so navedene v Prilogi II.

V odstavku 2 je opisan poseben postopek, ki ureja predložitev izjav o potrebni skrbnosti. Gospodarski subjekt mora po ugotovitvi, da je zadevni primarni ali drug proizvod skladen z uredbo, v informacijski sistem (glej člen 31) predložiti izjavo o potrebni skrbnosti, preden se primarni ali drug proizvod da na trg. Za zadevne primarne in druge proizvode, ki se sprostijo v prosti promet ali izvozijo, se je treba v carinski deklaraciji sklicevati na izjavo o potrebni skrbnosti, kar bo omogočilo potrebno tesno sodelovanje med carinskimi in pristojnimi organi. V skladu z odstavkom 3 gospodarski subjekti prevzamejo odgovornost za skladnost proizvodov s podajo izjave o potrebni skrbnosti. Odstavek 4 izrecno zahteva, da se gospodarski subjekti vzdržijo dajanja na trg ali izvoza brez predhodne predložitve izjave o potrebni skrbnosti. Odstavek 5 določa enako obveznost, če (1) zadevni proizvodi ali primarni proizvodi ne izpolnjujejo zahtev glede nepovzročanja krčenja gozdov ali zakonitosti ali (2) če je bilo v postopku potrebne skrbnosti ugotovljeno, da tveganje za neskladnost ni zanemarljivo, ali (3) če postopek potrebne skrbnosti ni bil zaključen. Odstavek 6 zavezuje gospodarske subjekte, da ukrepajo in obvestijo pristojne organe, če so po zaključku postopka potrebne skrbnosti in predložitvi izjave na voljo nove informacije.

- *Člen 6: Obveznosti trgovcev*

Za namene te uredbe je lahko trgovec, enako kot v uredbi o lesu, opredeljen kot „vsak[a] fizičn[a] ali pravn[a] oseb[a], ki v okviru gospodarske dejavnosti omogoči dostopnost zadevnih primarnih in drugih proizvodov na trgu Unije“ [člen 2, točka (j)]. Na splošno za trgovce veljajo manj stroge obveznosti kot za gospodarske subjekte, saj so v času, ko lahko trgovec razpolaga z zadevnimi primarnimi ali drugimi proizvodi, ti že dani na trg. Vendar imajo trgovci, zlasti veliki trgovci, pomemben vpliv na dobavne verige in imajo pomembno vlogo pri zagotavljanju, da zadevni primarni ali drugi proizvodi ne povzročajo krčenja gozdov.

Zato ta člen razlikuje med obveznostmi, ki veljajo za velike trgovce, ki niso mala in srednja podjetja (MSP), in obveznostmi, ki veljajo za trgovce, ki so MSP. V skladu z odstavkoma 2 in 3 morajo trgovci, ki so MSP, zbirati podatke o svojih dobaviteljih in kupcih, te informacije hraniti vsaj pet let in jih na zahtevo dati na voljo pristojnim organom. Ocenjuje se, da bo ta zahteva povzročila le zanemarljive stroške, saj je mogoče pričakovati, da so te informacije že del običajnega poslovanja. Od trgovcev, ki so MSP, se tudi pričakuje, da bodo ukrepali in obvestili pristojne organe, če bodo na voljo nove informacije v zvezi z neskladnostjo njihovih primarnih in drugih proizvodov (odstavek 4).

Nasprotno pa za velike trgovce, ki niso MSP, veljajo enake obveznosti kot za gospodarske subjekte (odstavek 5). Zato morajo veliki trgovci predložiti izjavo o potrebni skrbnosti v skladu s členom 4, s čimer postanejo odgovorni za skladnost zadevnega primarnega ali drugega proizvoda s to uredbo. Poleg tega zanje velja isti postopek potrebne skrbnosti kot za gospodarske subjekte: poleg zbiranja informacij morajo opraviti oceno tveganja in po potrebi postopek zmanjševanja tveganja v skladu s členom 10. Trgovci, ki so MSP, so teh obveznosti oproščeni. Podobno za velike trgovce veljajo enaki pregledi kot za gospodarske subjekte, kot so predvideni v členu 15, medtem ko za trgovce, ki so MSP, veljajo pregledi iz člena 16.

- *Člen 8: Postopek potrebne skrbnosti*

V členu 8 je opisan postopek potrebne skrbnosti, ki predstavlja obveznost gospodarskih subjektov v skladu s členom 4(1) in trgovcev, ki niso MSP, v skladu s členom 6(5). Vsak postopek potrebne skrbnosti bi moral zagotavljati, da je tveganje, da se zadevni primarni ali drugi proizvodi, ki ne izpolnjujejo zahtev, dajo na trg EU ali izvozijo z njega, zanemarljivo. V ta namen gospodarski subjekti in trgovci, ki niso MSP, zberejo vse zadevne informacije (kot so navedene v členu 9), kar je prvi korak v postopku potrebne skrbnosti. Na podlagi teh informacij opredelijo in ocenijo tveganje morebitne neskladnosti zadevnih primarnih in drugih proizvodov z zahtevami iz te uredbe [člen 10(1) do (4) in 10(6)], kar je drugi korak v postopku potrebne skrbnosti. Po potrebi taka tveganja ustrezno zmanjšajo na zanemarljivo raven [člen 10(5)], kar je tretji korak v postopku potrebne skrbnosti.

Postopek potrebne skrbnosti je treba izvesti pred vsakim dajanjem zadevnih primarnih in drugih proizvodov na trg EU ali pred izvozom s trga EU. Če se na podlagi ocene tveganja ugotovi, da tveganje, da bi neskladni primarni ali drugi proizvodi vstopili na trg EU, ni zanemarljivo, mora gospodarski subjekt sprejeti ukrepe za zmanjšanje tveganja, potrebne za zmanjšanje tveganja na zanemarljivo raven. Če ni veljavna zakonodaja ali druge zadevne informacije niso dostopne, tveganja ni mogoče v celoti oceniti in ga zato ni mogoče zmanjšati na zanemarljivo raven. Če tveganja ni mogoče zmanjšati na zanemarljivo raven, gospodarski subjekt zadevnih primarnih ali drugih proizvodov ne da na trg EU [člen 10(1)].

- *Člen 9: Zahteve po informacijah*

Pomembna novost v primerjavi z uredbo o lesu je obveznost geografskih informacij iz člena 9, ki od gospodarskih subjektov zahteva, da zbirajo geografske koordinate (ali geolokacijo po zemljepisni širini in dolžini) vseh zemljišč, na katerih so bili proizvedeni zadevni primarni in drugi proizvodi. Ker je krčenje gozdov povezano s spremembo rabe zemljišč, spremljanje krčenja gozdov zahteva natančno povezavo med primarnim ali drugim proizvodom, danim na trg EU ali izvoženim s trga EU, in zemljiščem, na katerem je bil pridelan ali vzrejen.

Zahteva, da zemljišče ali kmetija, na kateri je bil primarni proizvod proizveden, omogoča uporabo satelitskih posnetkov in določanja položaja (splošno dostopnih in brezplačnih digitalnih orodij), da se preveri, ali je primarni ali drug proizvod skladen s predpisi. Geografski podatki o zemljiščih v kombinaciji s satelitskim spremljanjem so preizkušeno

orodje na terenu, ki se je v preteklosti že izkazalo kot sposobno zajeziti krčenje gozdov na določenem območju, in naj bi po pričakovanjih povečalo učinkovitost posredovanja, hkrati pa bodo zato goljufije v dobavnih verigah težje izvedljive in lažje odkrite. Unija je razvila lastno tehnologijo satelitske navigacije ter satelitskega določanja položaja in časa (sistem EGNOS/Galileo) ter svoj lastni sistem za opazovanje in spremljanje Zemlje (Copernicus). Sistema EGNOS/Galileo in Copernicus ponujata napredne storitve, ki zagotavljajo pomembne gospodarske koristi za javne in zasebne uporabnike. Zato so lahko satelitski posnetki in določanje položaja, ki izhajajo iz uporabe sistemov EGNOS/Galileo in Copernicus, del podatkov, ki se uporabljajo za preverjanje skladnosti.

Geografske podatke, ki povezujejo proizvode z zemljiščem, že uporabljajo v panogi in organizacijah za certificiranje ter zadevni zakonodaji EU. Direktiva (EU) 2018/2001 za problematične države zahteva podatek o „območju izvora“. Več pravil EU zagotavlja sledljivost govejega mesa „od rojstva do smrti“, tudi s sredstvi, kot so ušesne značke, potni listi za govedo in računalniška zbirka podatkov.

- *Člen 10: Ocenjevanje in zmanjševanje tveganj*

Člen 10 določa ukrepe, ki jih je treba sprejeti za oceno in zmanjšanje tveganja, da se zadevni primarni in drugi proizvodi, povezani s krčenjem in degradacijo gozdov, dajo na trg. Ta člen podrobno opisuje merila in načine izvajanja ocene in zmanjševanja tveganja, kar ustreza drugemu oziroma tretjemu koraku postopka potrebne skrbnosti, kot je uveden v členu 8. V členu 10, odstavek 1, je pojasnjen namen ocene tveganja, tj. ugotavljanje morebitne neskladnosti zadevnih primarnih in drugih proizvodov s to uredbo, ter določena osrednja obveznost za gospodarske subjekte, da zadevnega primarnega ali drugega proizvoda ne dajo na trg, razen če lahko dokažejo, da je tveganje za neskladnost zanemarljivo. Pojem zanemarljivega tveganja je opredeljen v členu 2(18), in sicer v primeru, ko popolna ocena tako posebnih kot splošnih informacij o skladnosti zadevnih primarnih ali drugih proizvodov s členom 3(a) in (b) ne pomeni razloga za zaskrbljenost.

Odstavek 2 temelji na merilih za oceno tveganja, določenih v uredbi o lesu, ter jih dodatno opredeljuje in gospodarskim subjektom zagotavlja dodatne informacije o elementih, ki jih je treba upoštevati, kar odraža dejstvo, da se ta uredba osredotoča tako na zakonitost kot na trajnostnost (tj. „ne povzroča krčenja gozdov“). Poleg stopnje tveganja, ki jo določa sistem primerjalne analize držav, seznam vključuje informacije o državi oz. območju proizvodnje, značilnostih zadevnega primarnega in drugega proizvoda ter dobavne verige ter druge zadevne dopolnilne informacije, kot so certificiranje ali druga orodja za preverjanje, ki jih uporabljajo tretje osebe, če izpolnjujejo zahteve po informacijah iz člena 9.

- *Člen 12: Poenostavljen postopek potrebne skrbnosti*

V členu 12 so opisane obveznosti, ki izhajajo iz nabave zadevnih primarnih in drugih proizvodov iz države (ali njenih delov), ki je v skladu s primerjalno analizo držav iz poglavja 4 ocenjena kot država z nizkim tveganjem. Kadar je v državi proizvodnje ali njenih delih v okviru primerjalne analize ugotovljeno nizko tveganje, za gospodarske subjekte še vedno velja obveznost, opisana v členu 9, torej prvi korak postopka potrebne skrbnosti v zvezi z zbiranjem informacij, dokumentov in podatkov, ki dokazujejo, da so zadevni primarni in drugih proizvodi skladni s členom 3 te uredbe. Vendar pa jim ni treba izvesti drugega in tretjega koraka postopka potrebne skrbnosti, tj. ocene in zmanjševanja tveganja, kot sta opisana v členu 10. Zato v tem primeru gospodarskim subjektom načeloma ni treba dokazati, da je tveganje neskladnosti zanemarljivo.

Če pa je gospodarski subjekt seznanjen, na primer med zbiranjem informacij, z informacijami v zvezi s specifičnim tveganjem za neskladnost, morajo biti izpolnjene vse obveznosti iz člena 8 in mora zato opraviti vse tri korake postopka potrebne skrbnosti [člen 12(2)].

- *Člen 14: Obveznosti izvajanja pregledov*

Člen 14 določa splošne obveznosti pristojnih organov v skladu z uredbo. V odstavkih 1 in 2 je določena osrednja obveznost pristojnih organov za izvajanje pregledov gospodarskih subjektov in trgovcev, da lahko ocenijo, ali izpolnjujejo zahteve glede postopkov potrebne skrbnosti, ter ugotovijo, ali so zadevni primarni in drugi proizvodi, ki so dani na trg Unije, na njem dostopni ali z njega izvoženi, skladni s to uredbo. Odstavek 3 se nanaša na načrt, ki temelji na oceni tveganja in je ključno orodje za preglede, ki jih izvaja pristojni organ. Načrti pregledov bi morali vključevati merila za izvedbo analize tveganja na podlagi izjave o potrebni skrbnosti. Načrte bi bilo treba redno pregledovati glede na rezultate njihovega izvajanja. Za tiste gospodarske subjekte in trgovce, ki izkazujejo dosledno skladnost s predpisi, bi morala veljati manjša pogostost pregledov.

Odstavek 4 zahteva, da pristojni organi izvedejo analizo tveganja izjav o potrebni skrbnosti s tehnikami elektronske obdelave podatkov, vgrajenimi v informacijski sistem iz člena 31.

Odstavek 5 določa, da bi morala analiza tveganja pristojnim organom omogočiti opredelitev gospodarskih subjektov ali trgovcev oziroma zadevnih primarnih in drugih proizvodov, ki jih je treba preveriti.

Odstavek 6 zahteva, da pristojni organi nemudoma ukrepajo, če analiza tveganja pokaže, da nekateri primarni in drugi proizvodi predstavljajo visoko tveganje za neskladnost. Tako ukrepanje lahko vključuje ukrepe za začasno ustavitev dajanja primarnih in drugih proizvodov na trg ali omogočanja njihove dostopnosti na trgu. V primeru blaga, ki vstopa na trg Unije ali ga zapušča, lahko pristojni organi po vzpostavitvi elektronskega vmesnika iz člena 26(1) od carinskih organov zahtevajo, da začasno ustavijo sprostitev blaga z visokim tveganjem v prosti promet ali izvoz.

Začasna ustavitev primarnih in drugih proizvodov z visokim tveganjem bi morala pristojnim organom omogočiti izvajanje potrebnih pregledov skladnosti primarnih in drugih proizvodov. Odstavek 7 določa začetno obdobje ustavitve treh delovnih dni, ki se lahko podaljša, če pristojni organi potrebujejo več časa.

Odstavek 8 določa, da si morajo pristojni organi izmenjavati informacije in usklajevati razvoj meril tveganja, vključenih v načrte pregledov. To bi moralo spodbuditi enotno uporabo uredbe in izboljšati njeno učinkovitost.

Odstavek 9 določa pomembno obveznost držav članic, da zagotovijo učinkovite preglede prek svojih pristojnih organov. Oba parametra v uporabi zagotavljata, da se preveri določeno število gospodarskih subjektov in trgovcev, hkrati pa se zahteva določen odstotek tržne vrednosti za vsako kategorijo primarnih in drugih proizvodov. Enodimenzionalni pristopi, kot sta preverjanje majhnega števila gospodarskih subjektov in trgovcev z velikim tržnim deležem ali preverjanje večjega števila malih gospodarskih subjektov in trgovcev z zanemarljivim tržnim deležem, ne bi zagotovili potrebne učinkovitosti te uredbe in so zato v odstavku 5 izključeni. Odstotki pokritosti so potrebni, da se omogoči celovit nadzor trga, ki odvrača od morebitnih kršitev.

Odstavek 10 se nanaša na sistem primerjalne analize držav in določa potrebo po okrepljenem nadzoru (člen 20) s strani pristojnih organov v zvezi s primarnimi in drugimi proizvodi, proizvedenimi v državah ali delih držav z visokim tveganjem. Sistem tako povezuje dolžnosti pristojnih organov s tristopenjskim sistemom primerjalne analize (kot je opisan v členu 27).

Ne glede na pomembnost pregledov, ki se izvajajo v skladu z načrtom, ki temelji na oceni tveganja, odstavek 11 pojasnjuje, da pristojni organi izvajajo tudi preglede zunaj področja uporabe takih načrtov, kadar pridobijo dokaze ali druge zadevne informacije v zvezi z morebitno neskladnostjo s to uredbo.

- *Člen 15: Pregledi gospodarskih subjektov*

Ta člen določa obveznost pristojnih organov v zvezi s pregledi, ki jih je treba opraviti pri gospodarskih subjektih. Temelji na členu 10(3) uredbe o lesu, vendar zagotavlja dodatno jasnost in smernice glede posebnih meril za preglede, ki jih mora opraviti pristojni organ, za boljšo analizo zadevne dokumentacije sistema potrebne skrbnosti, ki se uporablja, in za boljšo oceno tveganja neskladnosti. Jasni standardi za pristojne organe o preverjanju skladnosti so bistven element za zagotovitev učinkovite in enotne uporabe te uredbe po vsej Uniji.

Odstavek 2 razlikuje med obveznimi in neobveznimi ukrepi. Obvezni ukrepi iz točk (a) do (d) vključujejo preglede dokumentacije in postopkov potrebne skrbnosti, za katere pristojnim organom na kraju samem ni treba izvajati tehničnih analiz proizvodov ali drugih dejavnosti. Neobvezni ukrepi iz točk (e) do (h) vključujejo inšpekcijske preglede na kraju samem ter tehnične in znanstvene preglede, ki so primerni za določitev natančnega kraja proizvodnje zadevnega primarnega ali drugega proizvoda ter opredelitev, ali so bili proizvedeni brez povzročanja krčenja gozdov.

- *Člen 19: Poročanje*

Člen 19 določa obveznosti poročanja držav članic v zvezi z izvajanjem predlagane uredbe. Ta člen temelji na členu 20 uredbe o lesu (Poročanje), kakor je bila pozneje spremenjena z Uredbo 2019/1010, ki je uskladila obveznosti poročanja v okoljski zakonodaji[12]. Zato člen 19 potrjuje, da države članice vsako leto poročajo o uporabi te uredbe (odstavek 1) in da bodo službe Komisije vsako leto objavile pregled stanja po vsej Uniji na podlagi podatkov, ki jih predložijo države članice (odstavek 3).

Odstavek 2 nadalje opredeljuje informacije, ki jih morajo države članice zagotoviti, da bi okrepile obveznosti poročanja in Komisiji omogočile natančnejšo analizo kakovosti dejavnosti spremljanja v državah članicah. To je v skladu z ugotovitvami iz Posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 21/2021, v katerem so bile poudarjene pomanjkljivosti sistema poročanja v okviru uredbe o lesu[13], in bo Komisiji omogočilo, da učinkovito obravnava priporočilo Računskega sodišča za okrepitev nadzora nad pregledi držav članic[14].

- *Člen 20: Okrepljen nadzor*

Kadar zadevni primarni in drugi proizvodi izvirajo iz države ali njenih delov, ki so bili ocenjeni kot visoko tvegani v skladu s sistemom primerjalne analize držav iz poglavja 5, morajo zadevni pristojni organi zanje izvajati okrepljen nadzor. V nasprotju s členom 12 pa

---

[12] Uredba (EU) 2019/1010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o uskladitvi obveznosti poročanja na področju zakonodaje, povezane z okoljem, ter spremembi uredb (ES) št. 166/2006 in (EU) št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 2002/49/ES, 2004/35/ES, 2007/2/ES, 2009/147/ES in 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 338/97 in (ES) št. 2173/2005 ter Direktive Sveta 86/278/EGS, (UL L 170, 25.6.2019).

[13] Posebno poročilo Računskega sodišča št. 21/2021: „Financiranje EU za biotsko raznovrstnost in podnebne spremembe v gozdovih EU: pozitivni, vendar omejeni rezultati“. Glej zlasti točko 36, v katerem Računsko sodišče navaja: „Poročanje v skladu z uredbo o lesu ne zagotavlja informacij, s katerimi lahko Komisija analizira kakovost dejavnosti spremljanja, ki jih izvajajo države članice, nacionalna pravila, s katerimi je opredeljena nezakonita sečnja, ali postopke, ki se uporabljajo za preglede. Prav tako od držav članic ne zahteva, da svoje odgovore utemeljijo z dokazili, na podlagi katerih bi lahko preverila točnost ali popolnost informacij.“

[14] Glej priporočilo 2(a): „Komisija naj: (a) oceni možnosti za pripravo zakonodajnih predlogov, da bi okrepila svoj nadzor nad pregledi držav članic v zvezi z uredbo o lesu“.

člen 20 ne opredeljuje drugačnega sklopa obveznosti glede postopka potrebne skrbnosti za gospodarske subjekte ali trgovce.

Pristojni organi zagotovijo, da pregledi, ki jih izvajajo letno, zajemajo vsaj 15 % gospodarskih subjektov ter 15 % količine zadevnih primarnih in drugih proizvodov, proizvedenih v državah ali njihovih delih z visokim tveganjem.

Poudariti je treba, da bo v skladu s členom 27 ob začetku veljavnosti te uredbe vsem državam dodeljena standardna stopnja tveganja. Zato bodo zgoraj navedene obveznosti za pristojne organe nastale takoj, ko bodo država ali njeni deli z visokim tveganjem vključeni na seznam, ki ga bo Komisija objavila v skladu s členom 27(1), in dokler se bodo zadevni primarni in drugi proizvodi, proizvedeni v državi ali njenih delih z visokim tveganjem, dajali na trg ali bo omogočena njihova dostopnost na trgu.

- *Člen 22: Ukrepi za nadzor trga*

Člen 22 določa obveznost pristojnih organov, da ukrepajo takoj, ko ugotovijo, da zadevni primarni ali drug proizvod ni skladen s to uredbo. V tem primeru pristojni organi zahtevajo, da zadevni gospodarski subjekt ali trgovec sprejme ustrezne in sorazmerne popravne ukrepe za odpravo neskladnosti.

V odstavku 2 so opisani možni popravni ukrepi, ki se lahko zahtevajo od gospodarskega subjekta ali trgovca. Ta določba izhaja zlasti iz člena 16 uredbe o nadzoru trga[15]; v skladu s členom 3 navedene uredbe „odpoklic“ pomeni „vsak ukrep za dosego vračila proizvoda, ki je že dostopen končnemu uporabniku“; „umik“ pa pomeni „vsak ukrep za preprečitev dostopnosti proizvoda iz dobavne verige na trgu“.

- *Člen 23: Kazni*

Člen 23 določa obveznost držav članic, da določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe. Obstoj in uporaba učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih kazni v nacionalnih sistemih sta ključna elementa za učinkovito in enotno izvajanje te uredbe po vsej Uniji.

Zato je v odstavku 2 naveden seznam kazni, ki jih je treba določiti v nacionalnih pravnih sistemih. Ta seznam vključuje denarne kazni, zaseg zadevnih primarnih in drugih proizvodov ter zaseg prihodkov, začasno ustavitev ali prepoved zadevnih gospodarskih dejavnosti ter izključitev gospodarskih subjektov in trgovcev, ki kršijo uredbo, iz postopkov javnega naročanja. Zakonodaja držav članic mora določiti spremenljive zneske denarnih kazni, ki so odvisni od letnega prometa gospodarskega subjekta ali trgovca, ki je kršil uredbo. To je še zlasti pomembno kot odvračilni dejavnik, ki velike gospodarske subjekte in trgovce, ki niso MSP, odvrača od kršenja uredbe. S tem se doseže namen uvedbe učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih kazni.

- *Člen 24: Nadzor*

Člen 24 določa pravila za nadzor zadevnih primarnih in drugih proizvodov, danih v carinski postopek sprostitve v prosti promet ali izvoza.

Odstavek 2 določa, da so pristojni organi odgovorni za preverjanje skladnosti s to uredbo, tudi za primarne ali druge proizvode, ki vstopajo na trg Unije ali ga zapuščajo. Pojasnjuje tudi povezavo z določbami uredb (EU) št. 952/2013 in (EU) št. 2019/1020. V odstavku 3 je

[15] Uredba (EU) 2019/1020 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o nadzoru trga in skladnosti proizvodov ter spremembi Direktive 2004/42/ES in uredb (ES) št. 765/2008 in (EU) št. 305/2011 (UL L 169, 25.6.2019, str. 1).

opredeljena temeljna vloga carine, ki zajema nadzor pravilne deklaracije zadevnih primarnih in drugih proizvodov, ki vstopajo na trg Unije ali ga zapuščajo.

Izjava o potrebni skrbnosti v zvezi z zadevnim primarnim ali drugim proizvodom, ki vstopa na trg Unije ali ga zapušča, se evidentira v informacijskem sistemu iz člena 31. V skladu z odstavkom 4 navedeni informacijski sistem nato izjavi o potrebni skrbnosti dodeli referenčno številko, ki bo carinskim organom na voljo ob vložitvi carinske deklaracije za sprostitev v prosti promet ali izvoz zadevnega primarnega ali drugega proizvoda, razen kadar se izjava o potrebni skrbnosti vloži v skladu s členom 26(2).

Odstavek 5 zahteva, da carinski organi ob vložitvi carinske deklaracije za sprostitev v prosti promet ali izvoz zadevnega primarnega ali drugega proizvoda, ki vstopa na trg Unije ali ga zapušča, preverijo status izjave o potrebni skrbnosti v zvezi z zadevnim primarnim ali drugim proizvodom z uporabo elektronskega vmesnika iz člena 26(1).

Odstavek 6 določa, da kadar je v analizi tveganja, ki jo izvedejo pristojni organi v skladu s členom 14(4), ugotovljeno, da zadevni primarni ali drug proizvod predstavlja visoko tveganje neskladnosti z zahtevami te uredbe, se status izjave o potrebni skrbnosti v zvezi z zadevnim primarnim ali drugim proizvodom v informacijskem sistemu ustrezno spremeni. V takih okoliščinah bi morali carinski organi začasno ustaviti sprostitev v prosti promet ali izvoz zadevnega primarnega ali drugega proizvoda.

V odstavku 7 so navedeni pogoji, pod katerimi bi morali carinski organi dovoliti sprostitev v prosti promet ali izvoz zadevnega primarnega ali drugega proizvoda.

Odstavek 8 določa način ukrepanja, če pristojni organi ugotovijo, da zadevni primarni ali drug proizvod, ki vstopa na trg Unije ali ga zapušča, ni skladen s to uredbo. V tem primeru bi morali pristojni organi v informacijskem sistemu ustrezno spremeniti status zadevne izjave o potrebni skrbnosti, lahko pa v informacijskem sistemu navedejo tudi, da nasprotujejo drugim carinskim postopkom za zadevni primarni ali drug proizvod.

Po uradnem obvestilu o tem statusu carinski organi ne bi smeli dovoliti sprostitve v prosti promet ali izvoza zadevnega primarnega ali drugega proizvoda in bi morali obvestilo vključiti v carinski sistem za obdelavo podatkov, po možnosti pa tudi v vsak dokument, ki spremlja zadevni primarni ali drug proizvod.

Kadar se zadevni primarni ali drug proizvod naknadno deklarira v druge carinske postopke in če pristojni organi niso nasprotovali takšni uvrstitvi, gospodarski subjekti obvestilo vključijo v carinske deklaracije in ga pod enakimi pogoji evidentirajo v carinskem sistemu za obdelavo podatkov in, če je mogoče, na spremnih dokumentih, ki se uporabljajo v zvezi s temi postopki.

V skladu z odstavkom 10 lahko carinski organi na zahtevo pristojnih organov ali kadar menijo, da je to potrebno in sorazmerno, uničijo ali drugače onemogočijo uporabo zadevnega neskladnega primarnega ali drugega proizvoda. Stroške uničenja nosi imetnik zadevnega primarnega ali drugega proizvoda.

- *Člen 25: Izmenjava informacij in sodelovanje med organi*

Ta člen določa obveznost sodelovanja pristojnih organov, carinskih organov in Komisije pri izvajanju uredbe (odstavek 1).

Odstavka 2 in 3 vzpostavljata povezavo z mehanizmi sodelovanja in izmenjave informacij v skladu z Uredbo (EU) št. 952/2013.

- *Člen 26: Elektronski vmesniki*

Odstavek 1 določa, da mora Komisija vzpostaviti elektronski vmesnik za povezavo okolja enotnega okenca EU z informacijskim sistemom, vzpostavljenim v skladu s členom 31. Odstavek 2 določa osnovno funkcionalnost takega vmesnika, odstavek 3 pa pooblašča Komisijo, da sprejme izvedbene akte za opredelitev podrobnih podatkov in delovanja vmesnika.

- *Člen 27: Ocena držav*

Člen 27 uvaja sistem primerjalne analize držav, ki je pomembna značilnost te uredbe. Cilj primerjalne analize je spodbuditi države, da zagotovijo boljše varstvo gozdov in gospodarjenje z njimi, olajšajo trgovino in bolje uskladijo prizadevanja za izvrševanje, tako da pristojnim organom pomagajo vire usmeriti tja, kjer so najbolj potrebni, ter zmanjšajo stroške podjetij za zagotavljanje skladnosti.

Komisija bo s sistemom primerjalne analize ocenila tveganje za to, da države ali njihovi deli proizvajajo zadevne primarne in druge proizvode, ki povzročajo krčenje gozdov. Sistem primerjalne analize bo vsaki državi ali njenim delom dodelil eno od treh možnih stopenj tveganja: nizko, standardno in visoko tveganje. Ob začetku veljavnosti te uredbe bo vsem državam dodeljena standardna stopnja tveganja. Ocena bo temeljila na merilih, opisanih v odstavku 2.

V odstavku 3 je opisan postopek, ki ga mora Komisija upoštevati pred spremembo obstoječe kategorije tveganja za državo ali njene dele. Ta postopek bo vključeval poziv državi, naj se pravočasno odzove in zagotovi informacije, za katere meni, da so koristne, vključno z ukrepi, ki jih je država sprejela za izboljšanje stanja.

Komisija bi s sprejetjem izvedbenih aktov javno objavila kategorizacijo tveganja za države in seznam po potrebi posodobila, če bi bilo to potrebno zaradi novih znanstvenih dokazov. Obveznosti gospodarskih subjektov in pristojnih organov držav članic se razlikujejo glede na stopnjo tveganja države proizvodnje ali njenih delov, pri čemer imajo gospodarski subjekti poenostavljene dolžnosti potrebne skrbnosti pri nabavi iz držav z nizkim tveganjem ali njihovih delov (člen 12), pristojni organi, ki izvajajo preglede zadevnih primarnih in drugih proizvodov, proizvedenih v državah z visokim tveganjem ali njihovih delih, pa dolžnosti okrepljenega nadzora (člen 20).

- *Člen 29: Utemeljeni pomisleki fizičnih ali pravnih oseb*

V skladu s členoma 15 in 16 lahko pristojni organ izvaja preglede gospodarskih subjektov in trgovcev, kadar ima na voljo zadevne informacije, tudi na podlagi utemeljenih pomislekov tretjih oseb. V skladu s členom 2(21) „utemeljen pomislek pomeni „utemeljeno navedbo, ki temelji na objektivnih in preverljivih informacijah o neskladnosti s to uredbo in s katero se lahko zahteva posredovanje pristojnih organov“.

Utemeljeni pomisleki se lahko nanašajo na posamezne pošiljke, dobavitelje, gospodarske subjekte, trgovce ali okoliščine v posameznih državah proizvodnje, ki povzročajo tveganje za dajanje zadevnega primarnega ali drugega proizvoda na trg in zaradi katerih je lahko potrebno posredovanje pristojnih organov. Utemeljeni pomisleki so bili tudi del sistema, vzpostavljenega v uredbi o lesu [člen 10(2)]. Člen 29 temelji na teh izkušnjah in pojasnjuje obveznosti pristojnega organa, da oceni utemeljene pomisleke in sprejme potrebne operativne ukrepe, ki so morda potrebni za odkrivanje kršitev ter preprečevanje nadaljnjega dajanja na notranji trg in kroženja na njem.

Utemeljeni pomisleki so pomembni tudi za gospodarske subjekte in trgovce. Člen 4(6) te uredbe določa obveznost gospodarskega subjekta, ki je na podlagi utemeljenega pomisleka izvedel za neskladnost zadevnega primarnega ali drugega proizvoda, da nemudoma obvesti

zadevni pristojni organ države, v kateri je bil proizvod dan na trg ali iz katere je bil izvožen. Enaka obveznost velja za trgovce, ne glede na njihovo velikost [člena 6(4) in (5)]. Člen 10(2)(i) zahteva tudi, da se obstoj utemeljenega pomisleka upošteva kot merilo za oceno tveganja.

- *Člen 31: Informacijski sistem „Register“*

Člen 31 zahteva, da Komisija vzpostavi informacijski sistem, prek katerega je treba pristojnim organom dati na voljo izjave o primerni skrbnosti, predvidene v členu 4(2).

Odstavek 2 določa minimalne zahtevane funkcionalnosti sistema, med drugim tudi njegovo povezavo s carino prek okolja enotnega okenca EU za carino. Odstavek 3 Komisiji nalaga, da z izvedbenim aktom določi pravila o delovanju sistema.

Odstavka 4 in 5 se nanašata na dostop do informacijskega sistema. Gospodarski subjekti in trgovci ter pristojni organi imajo dostop do informacijskega sistema kot osrednje podatkovne zbirke za izvajanje uredbe, podrobnosti dostopa pa so odvisne od njihovih obveznosti. Dostop do anonimiziranih podatkov ima tudi širša javnost.

- *Člen 32: Pregled*

Člen 32 določa pravila, ki urejajo pregled uredbe. Odstavek 1 določa, da se prvi pregled izvede najpozneje dve leti po začetku veljavnosti in da se na njegovi podlagi pripravijo poročilo in morebitni zakonodajni predlogi za spremembo uredbe. Ta prvi pregled se bo osredotočil na potrebo po razširitvi področja uporabe uredbe tudi na druge ekosisteme poleg gozdov in druge primarne proizvode ter na izvedljivost te razširitve.

Splošni pregled iz odstavka 2 bo opravljen pet let po datumu, predvidenem v členu 32(2), tj. 12 mesecev po začetku veljavnosti. Ta določba predvideva tudi vsebino tega prvega splošnega pregleda, ki bo vključeval oceno priložnosti za uvedbo dodatnih orodij za olajševanje trgovine in vpliva prvih let uporabe te uredbe na kmete.

Odstavek 3 se osredotoča tudi na pregled zadevnih proizvodov iz Priloge 1. Ta pregled bo izveden dve leti po začetku veljavnosti uredbe, nato pa v rednih časovnih presledkih, s čimer bo omogočeno postopno širjenje obsega proizvodov. Sprememba seznama proizvodov iz Priloge 1 bo izvedena z delegiranim aktom (odstavek 4).

- *Člen 36: Začetek veljavnosti in datum začetka uporabe*

Ta uredba se uporablja od datuma začetka veljavnosti. Vendar odstavek 2 določa, da se členi 3 do 12, 14 do 22, 24, 29 in 30 začnejo uporabljati 12 mesecev po začetku veljavnosti te uredbe. Odstavek 3 določa, da se navedeni členi začnejo uporabljati 24 mesecev od začetka veljavnosti te uredbe za gospodarske subjekte, ki so mikropodjetja, ustanovljena do 31. decembra 2020, razen za proizvode, zajete v Prilogi k Uredbi (EU) št. 995/2010 (uredba o lesu).

Ti zamiki začetka uporabe ustvarjajo prehodno obdobje, v katerem se obveznosti gospodarskih subjektov in trgovcev ter obveznosti pristojnih organov glede izvajanja pregledov ne uporabljajo. Tako prehodno obdobje, ki je daljše za mikropodjetja, bo gospodarskim subjektom in trgovcem dalo dovolj časa, da se prilagodijo svojim obveznostim iz te uredbe.

2021/0366 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o omogočanju dostopnosti nekaterih primarnih in drugih proizvodov, povezanih s krčenjem in degradacijo gozdov, na trgu Unije in njihovem izvozu iz Unije ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 995/2010

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 192 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora[1],

ob upoštevanju mnenja Odbora regij[2],

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Gozdovi zagotavljajo številne okoljske, gospodarske in družbene koristi, vključno z lesnimi in nelesnimi gozdnimi proizvodi ter okoljskimi storitvami, pomembnimi za človeštvo, saj je večina kopenske biotske raznovrstnosti na Zemlji prav v njih. Ohranjajo funkcije ekosistemov, pomagajo varovati podnebni sistem, zagotavljajo čist zrak in imajo bistveno vlogo pri čiščenju voda in tal ter pri zadrževanju vode. Poleg tega gozdovi zagotavljajo preživetje in dohodek približno tretjini svetovnega prebivalstva, njihovo uničenje pa ima resne posledice za preživetje najranljivejših ljudi, vključno z domorodnimi ljudstvi in lokalnimi skupnostmi, ki so močno odvisni od gozdnih ekosistemov[3]. Krčenje in degradacija gozdov zmanjšujeta tudi bistvene ponore ogljika in povečujeta verjetnost širjenja novih bolezni z živali na ljudi.

(2) Krčenje in degradacija gozdov se odvijata z zaskrbljujočo hitrostjo. Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo ocenjuje, da je bilo med letoma 1990 in 2020 po vsem svetu izgubljenih 420 milijonov hektarov gozdov, kar je približno 10 % preostalih svetovnih gozdov oziroma območje, večje od Evropske unije[4]. Krčenje in degradacija gozdov sta posledično pomembna dejavnika globalnega segrevanja in izgube biotske raznovrstnosti, ki sta najpomembnejša okoljska izziva našega časa. Kljub temu pa svet vsako leto izgubi 10 milijonov hektarov gozdov.

---

1 UL C, , str. .

2 UL C, , str. .

3 Sporočilo Komisije z dne 27. julija 2019 z naslovom „Okrepitev ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov“, COM(2019) 352 final.

4 Organizacija ZN za prehrano in kmetijstvo (FAO), Global Forest Resource Assessment 2020, str. XII, https://www.fao.org/documents/card/en/c/ca9825en.

(3) Krčenje in degradacija gozdov prispevata k svetovni podnebni krizi na več načinov. Predvsem povečujeta emisije toplogrednih plinov zaradi z njima povezanih gozdnih požarov, trajno škodujeta zmogljivosti ponorov ogljika in odpornosti prizadetega območja na podnebne spremembe ter znatno zmanjšujeta biotsko raznovrstnost. Samo krčenje gozdov povzroča 11 % emisij toplogrednih plinov[5].

(4) Podnebni zlom povzroča izgubo biotske raznovrstnosti po vsem svetu, izguba biotske raznovrstnosti pa poslabšuje podnebne spremembe; oboje je neločljivo povezano, kot so potrdile nedavne študije. Biotska raznovrstnost pomaga blažiti podnebne spremembe. Žuželke, ptice in sesalci so opraševalci in raznašalci semen ter lahko neposredno ali posredno pomagajo učinkoviteje skladiščiti ogljik. Gozdovi zagotavljajo tudi stalno obnavljanje vodnih virov ter preprečujejo sušo in njene škodljive posledice za lokalne skupnosti, vključno z domorodnimi ljudstvi. Občutno zmanjšanje krčenja in degradacije gozdov ter sistematično obnavljanje gozdov in drugih ekosistemov predstavljata največjo naravno priložnost za blažitev podnebnih sprememb.

(5) Biotska raznovrstnost je bistvena za odpornost ekosistemov in njihovih storitev na lokalni in svetovni ravni. Več kot polovica svetovnega bruto domačega proizvoda je odvisna od narave in storitev, ki jih ta zagotavlja. Trije pomembni gospodarski sektorji – gradbeništvo, kmetijstvo, hrana in pijača – so vsi močno odvisni od narave. Izguba biotske raznovrstnosti ogroža trajnostne vodne cikle in naše prehranske sisteme, s tem pa tudi našo prehransko in hranilno varnost. Več kot 75 % vrst prehrambnih posevkov na svetu je odvisnih od živalskega opraševanja. Poleg tega se več industrijskih sektorjev zanaša na gensko raznovrstnost in ekosistemske storitve kot ključne surovine za proizvodnjo, zlasti za zdravila.

(6) Podnebne spremembe, izguba biotske raznovrstnosti in krčenje gozdov so najbolj pereči svetovni problemi, saj vplivajo na preživetje človeštva in vzdržne življenjske razmere na Zemlji. Zaradi pospešenih podnebnih sprememb, izgube biotske raznovrstnosti in degradacije okolja ter oprijemljivih primerov njihovih uničujočih učinkov na naravo, življenjske razmere ljudi in lokalna gospodarstva je zeleni prehod prepoznan kot odločilni cilj našega časa in vprašanje medgeneracijske pravičnosti.

(7) Potrošnja v Uniji je pomemben dejavnik krčenja in degradacije gozdov na svetovni ravni. V oceni učinka pobude je bilo ocenjeno, da bosta brez ustreznega regulativnega posredovanja proizvodnja in potrošnja šestih primarnih proizvodov, vključenih v področje uporabe (les, govedo, soja, palmovo olje, kakav in kava), v EU do leta 2030 odgovorni za krčenje približno 248 000 hektarov gozdov na leto.

(8) Kar zadeva stanje gozdov v EU, poročilo o stanju evropskih gozdov v letu 2020[6] navaja, da se je med letoma 1990 in 2020 površina gozdov v Evropi povečala za 9 %, količina ogljika, shranjenega v biomasi, za 50 %, oskrba z lesom pa se je povečala za

[5] Medvladni panel za podnebne spremembe (IPCC), *Climate Change and Land, an IPCC special report on climate change, desertification, land degradation, sustainable land management, food security, and greenhouse gas fluxes in terrestrial ecosystems* (Podnebne spremembe in zemljišča; posebno poročilo IPCC o podnebnih spremembah, dezertifikaciji, degradaciji zemljišč, trajnostnem gospodarjenju z zemljišči, prehranski varnosti in tokovih toplogrednih plinov v kopenskih ekosistemih), https://www.ipcc.ch/srccl/.

[6] Forest Europe – ministrska konferenca o varstvu gozdov v Evropi, State of Europe's Forests 2020 (Stanje evropskih gozdov za leto 2020), https://foresteurope.org/state-europes-forests-2020/.

40 %. Vendar pa se po podatkih poročila Evropske agencije za okolje o stanju okolja v letu 2020 manj kot 5 % evropskih gozdnih območij šteje za neokrnjene ali naravne[7].

(9) Komisija je leta 2019 sprejela več pobud za odziv na globalne okoljske krize, vključno s posebnimi ukrepi na področju krčenja gozdov. Komisija je v sporočilu z naslovom „Okrepitev ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov“[8] kot prednostno nalogo opredelila zmanjšanje odtisa porabe Unije na zemljišča in spodbujanje k porabi proizvodov iz dobavnih verig, ki ne povzročajo krčenja gozdov, v Uniji. Komisija je v svojem sporočilu z dne 11. decembra 2019 z naslovom „Evropski zeleni dogovor“[9] določila novo strategijo za rast, katere cilj je preobraziti Unijo v pravično in uspešno družbo s sodobnim, konkurenčnim in z viri gospodarnim gospodarstvom, ki v letu 2050 ne bo ustvarjalo nobenih neto emisij toplogrednih plinov, v katerem bo gospodarska rast ločena od rabe virov in v kateri ne bo prezrta nobena oseba ali kraj. Njen cilj je tudi zavarovati, ohraniti in poživiti naravni kapital Unije ter zaščititi zdravje in dobrobit državljanov in državljank ter prihodnjih generacij pred nevarnostmi, ki izhajajo iz okolja, in njegovimi učinki. Poleg tega je cilj evropskega zelenega dogovora državljanom in državljankam ter prihodnjim generacijam med drugim zagotoviti svež zrak, čisto vodo, zdrava tla in biotsko raznovrstnost. V ta namen je v strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030[10], strategiji „od vil do vilic“[11], strategiji EU za gozdove[12], akcijskem načrtu EU za ničelno onesnaževanje[13] in drugih zadevnih strategijah[14], razvitih v okviru evropskega zelenega dogovora, dodatno poudarjen pomen ukrepov za varstvo in odpornost gozdov. Cilj strategije EU za biotsko raznovrstnost je zlasti zaščititi naravo in obrniti trend degradacije ekosistemov. Poleg tega strategija EU za biogospodarstvo[15] krepi varstvo okolja in ekosistemov, hkrati pa z iskanjem novih načinov proizvodnje in potrošnje obravnava vse večje povpraševanje po hrani, krmi, energiji, materialih in proizvodih.

(10) Države članice so večkrat izrazile zaskrbljenost zaradi vztrajnega krčenja gozdov. Poudarile so, da sedanje politike in ukrepi na svetovni ravni na področju ohranjanja, obnove in trajnostnega gospodarjenja z gozdovi ne zadostujejo za zaustavitev krčenja in degradacije gozdov, zato je potrebno okrepljeno ukrepanje Unije, da bi učinkoviteje

---

7 Evropska agencija za okolje, State of the Environment 2020 (Stanje okolja za leto 2020), https://www.eea.europa.eu/soer/publications/soer-2020.

8 COM(2019) 352 final.

9 Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Evropski zeleni dogovor“, COM(2019) 640 final.

10 Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – Vračanje narave v naša življenja“, COM(2020) 380 final.

11 Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Strategija „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem“, COM(2020) 381 final.

12 Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Nova gozdarska strategija EU: za gozdove in gozdarski sektor“, COM(2013) 659 final.

13 Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Pot do zdravega planeta za vse – Akcijski načrt EU: Naproti ničelnemu onesnaževanju zraka, vode in tal“, COM(2021) 400 final.

14 Na primer: Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Dolgoročna vizija za podeželska območja EU – do močnejših, povezanih, odpornih in uspešnih podeželskih območij do leta 2040“, COM(2021) 345 final.

15 Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Trajnostno biogospodarstvo za Evropo: krepitev povezave med gospodarstvom, družbo in okoljem, posodobljena strategija za biogospodarstvo“, COM(2018) 273 final.

prispevali k doseganju ciljev trajnostnega razvoja v okviru agende za trajnostni razvoj do leta 2030, ki so jo leta 2015 sprejele vse države članice Združenih narodov. Svet je izrecno podprl napoved Komisije v sporočilu „Okrepitev ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov“, da bo ovrednotila dodatne regulativne in neregulativne ukrepe ter predstavila ustrezne predloge[16].

(11) Evropski parlament je poudaril, da je sedanje uničevanje svetovnih gozdov v veliki meri povezano s širitvijo kmetijske proizvodnje, zlasti s spreminjanjem gozdov v kmetijska zemljišča, namenjena proizvodnji številnih primarnih in drugih proizvodov, po katerih je veliko povpraševanje. Parlament je 22. oktobra 2020 v skladu s členom 225 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) sprejel resolucijo[17], v kateri je Komisijo pozval, naj na podlagi člena 192(1) PDEU predloži predlog „pravnega okvira EU za zaustavitev in obrnitev trenda krčenja gozdov po svetu, ki ga povzroča EU“.

(12) Boj proti krčenju in degradaciji gozdov je pomemben del svežnja ukrepov, potrebnih za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in izpolnitev zaveze Unije v okviru evropskega zelenega dogovora in Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah iz leta 2015[18] ter pravno zavezujoče zaveze v skladu z evropskimi podnebnimi pravili, da se do leta 2050 doseže podnebna nevtralnost in da se emisije toplogrednih plinov do leta 2030 zmanjšajo za vsaj 55 % v primerjavi z ravnjo iz leta 1990.

(13) Širjenje kmetijstva je vzrok za skoraj 90 % svetovnega krčenja gozdov, pri čemer je več kot polovica izgube gozdnih površin posledica spreminjanja gozdov v obdelovalne površine, paša živine pa je odgovorna za skoraj 40 % izgube gozdnih površin[19].

(14) Unija je med letoma 1990 in 2008 uvozila in potrošila tretjino kmetijskih proizvodov, s katerimi se je trgovalo na svetovni ravni in ki so povezani s krčenjem gozdov. V tem obdobju je bila potrošnja Unije odgovorna za 10 % svetovnega krčenja gozdov, povezanega s proizvodnjo blaga ali storitvami. Čeprav se relativni delež potrošnje EU zmanjšuje, predstavlja potrošnja EU nesorazmerno velik dejavnik krčenja gozdov. Unija bi zato morala sprejeti ukrepe za zmanjšanje svetovnega krčenja in degradacije gozdov, ki sta posledica njene potrošnje nekaterih primarnih in drugih proizvodov, ter si tako prizadevati za zmanjšanje svojega prispevka k emisijam toplogrednih plinov in izgubi svetovne biotske raznovrstnosti ter spodbujati trajnostne vzorce proizvodnje in potrošnje v Uniji in po svetu. Da bi politika Unije imela največji učinek, bi moral biti njen cilj vpliv na svetovni trg in ne le na dobavne verige v Uniji. V zvezi s tem so bistvenega pomena partnerstva in učinkovito mednarodno sodelovanje z državami proizvajalkami in državami porabnicami.

(15) Ustavitev krčenja in degradacije gozdov je bistvena sestavina ciljev trajnostnega razvoja. Ta uredba bi morala prispevati zlasti k doseganju ciljev glede življenja na kopnem (cilj trajnostnega razvoja 15), podnebnih ukrepov (cilj trajnostnega razvoja 13), odgovorne porabe in proizvodnje (cilj trajnostnega razvoja 12), odprave

---

[16] Sklepi Sveta o sporočilu o okrepitvi ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov (16. december 2019) 15151/19. Na voljo na spletnem naslovu https://www.consilium.europa.eu/media/41860/st15151-en19.pdf.

[17] Resolucija Evropskega parlamenta z dne 22. oktobra 2020 s priporočili Komisiji o pravnem okviru EU za zaustavitev in obrnitev trenda krčenja gozdov po svetu, ki ga povzroča EU (2020/2006(INL), na voljo na https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0285_SL.html.

[18] EU ga je ratificirala 5. oktobra 2016, veljati pa je začel 4. novembra 2016.

[19] Nova raziskava FAO na svetovni ravni o daljinskem zaznavanju z dne 6. novembra 2021 (Global Remote Sensing Survey, Raziskava FAO o daljinskem zaznavanju) razkriva, da so tropski deževni gozdovi obremenjeni, saj širitev kmetijstva pospešuje krčenje gozdov po svetu.

lakote (cilj trajnostnega razvoja 2) ter zdravja in dobrega počutja (cilj trajnostnega razvoja 3). Zadevni cilj 15.2 za zaustavitev krčenja gozdov do leta 2020 ni bil dosežen, kar poudarja nujnost ambicioznih in učinkovitih ukrepov.

(16) Ta uredba bi morala biti tudi odgovor na newyorško deklaracijo o gozdovih[20], pravno nezavezujočo politično izjavo, ki potrjuje svetovni časovni načrt za zmanjšanje izgube naravnih gozdov za polovico do leta 2020 in si prizadeva za njeno odpravo do leta 2030. Deklaracijo je podprlo več deset vlad, številna največja svetovna podjetja in vplivne organizacije civilne družbe in domorodcev. V njej je bil poleg tega zasebni sektor pozvan, naj najpozneje do leta 2020 izpolni cilj odprave krčenja gozdov zaradi proizvodnje primarnih kmetijskih proizvodov, kot so palmovo olje, soja, papir in proizvodi iz govejega mesa, vendar ta cilj ni bil dosežen. Uredba bi morala poleg tega prispevati k strateškemu načrtu Združenih narodov za gozdove za obdobje od 2017 do 2030[21], katerega prvi svetovni cilj za gozdove je odpraviti izgubo gozdnih površin po vsem svetu s pomočjo trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, vključno z varstvom, obnovo, pogozdovanjem in ponovnim pogozdovanjem, ter povečati prizadevanja za preprečevanje degradacije gozdov in povečanja prispevka gozdov k podnebnim spremembam.

(17) Ta uredba bi morala biti tudi odgovor na deklaracijo svetovnih voditeljev o gozdovih in rabi zemljišč iz Glasgowa leta 2021[22], ki potrjuje, da bodo za izpolnitev ciljev glede rabe zemljišč, podnebja in biotske raznovrstnosti ter ciljev trajnostnega razvoja, tako na svetovni kot nacionalni ravni, potrebni nadaljnji ukrepi za korenite spremembe na medsebojno povezanih področjih trajnostne proizvodnje in potrošnje; razvoja infrastrukture; trgovine, financ in naložb ter podpore malim kmetom, domorodnim ljudstvom in lokalnim skupnostim. Podpisnice so v deklaraciji poudarile tudi, da bodo okrepile skupna prizadevanja za spodbujanje trgovinskih in razvojnih politik na mednarodni in nacionalni ravni, ki spodbujajo trajnostni razvoj ter trajnostno proizvodnjo in potrošnjo primarnih proizvodov v vzajemno korist držav ter ne spodbujajo krčenja gozdov in degradacije zemljišč.

(18) Unija je kot članica Svetovne trgovinske organizacije (STO) zavezana k spodbujanju univerzalnega, na pravilih temelječega, odprtega, preglednega, predvidljivega, vključujočega, nediskriminatornega in pravičnega večstranskega trgovinskega sistema v okviru STO ter odprte, trajnostne in odločne trgovinske politike. Področje uporabe te uredbe bo zato vključevalo primarne in druge proizvode, proizvedene v Uniji, ter primarne in druge proizvode, uvožene v Unijo.

(19) Ta uredba upošteva tudi sporočilo Komisije z naslovom „Odprta, trajnostna in odločna trgovinska politika“[23] , v katerem je navedeno, da EU zaradi novih notranjih in zunanjih izzivov ter zlasti novega, bolj trajnostnega modela rasti, kot je opredeljen v evropskem zelenem dogovoru in evropski digitalni strategiji, potrebuje novo strategijo trgovinske politike, ki bo podpirala doseganje njenih ciljev notranje in zunanje politike ter spodbujala večjo trajnostnost v skladu z zavezo, da bo v celoti izvajala cilje ZN za trajnostni razvoj. Trgovinska politika mora v celoti odigrati svojo vlogo pri okrevanju po pandemiji COVID-19, pri zeleni in digitalni preobrazbi gospodarstva in pri vzpostavitvi odpornejše Evrope v svetu.

---

20 https://unfccc.int/news/new-york-declaration-on-forests

21 https://www.un.org/esa/forests/wp-content/uploads/2016/12/UNSPF_AdvUnedited.pdf

22 https://ukcop26.org/glasgow-leaders-declaration-on-forests-and-land-use/

23 Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Pregled trgovinske politike – odprta, trajnostna in odločna trgovinska politika“, COM(2021) 66 final, 18. februar 2021.

(20) Ta uredba bi morala poleg tega dopolnjevati druge ukrepe, predlagane v Sporočilu Komisije z naslovom „Okrepitev ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov“[24], zlasti: (1) partnersko sodelovanje z državami proizvajalkami, podpora državam pri odpravljanju temeljnih vzrokov krčenja gozdov, kot so slabo upravljanje, neučinkovito izvrševanje zakonodaje in korupcija, ter 2) krepitev mednarodnega sodelovanja z glavnimi državami porabnicami, da se spodbudi sprejetje podobnih ukrepov za preprečevanje dajanja proizvodov iz dobavnih verig, povezanih s krčenjem in degradacijo gozdov, na njihove trge.

(21) Komisija bi morala še naprej partnersko sodelovati z državami proizvajalkami in na splošno sodelovati z mednarodnimi organizacijami in organi ter okrepiti svojo podporo in spodbude v zvezi z varstvom gozdov in prehodom na proizvodnjo, ki ne povzroča krčenja gozdov, ob priznavanju vloge domorodnih ljudstev, izboljšanju upravljanja zemljiške posesti, krepitvi izvrševanja zakonodaje in spodbujanju trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, kmetijstva, odpornega proti podnebnim spremembam, trajnostne intenzifikacije in diverzifikacije, agroekologije in kmetijskega gozdarstva. Pri tem bi morala priznavati vlogo domorodnih ljudstev pri varstvu gozdov. Na podlagi izkušenj in spoznanj, pridobljenih v okviru že obstoječih pobud, bi morale Unija in države članice v partnerstvu z državami proizvajalkami na njihovo zahtevo sodelovati, da bi izkoristile večnamenskost gozdov, jih podpreti pri prehodu na trajnostno gospodarjenje z gozdovi ter se spopasti s svetovnimi izzivi, hkrati pa izpolnjevati lokalne potrebe in posvečati pozornost izzivom, s katerimi se soočajo mali kmetje, v skladu s sporočilom o okrepitvi ukrepov za zaščito in obnovo svetovnih gozdov. Partnerski pristop bi moral državam proizvajalkam pomagati pri zaščiti, obnovi in trajnostni rabi gozdov ter tako prispevati k cilju te uredbe, da se zmanjšata krčenje in degradacija gozdov.

(22) Drugi pomemben ukrep, napovedan v sporočilu, je ustanovitev evropske opazovalnice krčenja in degradacije gozdov, sprememb v svetovni gozdni površini in s tem povezanih dejavnikov (v nadaljnjem besedilu: opazovalnica EU), ki jo bo Komisija ustanovila, da bo lahko bolje spremljala spremembe v svetovnih gozdnih površinah in z njimi povezane dejavnike. Poleg tega bo evropska opazovalnica na podlagi že obstoječih orodij za spremljanje, vključno s produkti programa Copernicus, javnim subjektom, potrošnikom in podjetjem olajšala dostop do informacij o dobavnih verigah, pri čemer bo zagotavljala lahko razumljive podatke in informacije, ki bodo krčenje in degradacijo gozdov ter spremembe v gozdnih površinah po svetu povezali s povpraševanjem v EU po primarnih in drugih proizvodih in trgovino z njimi. Evropska opazovalnica bo tako neposredno podpirala izvajanje te uredbe z zagotavljanjem znanstvenih dokazov o krčenju in degradaciji gozdov po svetu ter s tem povezani trgovini. Evropska opazovalnica bo tesno sodelovala z zadevnimi mednarodnimi organizacijami, raziskovalnimi inštituti in tretjimi državami.

(23) Obstoječi zakonodajni okvir EU se osredotoča na boj proti nezakoniti sečnji in z njo povezani trgovini, krčenja gozdov pa neposredno ne obravnava. Sestavljata ga Uredba (EU) št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi obveznosti gospodarskih subjektov, ki dajejo na trg les in lesne proizvode[25], ter Uredba Sveta (ES) št. 2173/2005 o vzpostavitvi sheme izdajanja dovoljenj FLEGT za uvoz lesa v Evropsko skupnost[26]. Obe uredbi sta bili ocenjeni v okviru preverjanja primernosti, s katerim je bilo ugotovljeno, da čeprav je zakonodaja pozitivno vplivala

[24] COM(2019) 352 final.
[25] UL L 295, 12.11.2010, str. 23.
[26] UL L 347, 30.12.2005, str. 1.

na gospodarjenje z gozdovi, cilji obeh uredb, in sicer omejitev nezakonite sečnje in z njo povezane trgovine ter zmanjšanje porabe nezakonito pridobljenega lesa v EU, niso bili doseženi[27], ugotovljeno pa je bilo tudi, da osredotočanje zgolj na zakonitost lesa ne zadostuje za izpolnitev zastavljenih ciljev.

(24) Razpoložljiva poročila potrjujejo, da je znaten del trenutnega krčenja gozdov zakonit v skladu z zakoni države proizvajalke. V nedavnem poročilu[28] je bilo ocenjeno, da je bilo med letoma 2013 in 2019 približno 30 % krčenja gozdov, povzročenega zaradi komercialnega kmetijstva v tropskih državah, zakonitega. Razpoložljivi podatki se običajno osredotočajo na države s šibkim upravljanjem – svetovni delež nezakonitega krčenja gozdov je morda manjši, vendar je iz podatkov jasno razvidno, da neupoštevanje krčenja gozdov, ki je v državi proizvodnje zakonito, ogroža učinkovitost ukrepov politike.

(25) V oceni učinka morebitnih ukrepov politike za obravnavanje krčenja in degradacije gozdov, ki ju povzroča Unija, je v sklepih Sveta in resoluciji Evropskega parlamenta iz leta 2020 jasno opredeljena potreba po določitvi krčenja in degradacije gozdov kot vodilnega merila za prihodnje ukrepe Unije. Zato bi moral novi pravni okvir Unije obravnavati tako zakonitost kot tudi vprašanje, ali je proizvodnja zadevnih primarnih in drugih proizvodov taka, da ne povzroča krčenja gozdov.

(26) Opredelitev pojma „ne povzroča krčenja gozdov“ bi morala biti dovolj široka, da zajame tako krčenje kot degradacijo gozdov, zagotoviti bi morala pravno jasnost in biti merljiva na podlagi kvantitativnih, objektivnih in mednarodno priznanih podatkov.

(27) Uredba bi morala zajemati tiste primarne proizvode, katerih potrošnja v Uniji je najpomembnejša z vidika povzročanja krčenja in degradacije svetovnih gozdov in za katere bi lahko posredovanje politike Unije prineslo največje koristi glede na vrednost na enoto trgovine. V okviru študije v podporo ocene učinka je bil izveden obsežen pregled znanstvene literature (primarnih virov, ki ocenjujejo vpliv potrošnje v EU na krčenje gozdov po svetu in ta odtis povezujejo s specifičnimi primarnimi proizvodi), ki je bil navzkrižno preverjen z obsežnim posvetovanjem z deležniki. Na podlagi tega postopka je bil sestavljen prvi seznam osmih primarnih proizvodov. V področje uporabe je bil neposredno vključen les, saj je že zajet v uredbi o lesu. Seznam primarnih proizvodov se je nato dodatno zmanjšal po analizi učinkovitosti v oceni učinka. Analiza učinkovitosti je primerjala hektarje krčenja gozdov, povezanega s potrošnjo v EU, kot so bili ocenjeni v nedavnem znanstvenem članku[29], s povprečno vrednostjo uvoza v EU, in sicer za vsak primarni proizvod s seznama. V skladu z znanstvenim člankom, uporabljenim za analizo učinkovitosti, je od osmih primarnih proizvodov, analiziranih v navedenem članku, šest odgovornih za največji delež krčenja gozdov, ki ga povzroča EU, in sicer: palmovo olje (33,95 %), soja (32,83 %), les (8,62 %), kakav (7,54 %), kava (7,01 %) in govedina (5,01 %).

(28) Ob upoštevanju, da bi bilo treba spodbujati uporabo recikliranih primarnih in drugih proizvodov ter da bi vključitev tovrstnih primarnih in drugih proizvodov v področje uporabe te uredbe pomenila nesorazmerno obremenitev za gospodarske subjekte, bi bilo treba s področja uporabe te uredbe izključiti rabljene primarne in druge proizvode, ki so na koncu svojega življenjskega cikla in bi bili sicer v nasprotnem primeru odstranjeni kot odpadki.

---

[27] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/11630-Nezakonita-secnja-ocena-pravil-EU-preverjanje-ustreznosti-_sl

[28] https://www.forest-trends.org/wp-content/uploads/2021/05/Illicit-Harvest-Complicit-Goods_rev.pdf

[29] Pendrill F., Persson U. M., Kastner, T. 2020.

(29) V tej uredbi bi bilo treba določiti obveznosti v zvezi z zadevnimi primarnimi in drugimi proizvodi, da se bomo lahko učinkovito borili proti krčenju in degradaciji gozdov ter spodbujali dobavne verige, ki ne povzročajo krčenja gozdov.

(30) Številne mednarodne organizacije in organi (npr. Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo, Medvladni panel za podnebne spremembe, Program Združenih narodov za okolje, Pariški sporazum, Mednarodna zveza za ohranjanje narave in naravnih virov, Konvencija o biološki raznovrstnosti) so dejavni na področju krčenja in degradacije gozdov, opredelitve v tej uredbi pa izhajajo iz njihovega dela.

(31) Določiti bi bilo treba presečni datum, ki bo podlaga za oceno, ali je na zadevnem zemljišču prišlo do krčenja ali degradacije gozdov, kar pomeni, da za primarne in druge proizvode s področja uporabe te uredbe vstop na trg Unije ali izvoz ne bi bil mogoč, če so bili proizvedeni na zemljiščih, na katerih je po tem datumu prišlo do krčenja ali degradacije gozdov. Omogočati bi moral ustrezno preverjanje in spremljanje, ustrezati obstoječim mednarodnim zavezam, kot so cilji trajnostnega razvoja in newyorška deklaracija o gozdovih, ter tako zmanjšati nenadne motnje v dobavnih verigah zaradi začetka veljavnosti te uredbe in hkrati odpraviti vse spodbude za pospeševanje dejavnosti, ki povzročajo krčenje in degradacijo gozdov.

(32) Za okrepitev prispevka Unije k zaustavitvi krčenja in degradacije gozdov ter za zagotovitev, da se primarni in drugi proizvodi iz dobavnih verig, povezani s krčenjem in degradacijo gozdov, ne dajejo na trg Unije, se zadevni primarni in drugi proizvodi ne bi smeli dajati na trg Unije, ne bi smeli biti dostopni na trgu Unije in se ne bi smeli izvažati s trga Unije, razen če so bili proizvedeni na način, ki ne povzroča krčenja gozdov, in v skladu z zadevno zakonodajo države proizvodnje. Za potrditev tega bi jim morala biti vedno priložena izjava o potrebni skrbnosti.

(33) Na podlagi sistemskega pristopa bi morali gospodarski subjekti sprejeti ustrezne ukrepe, da bi se prepričali, da zadevni primarni in drugi proizvodi, ki jih nameravajo dati na trg Unije, izpolnjujejo zahteve iz te uredbe o nekrčenju gozdov in zakonitosti. V ta namen bi morali gospodarski subjekti vzpostaviti in izvajati postopke potrebne skrbnosti. Postopek potrebne skrbnosti, ki ga zahteva ta uredba, bi moral vključevati tri elemente: zahteve v zvezi z informacijami, oceno tveganja in ukrepe za zmanjševanje tveganja. Postopki potrebne skrbnosti bi morali biti oblikovani tako, da zagotovijo dostop do informacij o virih in dobaviteljih primarnih in drugih proizvodov, ki se dajejo na trg Unije, vključno z informacijami, ki dokazujejo, da so izpolnjene zahteve o nepovzročanju krčenja in degradacije gozdov ter zahteve o zakonitosti, med drugim z opredelitvijo države in območja proizvodnje, vključno z geolokacijskimi koordinatami zadevnih zemljišč. Te geolokacijske koordinate, ki temeljijo na določanju točnega časa, določanju položaja in/ali opazovanju Zemlje, lahko uporabljajo podatke iz vesolja in storitve, ki se zagotavljajo v okviru vesoljskega programa Unije (EGNOS/Galileo in Copernicus). Gospodarski subjekti bi morali na podlagi teh informacij izvesti oceno tveganja. Če je ugotovljeno tveganje, bi ga morali gospodarski subjekti zmanjšati na raven, ko ga ni več ali ko je zanemarljivo. Šele po zaključku zahtevanih korakov postopka potrebne skrbnosti in ugotovitvi, da tveganja, da zadevni primarni ali drug proizvod ni skladen s to uredbo, ni ali da je zanemarljivo, bi se gospodarskemu subjektu smelo dovoliti dajanje zadevnega primarnega ali drugega proizvoda na trg Unije oziroma njegov izvoz.

(34) Gospodarski subjekti bi morali formalno prevzeti odgovornost za skladnost zadevnih primarnih ali drugih proizvodov, ki jih nameravajo dati na trg Unije ali izvažati, in sicer tako, da dajo na voljo izjave o potrebni skrbnosti. Ta uredba bi morala vsebovati

predlogo za te izjave. To naj bi olajšalo izvrševanje te uredbe prek pristojnih organov in sodišč ter povečalo skladnost gospodarskih subjektov s predpisi.

(35) Za priznanje dobre prakse bi se v postopku ocenjevanja tveganja lahko uporabljale certifikacijske sheme ali sheme, ki jih preverjajo tretje strani, vendar ne bi smele nadomestiti odgovornosti gospodarskega subjekta v zvezi s postopkom potrebne skrbnosti.

(36) Trgovci bi morali odgovarjati za zbiranje in hranjenje informacij, ki zagotavljajo preglednost dobavne verige zadevnih primarnih in drugih proizvodov, katerih dostopnost na trgu omogočajo. Veliki trgovci, ki niso mala in srednja podjetja, močno vplivajo na dobavne verige in imajo pomembno vlogo pri zagotavljanju, da delujejo tako, da ne povzročajo krčenja gozdov, zato bi morali imeti enake obveznosti kot gospodarski subjekti.

(37) Da bi spodbudili preglednost in olajšali izvrševanje, bi morali gospodarski subjekti, ki niso MSP, vsako leto javno poročati o svojem sistemu potrebne skrbnosti, vključno z ukrepi, sprejetimi za izvajanje njihovih obveznosti.

(38) Drugi zakonodajni instrumenti EU, ki določajo zahteve glede postopkov potrebne skrbnosti v vrednostni verigi v zvezi s škodljivimi vplivi na človekove pravice ali okolje, bi se morali uporabljati, če v tej uredbi ni posebnih določb z enakim ciljem, naravo in učinkom, ki bi se lahko prilagodile glede na prihodnje zakonodajne spremembe. Obstoj te uredbe ne bi smel izključevati uporabe drugih zakonodajnih instrumentov EU, ki določajo zahteve glede postopkov potrebne skrbnosti v vrednostni verigi. Kadar drugi takšni zakonodajni instrumenti EU vsebujejo podrobnejše določbe ali dodajajo zahteve določbam iz te uredbe, bi bilo treba take določbe uporabljati v povezavi z določbami te uredbe. Kadar ta uredba vsebuje podrobnejše določbe, se te ne bi smele razlagati na način, ki bi ogrozil učinkovito uporabo drugih zakonodajnih instrumentov EU pri postopkih potrebne skrbnosti ali doseganju njihovega splošnega cilja.

(39) Gospodarski subjekti, ki spadajo na področje uporabe drugih zakonodajnih instrumentov EU, ki določajo zahteve glede postopkov potrebne skrbnosti v vrednostni verigi v zvezi s škodljivimi vplivi na človekove pravice ali okolje, bi morali biti sposobni izpolniti obveznosti poročanja iz te uredbe tako, da pri poročanju na podlagi drugega zakonodajnega instrumenta EU vključijo zahtevane informacije.

(40) Za izvrševanje te uredbe bi morale biti odgovorne države članice, njihovi pristojni organi pa bi morali zagotoviti, da se ta uredba v celoti upošteva. Enotno izvrševanje te uredbe v zvezi z zadevnimi primarnimi in drugimi proizvodi, ki vstopajo na trg Unije ali ga zapuščajo, je mogoče doseči le s sistematično izmenjavo informacij in sodelovanjem med pristojnimi organi, carinskimi organi in Komisijo.

(41) Uspešno in učinkovito izvajanje in izvrševanje te uredbe sta bistvena za doseganje njenih ciljev. V ta namen bi morala Komisija vzpostaviti in upravljati informacijski sistem, ki bo gospodarskim subjektom in pristojnim organom pomagal pri podajanju potrebnih informacij o zadevnih primarnih in drugih proizvodih, danih na trg, in dostopu do njih. Gospodarski subjekti bi morali izjave o potrebni skrbnosti predložiti v informacijski sistem. Informacijski sistem bi moral biti dostopen pristojnim organom in carinskim organom, da se jim olajša izpolnjevanje obveznosti iz te uredbe. Informacijski sistem bi moral biti dostopen tudi širši javnosti, anonimizirani podatki pa bi morali biti na voljo v odprti in strojno berljivi obliki v skladu s politiko odprtih podatkov Unije.

(42) Pri zadevnih primarnih proizvodih, ki vstopajo na trg Unije ali ga zapuščajo, so pristojni organi zadolženi za preverjanje skladnosti zadevnih primarnih in drugih proizvodov z obveznostmi iz te uredbe, naloga carinskih organov pa je zagotoviti, da je sklic na izjavo o potrebni skrbnosti na voljo v carinski deklaraciji, če je to ustrezno, in poleg tega od trenutka, ko bo vzpostavljen elektronski vmesnik za izmenjavo informacij med carinskimi organi in pristojnimi organi, preverjati status izjave o potrebni skrbnosti po začetni analizi tveganja, ki jo pristojni organi izvedejo v informacijskem sistemu, ter ustrezno ukrepati (tj. začasno ustaviti ali zavrniti primarni ali drugi proizvod, če se to zahteva prek statusa v informacijskem sistemu). Ta posebna organizacija nadzora opušča uporabo poglavja VII Uredbe (EU) 2019/1020, kar zadeva uporabo in izvrševanje te uredbe.

(43) Države članice bi morale zagotoviti, da so vedno na voljo ustrezna finančna sredstva za ustrezno osebje in opremo pristojnih organov. Za učinkovite preglede je potrebnih veliko virov, zato bi bilo treba zagotoviti takšno raven stabilnih virov, ki bi ustrezala potrebam izvrševanja v vsakem danem trenutku. Države članice bi morale imeti možnost dopolniti javno financiranje tako, da od zadevnih gospodarskih subjektov izterjajo stroške, nastale pri izvajanju pregledov v zvezi z zadevnimi primarnimi in drugimi proizvodi, za katere je bilo ugotovljeno, da so neskladni.

(44) Ta uredba ne posega v drugo zakonodajo Unije o blagu in proizvodih, ki vstopajo na trg Unije ali ga zapuščajo, zlasti v določbe carinskega zakonika Unije glede pooblastil carinskih organov in carinskih kontrol. Uvoznike bi bilo treba opomniti, da členi 220, 254, 256, 257 in 258 Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta določajo, da se proizvodi, ki vstopajo na trg Unije in potrebujejo nadaljnjo oplemenitenje, predajo v ustrezen carinski postopek, ki omogoča takšno oplemenitenje. Na splošno se sprostitev v prosti promet ali izvoz ne bi smela šteti kot dokaz skladnosti s pravom Unije, saj takšna sprostitev ne vključuje nujno popolnega nadzora skladnosti.

(45) Za optimizacijo in razbremenitev procesa nadzora nad zadevnimi primarnimi in drugimi proizvodi, ki vstopajo na trg Unije ali ga zapuščajo, je treba vzpostaviti elektronske vmesnike, ki omogočajo samodejni prenos podatkov med carinskimi sistemi in informacijskim sistemom pristojnih organov. Okolje enotnega okenca EU za carino je logična izbira za tak prenos podatkov. Vmesniki bi morali biti zelo avtomatizirani in enostavni za uporabo, dodatno breme za carinske organe pa bi moralo biti omejeno. Poleg tega je zaradi majhnih razlik med podatki, ki jih je treba deklarirati v carinski deklaraciji in izjavi o potrebni skrbnosti, primerno predlagati tudi pristop sodelovanja med podjetji in državno upravo, v skladu s katerim trgovci in gospodarski subjekti prek nacionalnega okolja enotnega okenca za carino dajo na voljo izjavo o potrebni skrbnosti za zadevni primarni ali drug proizvod, ta izjava pa se samodejno posreduje v informacijski sistem, ki ga uporabljajo pristojni organi. Carinski in pristojni organi bi morali sodelovati pri določanju podatkov, ki jih je treba posredovati, in vseh drugih tehničnih zahtevah.

(46) Tveganje, da se neskladni primarni in drugi proizvodi dajo na trg Unije, se razlikuje glede na primarni in drug proizvod ter državo porekla in proizvodnje. Za gospodarske subjekte, ki nabavljajo primarne in druge proizvode iz držav ali njihovih delov, ki predstavljajo nizko tveganje za pridelovanje, pobiranje ali proizvodnjo zadevnih primarnih proizvodov v nasprotju s to uredbo, bi moralo veljati manj obveznosti, s čimer bi se zmanjšali stroški zagotavljanja skladnosti in upravno breme. Primarni in drugi proizvodi iz držav ali njihovih delov z visokim tveganjem bi morali biti predmet okrepljenega nadzora pristojnih organov.

(47) Zato bi morala Komisija oceniti tveganje krčenja in degradacije gozdov na ravni države ali njenih delov na podlagi vrste meril, ki odražajo kvantitativne, objektivne in mednarodno priznane podatke ter pokazatelje, da so države dejavno vključene v boj proti krčenju in degradaciji gozdov. Te primerjalne informacije bi morale gospodarskim subjektom v Uniji olajšati izvajanje potrebne skrbnosti, pristojnim organom pa spremljanje in uveljavljanje skladnosti, hkrati pa bi morale države proizvajalke spodbuditi, da povečajo trajnostnost svojih sistemov kmetijske proizvodnje in zmanjšajo svoj vpliv na krčenje gozdov. To bi moralo prispevati k večji preglednosti in trajnostni naravnanosti dobavnih verig. Sistem primerjalnih analiz bi moral temeljiti na tristopenjski razvrstitvi držav, ki bi jih bilo treba obravnavati kot države z nizkim, standardnim ali visokim tveganjem. Za zagotovitev ustrezne preglednosti in jasnosti bi morala Komisija zlasti javno objaviti podatke, ki se uporabljajo za primerjalno analizo, razloge za predlagano spremembo razvrstitve in odziv zadevne države. Za zadevne primarne in druge proizvode iz držav ali delov držav z nizkim tveganjem bi bilo treba gospodarskim subjektom omogočiti uporabo poenostavljenega postopka potrebne skrbnosti, pristojni organi pa bi morali za zadevne primarne in druge proizvode iz držav ali delov držav z visokim tveganjem uporabiti okrepljen nadzor. Komisija bi morala biti upravičena do sprejetja izvedbenih ukrepov za določitev držav ali njihovih delov, pri katerih obstaja majhno ali veliko tveganje za proizvodnjo zadevnih primarnih in drugih proizvodov, ki niso skladni s to uredbo.

(48) Pristojni organi bi morali redno opravljati preglede gospodarskih subjektov in trgovcev, da preverijo, ali dejansko izpolnjujejo obveznosti, določene v tej uredbi. Poleg tega bi morali pristojni organi, če imajo na voljo zadevne informacije, na njihovi osnovi izvajati preglede, vključno na osnovi utemeljenih pomislekov tretjih oseb. Za celovito vključitev zadevnih primarnih in drugih proizvodov, zadevnih gospodarskih subjektov in trgovcev ter obsega njihovega deleža primarnih in drugih proizvodov bi bilo treba uporabiti dvojni pristop. Zato bi bilo treba od pristojnih organov zahtevati, da preverijo določen odstotek gospodarskih subjektov in trgovcev, hkrati pa vključijo tudi določen odstotek zadevnih primarnih in drugih proizvodov. Ti odstotki bi morali biti višji za zadevne primarne in druge proizvode iz držav ali njihovih delov z visokim tveganjem.

(49) Pregledi gospodarskih subjektov in trgovcev, ki jih izvajajo pristojni organi, bi morali zajemati sisteme potrebne skrbnosti ter skladnost zadevnih primarnih in drugih proizvodov z določbami te uredbe. Pregledi bi morali biti osnovani na načrtu pregledov, ki bi temeljil na oceni tveganja. Načrt bi moral vsebovati merila tveganja, ki pristojnim organom omogočajo izvedbo analize tveganja izjav o potrebni skrbnosti, ki jih predložijo gospodarski subjekti in trgovci. Merila tveganja bi morala upoštevati tveganje krčenja gozdov, povezano z zadevnimi primarnimi in drugimi proizvodi v državi proizvodnje, zgodovino izpolnjevanja obveznosti iz te uredbe s strani gospodarskih subjektov in trgovcev ter vse druge zadevne informacije, ki so na voljo pristojnim organom. Analiza tveganja izjav o potrebni skrbnosti bi morala pristojnim organom omogočiti opredelitev gospodarskih subjektov, trgovcev ter zadevnih primarnih in drugih proizvodov, izvajati pa bi jo bilo treba z uporabo tehnik elektronske obdelave podatkov v informacijskem sistemu, ki zbira izjave o potrebni skrbnosti.

(50) Če analiza tveganja izjav o potrebni skrbnosti razkrije visoko tveganje neskladnosti posameznih zadevnih primarnih in drugih proizvodov, bi morali imeti pristojni organi možnost, da sprejmejo takojšnje začasne ukrepe za preprečitev njihovega dajanja na

trg Unije ali omogočanja njihove dostopnosti na njem. Če taki zadevni primarni in drugi proizvodi vstopajo na trg Unije ali ga zapuščajo, bi morali pristojni organi od carinskih organov zahtevati začasno ustavitev sprostitve v prosti promet ali izvoza, da lahko pristojni organi opravijo potrebne preglede. Takšno zahtevo bi bilo treba sporočiti prek vmesniškega sistema med carinskimi in pristojnimi organi. Začasna ustavitev dajanja na trg Unije ali omogočanja dostopnosti na njem, sprostitve v prosti promet ali izvoza bi morala biti omejena na tri delovne dni, razen če pristojni organi zahtevajo dodaten čas za oceno skladnosti zadevnih primarnih in drugih proizvodov s to uredbo. V tem primeru bi morali pristojni organi sprejeti dodatne začasne ukrepe za podaljšanje obdobja začasne ustavitve ali za takšno podaljšanje zaprositi carinske organe, če zadevni primarni in drugi proizvodi vstopajo na trg Unije ali ga zapuščajo.

(51) Načrt pregledov bi bilo treba redno posodabljati na podlagi rezultatov njihovega izvajanja. Za tiste gospodarske subjekte, ki izkazujejo dosledno skladnost s predpisi, bi morala veljati manjša pogostost pregledov.

(52) Za zagotovitev izvajanja in učinkovitega izvrševanja te uredbe bi morale biti države članice pooblaščene za umik in odpoklic neskladnih zadevnih primarnih in drugih proizvodov ter sprejetje ustreznih popravnih ukrepov. Prav tako bi morale zagotoviti, da se kršitve te uredbe s strani gospodarskih subjektov in trgovcev kaznujejo z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kaznimi.

(53) Ob upoštevanju mednarodnega značaja krčenja in degradacije gozdov ter s tem povezanega trgovanja bi morali pristojni organi sodelovati med seboj, s carinskimi organi držav članic, Komisijo in upravnimi organi tretjih držav. Pristojni organi bi morali sodelovati tudi s pristojnimi organi za nadzor in izvrševanje drugih zakonodajnih instrumentov EU, ki določajo zahteve glede postopkov potrebne skrbnosti v vrednostni verigi v zvezi s škodljivimi vplivi na človekove pravice ali okolje.

(54) Čeprav ta uredba obravnava krčenje in degradacijo gozdov, kot je predvideno v sporočilu iz leta 2019 z naslovom „Okrepitev ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov“, varstvo gozdov ne sme povzročiti spremembe rabe ali degradacije drugih naravnih ekosistemov. Ekosistemi, kot so mokrišča, savane in šotišča, so zelo pomembni za svetovna prizadevanja v boju proti podnebnim spremembam pa tudi za druge cilje trajnostnega razvoja, zato je treba spremembi njihove rabe ali njihovi degradaciji nujno nameniti posebno pozornost. V ta namen bi morala Komisija dve leti po začetku veljavnosti oceniti potrebo po razširitvi področja uporabe na druge ekosisteme in dodatne primarne proizvode ter njeno izvedljivost. Hkrati bi morala Komisija z delegiranim aktom opraviti tudi pregled zadevnih proizvodov iz Priloge I k tej uredbi.

(55) Za zagotovitev, da zahteve v zvezi z informacijami, ki jih morajo izpolnjevati gospodarski subjekti in ki so določene v tej uredbi, ostanejo relevantne ter v skladu z znanstvenim in tehnološkim razvojem, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte v zvezi z dopolnitvijo zahtev po informacijah, potrebnih za postopek potrebne skrbnosti, informacij in meril za oceno in zmanjševanje tveganja, ki jih morajo izpolnjevati gospodarski subjekti in so določeni v tej uredbi, ter seznama blaga iz Priloge I k tej uredbi. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na strokovni ravni, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi

delegiranih aktov bi morala Evropski parlament in Svet zlasti prejeti vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa bi morali imeti sistematičen dostop do sestankov strokovnih skupin Komisije, ki se ukvarjajo s pripravo delegiranih aktov.

(56) Uredba (EU) št. 995/2010 prepoveduje dajanje nezakonito pridobljenega lesa in lesnih proizvodov na trg Unije. Določa obveznosti gospodarskih subjektov, ki prvič dajejo les na trg, da ravnajo s potrebno skrbnostjo, in trgovcev, da vodijo sledljivo evidenco svojih dobaviteljev in kupcev. Ta uredba bi morala ohraniti obveznost, da se zagotovi zakonitost zadevnih primarnih in drugih proizvodov, vključno z lesom in lesnimi proizvodi, ki se dajejo na trg Unije, in jih dopolniti z zahtevo glede trajnostnosti. Navedena uredba in z njo povezana Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 607/2012 zato s to uredbo postaneta nepotrebni in bi ju bilo treba razveljaviti.

(57) Uredba Sveta (ES) št. 2173/2005 določa postopke Unije za izvajanje sheme izdajanja dovoljenj FLEGT z dvostranskimi sporazumi o prostovoljnem partnerstvu z državami proizvajalkami lesa. Za spoštovanje dvostranskih zavez, ki jih je sprejela Evropska unija, in ohranitev napredka, doseženega s partnerskimi državami, ki imajo vzpostavljen delujoč sistem (faza izdajanja dovoljenj FLEGT), bi morala ta uredba vključevati določbo, v skladu s katero les in lesni proizvodi, za katere je izdano veljavno dovoljenje FLEGT, izpolnjujejo zahtevo po zakonitosti iz te uredbe.

(58) Čeprav ta uredba obravnava krčenje in degradacijo gozdov, kot je predvideno v sporočilu iz leta 2019 z naslovom „Okrepitev ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov“, varstvo gozdov ne sme povzročiti spremembe rabe ali degradacije drugih naravnih ekosistemov. Ekosistemi, kot so mokrišča, savane in šotišča, so zelo pomembni za svetovna prizadevanja v boju proti podnebnim spremembam pa tudi za druge cilje trajnostnega razvoja, zato je treba spremembi njihove rabe ali njihovi degradaciji nujno nameniti posebno pozornost. Zato bi bilo treba v dveh letih od začetka veljavnosti te uredbe oceniti potrebo po razširitvi področja uporabe te uredbe še na druge ekosisteme poleg gozdov in njeno izvedljivost.

(59) Kadar je za namene te uredbe potrebna obdelava osebnih podatkov, jih je treba obdelati v skladu s pravom Unije o varstvu osebnih podatkov. Za vsako obdelavo osebnih podatkov na podlagi te uredbe veljata Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta[30] ter Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta[31], kot je ustrezno.

(60) Ker cilja te uredbe, tj. boja proti krčenju in degradaciji gozdov z zmanjšanjem prispevka, ki ga povzroči potrošnja v Uniji, države članice ne morejo uresničiti same in ga je zaradi obsega predlaganega ukrepa lažje doseči na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

(61) Gospodarskim subjektom, trgovcem in pristojnim organom bi bilo treba dati na voljo dovolj časa, da se lahko pripravijo na izpolnjevanje zahtev iz te uredbe –

---

30 Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

31 Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Poglavje 1

Splošne določbe

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

Ta uredba določa pravila o dajanju goveda, kakava, kave, oljne palme, soje in lesa (v nadaljnjem besedilu: zadevni primarni proizvodi) ter drugih proizvodov iz Priloge I, ki vsebujejo zadevne primarne proizvode, so bili z njimi krmljeni ali so bili proizvedeni iz njih (v nadaljnjem besedilu: zadevni proizvodi), na trg Unije in omogočanju njihove dostopnosti na trgu Unije ter njihovega izvoza iz Unije, da bi

(a) zmanjšali prispevek Unije h krčenju in degradaciji gozdov po vsem svetu,

(b) zmanjšali prispevek Unije k emisijam toplogrednih plinov in izgubi biotske raznovrstnosti na svetovni ravni.

Uredba se ne uporablja za zadevne primarne in druge proizvode, dane na trg Unije, ki so bili proizvedeni pred datumom, določenim v členu 36(1).

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) „krčenje gozdov“ pomeni spreminjanje gozdov v zemljišča za kmetijsko rabo, ne glede na to, ali ga povzroči človek ali ne;

(2) „gozd“ pomeni zemljišče, ki obsega več kot 0,5 hektarja, z drevesi, višjimi od 5 metrov, in zastornostjo, večjo od 10 odstotkov, ali drevesi, ki lahko dosežejo ta pragova *in situ*, razen kmetijskih nasadov in zemljišč, ki so pretežno v kmetijski ali urbani rabi;

(3) „kmetijski nasadi“ pomenijo drevesne sestoje v kmetijskih proizvodnih sistemih, kot so nasadi sadnega drevja, nasadi oljnih palm, oljčni nasadi in kmetijsko-gozdarski sistemi, pri katerih se rastline gojijo pod senco dreves. To vključuje vse nasade primarnih proizvodov iz Priloge I razen lesa;

(4) „gozdni nasad“ pomeni zasajeni gozd, s katerim se intenzivno gospodari in pri sajenju in zrelosti sestoja izpolnjuje vsa naslednja merila: ena ali dve vrsti, enakomeren starostni razred in enakomeren razmik. Vključuje hitro rastoče nasade za les, vlakna in energijo ter izključuje gozdove, zasajene za zaščito ali obnovo ekosistemov, pa tudi gozdove, vzpostavljene s sajenjem ali sejanjem, ki so glede zrelosti sestoja podobni ali bodo podobni gozdovom, ki se naravno obnavljajo;

(5) „zasajeni gozd“ pomeni gozd, sestavljen pretežno iz dreves, vzpostavljenih s sajenjem in/ali namerno setvijo, če se pričakuje, da bodo posajena ali posejana drevesa predstavljala več kot petdeset odstotkov rastočega staleža ob zrelosti; to vključuje panjevce z dreves, ki so bila prvotno posajena ali posejana;

(6) „degradacija gozdov“ pomeni dejavnosti sečnje, ki niso trajnostne in povzročajo zmanjšanje ali izgubo biološke ali gospodarske produktivnosti in kompleksnosti

gozdnih ekosistemov, kar dolgoročno na splošno zmanjšuje koristi, ki jih prinašajo gozdovi, vključno z lesom, biotsko raznovrstnostjo in drugimi proizvodi ali storitvami;

(7) „trajnostni postopki sečnje“ pomenijo sečnjo, ki se izvaja ob upoštevanju ohranjanja kakovosti tal in biotske raznovrstnosti, da se čim bolj zmanjšajo negativni vplivi, in sicer na način, ki preprečuje sečnjo štorov in korenin, degradacijo pragozdov ali njihovo spreminjanje v gozdne nasade in sečnjo na občutljivih tleh; zmanjšuje obsežne poseke na golo ter zagotavlja lokalno ustrezne pragove za pridobivanje odmrlega lesa in zahteve po uporabi sistemov sečnje, ki zmanjšujejo vplive na kakovost tal, vključno z zbijanjem tal, ter na značilnosti biotske raznovrstnosti in habitate;

(8) „ne povzroča krčenja gozdov“ pomeni,

(a) da so bili zadevni primarni in drugi proizvodi, vključno s tistimi, ki se uporabljajo za zadevne proizvode ali jih vsebujejo, proizvedeni na zemljišču, ki ni bilo podvrženo krčenju gozdov po 31. decembru 2020, in

(b) da je bil les po 31. decembru 2020 pridobljen iz gozda, ne da bi to povzročilo degradacijo gozdov;

(9) „proizvedeno“ pomeni gojeno, spravljeno, vzrejeno, krmljeno ali pridobljeno na zadevnem zemljišču;

(10) „dajanje na trg“ pomeni, da je zadevni primarni ali drugi proizvod prvič dostopen na trgu Unije;

(11) „omogočanje dostopnosti na trgu“ pomeni vsako dobavo zadevnega primarnega ali drugega proizvoda za distribucijo, potrošnjo ali uporabo na trgu Unije v okviru gospodarske dejavnosti v zameno za plačilo ali brezplačno;

(12) „gospodarski subjekt“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki v okviru gospodarske dejavnosti da zadevne primarne in druge proizvode na trg Unije ali jih izvaža s trga Unije;

(13) „trgovec“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo v dobavni verigi, razen gospodarskega subjekta, ki v okviru gospodarske dejavnosti omogoči dostopnost zadevnih primarnih in drugih proizvodov na trgu Unije;

(14) „država porekla“ pomeni državo ali ozemlje, kot je opredeljeno v členu 60 Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta[32];

(15) „država proizvodnje“ pomeni državo ali ozemlje, kjer je bil proizveden zadevni primarni proizvod ali zadevni primarni proizvod, ki se uporablja pri proizvajanju drugega proizvoda ali ga drugi proizvod vsebuje;

(16) „zanemarljivo tveganje“ pomeni popolno oceno tako posebnih kot splošnih informacij o skladnosti zadevnih primarnih ali drugih proizvodov s členom 3(a) in (b), ki ne pomeni razloga za zaskrbljenost;

(17) „pooblaščeni zastopnik“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo s sedežem v Uniji, ki jo je gospodarski subjekt pisno pooblastil, da v njegovem imenu izvaja določene naloge v zvezi z obveznostmi gospodarskega subjekta v skladu s to uredbo;

[32] Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L 269, 10.10.2013, str. 1).

(18) „neskladni proizvodi“ pomenijo zadevne primarne in druge proizvode, ki niso bili proizvedeni na način, ki ne povzroča krčenja gozdov, ali niso bili proizvedeni v skladu z zadevno zakonodajo države proizvodnje ali oboje;

(19) „zemljišče“ je del površine znotraj ene nepremičnine, kot je priznano z zakonodajo države proizvodnje, z dovolj homogenimi pogoji, da je mogoče oceniti skupno tveganje krčenja in degradacije gozdov, povezano s primarnimi proizvodi, proizvedenimi na tem delu površine;

(20) „MSP“ so mikro, mala in srednja podjetja, kot so opredeljena v Direktivi 2013/34/EU[33];

(21) „utemeljen pomislek“ pomeni utemeljeno navedbo, ki temelji na objektivnih in preverljivih informacijah o neskladnosti s to uredbo in na podlagi katere se lahko zahteva posredovanje pristojnih organov;

(22) „pristojni organi“ so organi, imenovani v skladu s členom 13(1);

(23) „carinski organi“ so carinski organi, kot so opredeljeni v členu 5, točka (1), Uredbe (EU) št. 952/2013;

(24) „sprostitev v prosti promet“ pomeni postopek, določen v členu 201 Uredbe (EU) št. 952/2013;

(25) „izvoz“ pomeni postopek, določen v členu 269 Uredbe (EU) št. 952/2013;

(26) „zadevni primarni in drugi proizvodi, ki vstopajo na trg Unije“ so zadevni primarni in drugi proizvodi iz tretjih držav, ki so dani v carinski postopek sprostitve v prosti promet in so namenjeni dajanju na trg Unije ali namenjeni komercialni uporabi ali nezasebni potrošnji na carinskem območju Unije;

(27) „zadevni primarni in drugi proizvodi, ki zapuščajo trg Unije“ so zadevni primarni in drugi proizvodi, dani v carinski postopek izvoza;

(28) „zadevna zakonodaja države proizvodnje“ pomeni pravila, ki se uporabljajo v državi proizvodnje v zvezi s pravnim statusom območja proizvodnje v smislu pravic do rabe zemljišč, varstva okolja, pravic tretjih oseb ter zadevnih trgovinskih in carinskih predpisov v skladu z zakonodajnim okvirom, ki se uporablja v državi proizvodnje.

Člen 3

Prepoved

Zadevni primarni in drugi proizvodi se lahko dajo na trg Unije ali se omogoči njihova dostopnost na trgu Unije ali se izvozijo s trga Unije samo v primeru, da so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

(a) ne povzročajo krčenja gozdov;

(b) proizvedeni so bili v skladu z zadevno zakonodajo države proizvodnje ter

(c) so zajeti v izjavi o potrebni skrbnosti, kot je določeno v členu 4(2).

[33] Direktiva 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (Besedilo velja za EGP) (UL L 182, 29.6.2013, str. 19).

Poglavje 2

Obveznosti gospodarskih subjektov in trgovcev

Člen 4

Obveznosti gospodarskih subjektov

1. Gospodarski subjekti pred dajanjem zadevnih primarnih in drugih proizvodov na trg Unije ali pred njihovim izvozom s trga Unije izvedejo postopek potrebne skrbnosti, da zagotovijo njihovo skladnost s členom 3(a) in (b). V ta namen uporabljajo okvir postopkov in ukrepov (v nadaljnjem besedilu: postopek potrebne skrbnosti), kakor je opredeljen v členu 8.

2. Gospodarski subjekti, ki so pri izvajanju postopka potrebne skrbnosti iz člena 8 prišli do zaključka, da zadevni primarni in drugi proizvodi izpolnjujejo zahteve iz te uredbe, dajo pristojnim organom prek informacijskega sistema iz člena 31 na voljo izjavo o potrebni skrbnosti, preden dajo zadevne primarne in druge proizvode na trg Unije ali jih izvozijo. Ta izjava potrjuje, da je bil opravljen postopek potrebne skrbnosti in da tveganje ni bilo ugotovljeno oziroma je bilo ugotovljeno zanemarljivo tveganje, ter vsebuje informacije iz Priloge II za zadevne primarne in druge proizvode.

3. Gospodarski subjekt s podajo izjave o potrebni skrbnosti prevzame odgovornost za skladnost zadevnega primarnega ali drugega proizvoda z zahtevami iz te uredbe. Gospodarski subjekti vodijo evidenco izjav o potrebni skrbnosti za obdobje petih let od datuma, ko so bile izjave dane na voljo prek informacijskega sistema iz člena 31.

4. Gospodarski subjekti ne smejo dajati zadevnih primarnih in drugih proizvodov na trg Unije ali jih izvažati brez predhodne predložitve izjave o potrebni skrbnosti.

5. Gospodarski subjekt zadevnih primarnih in drugih proizvodov ne sme dati na trg ali jih izvažati, če je izpolnjen eden ali več od naslednjih pogojev:

   (a) zadevni primarni in drugi proizvodi niso skladni s členom 3(a) ali (b);

   (b) pri izvajanju postopka potrebne skrbnosti je bilo ugotovljeno nezanemarljivo tveganje, da zadevni primarni in drugi proizvodi niso skladni s členom 3(a) ali (b);

   (c) gospodarski subjekt ni mogel izvesti postopka potrebne skrbnosti v skladu z odstavkoma 1 in 2.

6. Gospodarski subjekti, ki so prejeli nove informacije, vključno z utemeljenimi pomisleki, da zadevni primarni ali drugi proizvod, ki so ga že dali na trg, ni v skladu z zahtevami iz te uredbe, morajo o tem nemudoma obvestiti pristojne organe držav članic, v katerih so dali zadevni primarni ali drug proizvod na trg. V primeru izvoza s trga Unije morajo gospodarski subjekti o tem obvestiti pristojni organ države članice, ki je država proizvodnje.

7. Gospodarski subjekti morajo pristojnim organom nuditi vso potrebno pomoč za lažje izvajanje pregledov iz člena 15, vključno z dostopom do poslovnih prostorov in predložitvijo dokumentacije ali evidenc.

Člen 5

Pooblaščeni zastopniki

1. Gospodarski subjekti ali trgovci lahko pooblastijo pooblaščenega zastopnika, da v njihovem imenu da na voljo izjavo o primerni skrbnosti v skladu s členom 4(2). Gospodarski subjekt ali trgovec v tem primeru ohrani odgovornost za skladnost zadevnega primarnega ali drugega proizvoda z zahtevami iz te uredbe.
2. Pooblaščeni zastopnik pristojnim organom na zahtevo predloži kopijo pooblastila v enem od uradnih jezikov Evropske unije.

Člen 6

Obveznosti trgovcev

1. Trgovci, ki so MSP, lahko omogočijo dostopnost zadevnih primarnih in drugih proizvodov na trgu le, če imajo informacije, zahtevane v skladu z odstavkom 2.
2. Trgovci, ki so MSP, zbirajo in hranijo naslednje informacije v zvezi z zadevnimi primarnimi in drugimi proizvodi, dostopnost katerih nameravajo omogočiti na trgu:
   (a) ime, registrirano trgovsko ime ali registrirano blagovno znamko, poštni naslov, elektronski naslov in, če je na voljo, spletni naslov gospodarskih subjektov ali trgovcev, ki so jim dobavili zadevne primarne in druge proizvode;
   (b) ime, registrirano trgovsko ime ali registrirano blagovno znamko, poštni naslov, elektronski naslov in, če je na voljo, spletni naslov trgovcev, katerim so dobavili zadevne primarne in druge proizvode.
3. Trgovci, ki so MSP, hranijo informacije iz tega člena vsaj pet let in jih na zahtevo predložijo pristojnim organom.
4. Trgovci, ki so MSP in ki so prejeli nove informacije, vključno z utemeljenimi pomisleki, da zadevni primarni ali drug proizvod, dostopnost katerega so že omogočili na trgu, ni v skladu z zahtevami te uredbe, morajo o tem nemudoma obvestiti pristojne organe držav članic, v katerih so omogočili dostopnost zadevnega primarnega ali drugega proizvoda na trgu.
5. Trgovci, ki niso MSP, se obravnavajo kot gospodarski subjekti in zanje veljajo obveznosti in določbe iz členov 3, 4, 5, 8 do 12, 14(9), 15 in 20 te uredbe v zvezi z zadevnimi primarnimi in drugimi proizvodi, dostopnost katerih omogočijo na trgu Unije.
6. Trgovci morajo pristojnim organom nuditi vso potrebno pomoč za lažje izvajanje pregledov iz člena 16, vključno z dostopom do poslovnih prostorov in predložitvijo dokumentacije ali evidenc.

Člen 7

Dajanje na trg s strani gospodarskih subjektov s sedežem v tretjih državah

Če fizična ali pravna oseba s sedežem zunaj Unije da na trg Unije zadevne primarne in druge proizvode, se za gospodarski subjekt v smislu te uredbe šteje prva fizična ali pravna oseba s sedežem v Uniji, ki kupi ali prevzame v posest takšne zadevne primarne in druge proizvode.

Člen 8

Postopek potrebne skrbnosti

1. Gospodarski subjekti pred dajanjem zadevnih primarnih in drugih proizvodov na trg ali pred njihovim izvozom opravijo postopek potrebne skrbnosti v zvezi z vsemi zadevnimi primarnimi in drugimi proizvodi, ki jih dobavlja vsak posamezni dobavitelj.

2. Za namene te uredbe postopek potrebne skrbnosti vključuje:

   (a) zbiranje informacij in dokumentov, potrebnih za izpolnitev zahtev iz člena 9;

   (b) ukrepe za oceno tveganja iz člena 10;

   (c) ukrepe za zmanjšanje tveganja iz člena 10.

Člen 9

Zahteve po informacijah

1. Gospodarski subjekti zbirajo informacije, dokumente in podatke, ki dokazujejo, da so zadevni primarni in drugi proizvodi skladni s členom 3. V ta namen gospodarski subjekt zbira, organizira in hrani za obdobje 5 let naslednje informacije v zvezi z zadevnimi primarnimi ali drugimi proizvodi, podprte z dokazi:

   (a) opis, vključno s trgovskim imenom in vrsto zadevnih primarnih in drugih proizvodov ter, kjer je smiselno, splošnim imenom vrste in njenim polnim znanstvenim imenom;

   (b) količino (izraženo v neto masi in prostornini ali številu enot) zadevnih primarnih in drugih proizvodov;

   (c) navedbo države proizvodnje;

   (d) geolokacijske koordinate z zemljepisno širino in dolžino vseh zemljišč, na katerih so bili proizvedeni zadevni primarni in drugi proizvodi, ter datum ali časovni razpon proizvodnje;

   (e) ime, elektronski naslov in naslov vsakega podjetja ali osebe, ki jim je dobavila zadevne primarne ali druge proizvode;

   (f) ime, elektronski naslov in naslov vsakega podjetja ali osebe, ki so ji bili zadevni primarni ali drugi proizvodi dobavljeni;

   (g) ustrezne in preverljive informacije, da zadevni primarni in drugi proizvodi ne povzročajo krčenja gozdov;

   (h) ustrezne in preverljive informacije, da je bila proizvodnja izvedena v skladu z zadevno zakonodajo države proizvodnje, vključno z vsemi dogovori, ki dajejo pravico do uporabe zadevnega območja za namene proizvodnje zadevnega primarnega proizvoda.

2. Gospodarski subjekt da na zahtevo pristojnim organom na voljo informacije, dokumente in podatke, zbrane v skladu s tem členom.

3. Komisija lahko v skladu s členom 33 sprejme delegirane akte za dopolnitev odstavka 1 v zvezi z nadaljnjimi relevantnimi informacijami, ki jih je treba pridobiti in so morda potrebne za zagotovitev učinkovitosti sistema potrebne skrbnosti.

Člen 10

Ocena in zmanjševanje tveganja

1. Gospodarski subjekti preverijo in analizirajo informacije, zbrane v skladu s členom 9, in vso drugo zadevno dokumentacijo ter na tej podlagi izvedejo oceno tveganja, da ugotovijo, ali obstaja tveganje, da zadevni primarni in drugi proizvodi, namenjeni dajanju na trg Unije ali izvažanju z njega, niso skladni z zahtevami iz te uredbe. Če gospodarski subjekti ne morejo dokazati, da je tveganje za neskladnost zanemarljivo, zadevnega primarnega ali drugega proizvoda ne smejo dati na trg Unije ali ga izvoziti.

2. Pri oceni tveganja se zlasti upoštevajo naslednja merila za oceno tveganja:

   (a) dodelitev tveganja zadevni državi ali njenim delom v skladu s členom 27;

   (b) prisotnost gozdov v državi in na območju proizvodnje zadevnega primarnega ali drugega proizvoda;

   (c) pojavnost krčenja ali degradacije gozdov v državi, regiji in na območju proizvodnje zadevnega primarnega ali drugega proizvoda;

   (d) vir, zanesljivost, veljavnost in povezave do druge razpoložljive dokumentacije za informacije iz člena 9(1);

   (e) pomisleki v zvezi z državo proizvodnje in izvora, kot so stopnja korupcije, pojavnost ponarejanja dokumentov in podatkov, neizvrševanje zakonodaje, oboroženi spopadi ali sankcije, ki jih naloži Varnostni svet Združenih narodov ali Svet Evropske unije;

   (f) kompleksnost zadevne dobavne verige, zlasti težave pri povezovanju primarnih in/ali drugih proizvodov z zemljiščem, na katerem so bili proizvedeni;

   (g) tveganje mešanja s proizvodi neznanega izvora ali proizvodi, proizvedenimi na območjih, kjer je prišlo ali prihaja do krčenja ali degradacije gozdov;

   (h) sklepi zadevnih sestankov strokovne skupine Komisije, objavljeni v registru strokovnih skupin Komisije;

   (i) utemeljeni pomisleki, predloženi v skladu s členom 29;

   (j) dodatne informacije o skladnosti s to uredbo, ki lahko vključujejo informacije, pridobljene v okviru sistemov certificiranja ali drugih sistemov, ki jih preverijo tretje osebe, vključno s prostovoljnimi shemami, ki jih Komisija priznava v skladu s členom 30(5) Direktive (EU) 2018/2001[34], pod pogojem da informacije izpolnjujejo zahteve iz člena 9;

3. Za lesne proizvode, ki spadajo na področje uporabe Uredbe Sveta (ES) št. 2173/2005 in za katere velja veljavno dovoljenje FLEGT iz delujoče sheme izdajanja dovoljenj, se šteje, da so skladni s členom 3(b) te uredbe.

4. Razen kadar analiza, opravljena v skladu z odstavkom 1, gospodarskemu subjektu omogoča, da ugotovi, da tveganja ni ali da obstaja zanemarljivo tveganje, da zadevni primarni ali drugi proizvodi niso skladni z zahtevami iz te uredbe, gospodarski subjekt pred dajanjem zadevnih primarnih in drugih proizvodov na trg Unije ali njihovim izvozom sprejme postopke in ukrepe za zmanjšanje tveganja, ustrezne za

[34] Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

dosego stanja, ko tveganja ni ali je zanemarljivo. To lahko vključuje zahtevo po dodatnih informacijah, podatkih ali dokumentih, izvedbo neodvisnih raziskav ali revizij ali druge ukrepe v zvezi z zahtevami glede informacij iz člena 9.

5. Gospodarski subjekti morajo biti sposobni prikazati, kako so bile zbrane informacije preverjene na podlagi merila za oceno tveganja iz odstavka 2, kako je bila sprejeta odločitev o ukrepih za zmanjšanje tveganja in kako je gospodarski subjekt določil stopnjo tveganja.

6. Gospodarski subjekti imajo vzpostavljene ustrezne in sorazmerne politike, kontrole in postopke za zmanjševanje in učinkovito obvladovanje ugotovljenih tveganj za neskladnost zadevnih primarnih in drugih proizvodov. Ti zajemajo:

   (a) vzorčne prakse obvladovanja tveganja, poročanje, vodenje evidenc, notranji nadzor in upravljanje skladnosti, vključno z imenovanjem pooblaščenca za skladnost na vodstveni ravni za gospodarske subjekte, ki niso MSP;

   (b) neodvisno revizijsko funkcijo za preverjanje notranjih politik, kontrol in postopkov iz točke (a) za vse subjekte, ki niso MSP.

7. Ocene tveganja se dokumentirajo, pregledajo vsaj enkrat letno in na zahtevo dajo na voljo pristojnim organom.

8. Komisija lahko v skladu s členom 33 sprejme delegirane akte za dopolnitev odstavkov 2, 4 in 6 glede zadevnih informacij, ki jih je treba pridobiti, meril za oceno tveganja in ukrepov za zmanjšanje tveganja, ki so morda potrebni za dopolnitev ukrepov iz tega člena, da se zagotovi učinkovitost sistema potrebne skrbnosti.

Člen 11

Vzdrževanje sistemov potrebne skrbnosti in vodenje evidenc

1. Gospodarski subjekti za izvajanje postopkov potrebne skrbnosti v skladu s členom 8 vzpostavijo in posodabljajo sistem potrebne skrbnosti, s katerim lahko zagotovijo skladnost z zahtevami iz člena 3(a) in (b). Sistem potrebne skrbnosti se pregleda vsaj enkrat letno ter po potrebi prilagodi novemu razvoju dogodkov, ki lahko vplivajo na izvajanje postopka potrebne skrbnosti in jih je treba upoštevati. Gospodarski subjekti morajo evidenco posodobitev v sistemu potrebne skrbnosti hraniti pet let.

2. Če ni drugače določeno z drugimi zakonodajnimi instrumenti EU, ki določajo zahteve glede postopkov potrebne skrbnosti v trajnostni vrednostni verigi, gospodarski subjekti, ki niso MSP, vsako leto na čim širši ravni, tudi na spletu, javno poročajo o svojem sistemu potrebne skrbnosti, vključno z ukrepi, ki so jih sprejeli za izvajanje svojih obveznosti iz člena 8. Gospodarski subjekti, ki spadajo tudi na področje uporabe drugih zakonodajnih instrumentov EU, ki določajo zahteve glede postopkov potrebne skrbnosti v vrednostni verigi, lahko izpolnijo svoje obveznosti poročanja iz tega odstavka tako, da pri poročanju v okviru drugih zakonodajnih instrumentov EU vključijo zahtevane informacije.

3. Gospodarski subjekti vsaj pet let hranijo vso dokumentacijo v zvezi s postopki potrebne skrbnosti, kot so vse zadevne evidence, ukrepi in postopki v skladu s členom 8. Te podatke na zahtevo dajo na voljo pristojnim organom.

Člen 12

Poenostavljen postopek potrebne skrbnosti

1. Pri dajanju zadevnih primarnih ali drugih proizvodov na trg Unije ali njihovem izvozu z njega gospodarskim subjektom ni treba izpolnjevati obveznosti iz člena 10, če lahko zagotovijo, da so bili vsi zadevni primarni in drugi proizvodi proizvedeni v državah ali delih držav, ki so bile v skladu s členom 27 opredeljene kot države z nizkim tveganjem.

2. Če pa gospodarski subjekt pridobi informacije ali je seznanjen z informacijami, ki kažejo na tveganje, da zadevni primarni in drugi proizvodi morda ne izpolnjujejo zahtev te uredbe, morajo biti izpolnjene vse obveznosti iz členov 9 in 10.

Poglavje 3

Obveznosti držav članic in njihovih pristojnih organov

Člen 13

Pristojni organ

1. Države članice imenujejo enega ali več pristojnih organov, odgovornih za izvajanje obveznosti, ki izhajajo iz te uredbe.

2. Države članice v [treh mesecih po datumu začetka veljavnosti te uredbe] Komisiji priglasijo nazive, naslove in kontaktne podatke pristojnih organov, imenovanih v skladu z odstavkom 1. Države članice brez nepotrebnega odlašanja obvestijo Komisijo o kakršnih koli spremembah teh podatkov.

3. Komisija na svojem spletnem mestu objavi seznam pristojnih organov. Komisija seznam redno posodablja na podlagi zadevnih posodobitev, ki jih prejme od držav članic.

4. Države članice zagotovijo, da imajo pristojni organi ustrezna pooblastila in sredstva za izpolnjevanje obveznosti iz poglavja 3 te uredbe.

5. Brez poseganja v obveznost gospodarskih subjektov, da ravnajo s potrebno skrbnostjo iz člena 8, lahko države članice gospodarskim subjektom zagotovijo tehnično in drugo pomoč ter smernice, pri čemer upoštevajo položaj MSP, da se olajša izpolnjevanje zahtev iz te uredbe.

6. Države članice lahko olajšajo izmenjavo in širjenje zadevnih informacij – zlasti za to, da gospodarskim subjektom pomagajo pri ocenjevanju tveganja – kot so opredeljene v členu 9, in informacij o dobri praksi v zvezi z izvajanjem te uredbe.

7. Pomoč se zagotovi na način, ki ne ogroža neodvisnosti, pravnih obveznosti in odgovornosti pristojnih organov pri izvrševanju te uredbe.

Člen 14

Obveznost izvajanja pregledov

1. Pristojni organi izvajajo preglede, da ugotovijo, ali gospodarski subjekti in trgovci izpolnjujejo svoje obveznosti iz te uredbe ter ali so zadevni primarni in drugi proizvodi, ki se dajejo na trg Unije ali so dostopni na trgu Unije ali izvoženi iz njega, skladni z zahtevami iz te uredbe.

2. Pregledi iz odstavka 1 se izvajajo v skladu s členoma 15 in 16.

3. Za izvajanje pregledov iz odstavka 1 pristojni organi pripravijo načrt, ki temelji na pristopu, ki temelji na oceni tveganja. Načrt vsebuje vsaj merila tveganja za izvedbo analize tveganja iz odstavka 4 in je tako podlaga za odločanje o pregledih. Pristojni organi pri določanju in pregledovanju meril tveganja upoštevajo zlasti določitev stopnje tveganja za države ali njihove dele v skladu s členom 27, preteklo skladnost gospodarskega subjekta ali trgovca s to uredbo in vse druge zadevne informacije. Pristojni organi na podlagi rezultatov pregledov in izkušenj pri izvajanju načrtov redno pregledujejo te načrte in merila tveganja, da bi izboljšali njihovo učinkovitost. Pristojni organi pri pregledu načrtov določijo manjšo pogostost pregledov za tiste gospodarske subjekte in trgovce, ki so dokazali dosledno izpolnjevanje zahtev iz te uredbe.

4. Za izvajanje načrtov pregledov, ki temeljijo na oceni tveganja, iz odstavka 3 pristojni organi izvedejo analizo tveganja glede informacij iz izjav o potrebni skrbnosti, ki so jim dane na voljo v skladu s členom 4(2). Pri analizi tveganja se uporabljajo merila tveganja, vključena v načrte, določene v skladu z odstavkom 3; analiza tveganja se izvede s pomočjo tehnik elektronske obdelave podatkov, vključenih v informacijski sistem iz člena 31.

5. Pristojni organi na podlagi analize tveganja iz odstavka 4 in vseh drugih zadevnih informacij opredelijo gospodarske subjekte in trgovce, ki jih je treba preveriti v skladu s členoma 15 in 16.

6. Pristojni organi na podlagi analize tveganja iz odstavka 4 opredelijo tudi zadevne primarne in druge proizvode, pri katerih je potrebno takojšnje ukrepanje, saj predstavljajo tako veliko tveganje za neskladnost z določbami te uredbe, da jih je treba preveriti, preden se dajo na trg Unije ali se omogoči njihova dostopnost na trgu Unije ali izvoz. Takšna opredelitev se označi v informacijskem sistemu, vzpostavljenem v skladu s členom 31, na njeni podlagi pa pristojni organi sprejmejo takojšnje začasne ukrepe v skladu s členom 21, da začasno ustavijo dajanje zadevnih primarnih in drugih proizvodov na trg Unije ali omogočanje njihove dostopnosti na trgu Unije ali, v primeru zadevnih primarnih ali drugih proizvodov, ki vstopajo na trg Unije ali ga zapuščajo, ter po vzpostavitvi elektronskega vmesnika iz člena 26(1), zahtevajo od carinskih organov, naj v skladu s členom 24(6) ustavijo njihovo sprostitev v prosti promet ali njihov izvoz.

7. Začasna ustavitev iz odstavka 6 se prekine v treh delovnih dneh, razen če pristojni organi na podlagi rezultatov pregledov, opravljenih v navedenem obdobju, ugotovijo, da potrebujejo dodaten čas za ugotovitev, ali zadevni primarni in drugi proizvodi izpolnjujejo zahteve iz te uredbe. V tem primeru pristojni organi podaljšajo obdobje začasne ustavitve z dodatnimi začasnimi ukrepi, sprejetimi v skladu s členom 21, ali v primeru zadevnih primarnih ali drugih proizvodov, ki vstopajo na trg Unije ali ga zapuščajo, z obvestilom carinskim organom o potrebi po ohranitvi začasne ustavitve v skladu s členom 24(6).

8. Pristojni organi izmenjujejo informacije o oblikovanju in uporabi meril tveganja iz odstavka 3 ter jih usklajujejo s pristojnimi organi drugih držav članic in Komisijo, da bi izboljšali učinkovitost izvrševanja te uredbe.

9. Vsaka država članica zagotovi, da letni pregledi, ki jih izvajajo njeni pristojni organi, zajemajo vsaj 5 % gospodarskih subjektov, ki dajejo vsakega od zadevnih primarnih proizvodov na trg Unije, omogočajo njihovo dostopnost na trgu Unije ali jih izvažajo

z njega, ter 5 % količine vsakega od zadevnih primarnih proizvodov, ki se dajejo na trg Unije, je njihova dostopnost na njem omogočena ali se izvažajo z njega.

10. Za zadevne primarne in druge proizvode, proizvedene v državi ali njenih delih, ki so v skladu s členom 27 uvrščene na seznam visoko tveganih držav ali njihovih delov, ali če obstaja tveganje, da bi zadevni primarni ali drugi proizvodi, proizvedeni v teh državah ali njihovih delih, vstopili v zadevno dobavno verigo, pristojni organ izvede okrepljen nadzor iz člena 20.

11. Brez poseganja v preglede iz odstavkov 5 in 6 pristojni organi izvajajo preglede iz odstavka 1, kadar imajo dokaze ali druge zadevne informacije, tudi na podlagi utemeljenih pomislekov tretjih oseb v skladu s členom 29, o morebitni neskladnosti s to uredbo.

12. Pregledi se izvedejo brez predhodnega opozorila gospodarskega subjekta ali trgovca, razen kadar je predhodno obvestilo gospodarskega subjekta ali trgovca potrebno za zagotovitev učinkovitosti pregledov.

13. Pristojni organi vodijo evidence o pregledih, v katerih so navedeni zlasti njihova narava in rezultati, ter o ukrepih, sprejetih v primeru neskladnosti. Evidenca vseh pregledov se hrani najmanj pet let.

Člen 15

Pregledi gospodarskih subjektov

1. Pregledi gospodarskih subjektov vključujejo:

   (a) pregled sistema potrebne skrbnosti, vključno s postopki za ocenjevanje in zmanjševanje tveganja;

   (b) pregled dokumentacije in evidenc, ki izkazujejo pravilno delovanje sistema potrebne skrbnosti;

   (c) pregled dokumentacije in evidenc, ki izkazujejo skladnost posameznega primarnega ali drugega proizvoda, ki ga je gospodarski subjekt dal na trg Unije, ga namerava dati na trg ali ga izvažati z njega, z zahtevami iz te uredbe;

   (d) preverjanje izjav o potrebni skrbnosti

   in po potrebi

   (e) pregled zadevnih primarnih in drugih proizvodov na kraju samem, da se ugotovi njihova skladnost z dokumentacijo, uporabljeno za izvajanje potrebne skrbnosti;

   (f) vsa tehnična in znanstvena sredstva, primerna za določitev natančnega kraja proizvodnje zadevnega primarnega ali drugega proizvoda, vključno z izotopskimi poskusi;

   (g) vsa tehnična in znanstvena sredstva, primerna za ugotovitev, ali zadevni primarni ali drug proizvod ne povzroča krčenja gozdov, vključno s podatki, pridobljenimi z opazovanjem Zemlje, kot so podatki in orodja programa Copernicus, ter

   (h) pregledi na kraju samem, vključno z revizijami na terenu, po potrebi tudi v tretjih državah s sodelovanjem z upravnimi organi tretjih držav.

Člen 16

Pregledi trgovcev

1. Pregledi trgovcev vključujejo:

   (a) pregled dokumentacije in evidenc, ki izkazujejo skladnost s členom 6(2);

   (b) po potrebi preglede na kraju samem, vključno z revizijami na terenu.

Člen 17

Kritje stroškov pristojnih organov

1. Države članice lahko svoje pristojne organe pooblastijo, da pri gospodarskih subjektih ali trgovcih izterjajo skupne stroške svojih dejavnosti v zvezi s primeri neskladnosti.

2. Stroški iz odstavka 1 lahko vključujejo stroške izvedbe preizkusov, stroške shranjevanja in stroške dejavnosti v zvezi s proizvodi, za katere je bilo ugotovljeno, da so neskladni, in v zvezi s katerimi je treba sprejeti popravne ukrepe, preden se sprostijo v prosti promet, dajo na trg ali izvozijo s trga Unije.

Člen 18

Sodelovanje in izmenjava informacij

1. Pristojni organi sodelujejo med seboj, z organi drugih držav članic, s Komisijo in po potrebi z upravnimi organi tretjih držav, da se zagotovi skladnost s to uredbo.

2. Za uporabo in izvrševanje te uredbe pristojni organi s Komisijo sklenejo upravne dogovore o posredovanju informacij in izvajanju preiskav.

3. Pristojni organi si izmenjujejo informacije, potrebne za izvrševanje te uredbe. To vključuje zagotavljanje dostopa do podatkov o gospodarskih subjektih in trgovcih, vključno z izjavami o potrebni skrbnosti, in njihovo izmenjavo s pristojnimi organi drugih držav članic, da se olajša izvrševanje te uredbe.

4. Pristojni organi takoj opozorijo pristojne organe drugih držav članic in Komisijo, kadar odkrijejo kršitev te uredbe in resne pomanjkljivosti, ki lahko prizadenejo več kot eno državo članico. Pristojni organi zlasti obvestijo pristojne organe drugih držav članic, kadar odkrijejo primarni ali drug proizvod na trgu, ki ni v skladu s to uredbo, da se omogoči umik ali odpoklic takega primarnega ali drugega proizvoda iz prodaje v vseh državah članicah.

5. Države članice pristojnemu organu na njegovo zahtevo zagotovijo potrebne informacije za zagotovitev skladnosti s to uredbo.

Člen 19

Poročanje

1. Države članice najpozneje do 30. aprila vsako leto javnosti in Komisiji dajo na voljo informacije o uporabi te uredbe v predhodnem koledarskem letu. Te informacije vključujejo njihove načrte pregledov, število pregledov in rezultate pregledov, opravljenih pri gospodarskih subjektih in trgovcih, vključno z vsebino teh pregledov, količino pregledanih zadevnih primarnih in drugih proizvodov glede na skupno količino zadevnih primarnih in drugih proizvodov, danih na trg, države porekla in

proizvodnje zadevnih primarnih in drugih proizvodov ter ukrepe, sprejete v primeru neskladnosti, ter izterjane stroške pregledov.

2. Službe Komisije na podlagi podatkov, ki jih predložijo države članice v skladu z odstavkom 1, vsako leto objavijo pregled uporabe te uredbe na ravni Unije.

Člen 20

Okrepljen nadzor

Če so bili zadevni primarni ali drugi proizvodi proizvedeni v državi (ali delu države), ki je v skladu s členom 27 uvrščena na seznam držav ali delov držav z visokim tveganjem, ali če obstaja tveganje, da zadevni primarni ali drugi proizvodi, proizvedeni v teh državah ali delih držav, vstopijo v zadevno dobavno verigo, vsaka država članica zagotovi, da letni pregledi, ki jih izvajajo njeni pristojni organi, zajemajo vsaj 15 % gospodarskih subjektov, ki dajejo vsakega od zadevnih primarnih proizvodov na trg Unije, omogočajo njihovo dostopnost na njem ali jih z njega izvažajo, ter 15 % količine vsakega od zadevnih primarnih proizvodov, ki se dajejo na trg, je njihova dostopnost na njem omogočena ali se izvažajo z njega iz držav ali delov držav z visokim tveganjem.

Člen 21

Začasni ukrepi

Če so bile po pregledih iz členov 15 in 16 odkrite morebitne resne pomanjkljivosti ali ugotovljena tveganja v skladu s členom 14(6), lahko pristojni organi sprejmejo takojšnje začasne ukrepe, vključno z zasegom ali začasno ustavitvijo dajanja na trg Unije ali omogočanja dostopnosti zadevnih primarnih in drugih proizvodov na njem ter njihovega izvoza z njega.

Člen 22

Ukrepi za nadzor trga

1. Če pristojni organi ugotovijo, da gospodarski subjekt ali trgovec ne izpolnjuje svojih obveznosti iz te uredbe ali da zadevni primarni ali drug proizvod ni skladen s to uredbo, brez poseganja v člen 23 od zadevnega gospodarskega subjekta ali trgovca zahtevajo, da nemudoma sprejme ustrezne in sorazmerne popravne ukrepe za odpravo neskladnosti.

2. Popravni ukrepi, ki jih mora gospodarski subjekt ali trgovec sprejeti, za namene odstavka 1 vključujejo vsaj enega ali več naslednjih ukrepov:

   (a) odpravo vseh formalnih neskladnosti, zlasti z zahtevami iz poglavja 2 te uredbe;

   (b) preprečitev dajanja zadevnega primarnega ali drugega proizvoda na trg Unije, omogočanja njegove dostopnosti na njem ali njegovega izvoza z njega;

   (c) takojšen umik ali odpoklic zadevnega primarnega ali drugega proizvoda;

   (d) uničenje zadevnega primarnega ali drugega proizvoda ali doniranje v dobrodelne namene ali namene v javnem interesu.

3. Če gospodarski subjekt ali trgovec ne sprejme popravnih ukrepov iz odstavka 2 ali če se neskladnost iz odstavka 1 nadaljuje, pristojni organi zagotovijo, da se proizvod

umakne ali odpokliče ali da se prepove ali omeji njegova dostopnost na trgu Unije ali izvoz z njega.

Člen 23

Kazni

1. Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve določb te uredbe s strani gospodarskih subjektov in trgovcev, ter sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev njihovega izvajanja. Države članice o navedenih določbah in o vseh naknadnih spremembah, ki nanje vplivajo, nemudoma obvestijo Komisijo.

2. Predvidene kazni so učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Kazni vključujejo najmanj:

   (a) denarne kazni v sorazmerju z okoljsko škodo in vrednostjo zadevnih primarnih ali drugih proizvodov, pri čemer se višina teh kazni izračuna tako, da se zagotovi, da se odgovornim osebam s temi kaznimi učinkovito odvzamejo gospodarske koristi, pridobljene s kršitvami, višina teh kazni pa se postopoma zvišuje za ponavljajoče se kršitve; najvišji znesek takih glob znaša najmanj 4 % letnega prometa gospodarskih subjektov ali trgovcev v zadevni državi članici ali državah članicah;

   (b) zaseg zadevnih primarnih in drugih proizvodov gospodarskemu subjektu in/ali trgovcu;

   (c) zaseg prihodkov, ki jih je gospodarski subjekt in/ali trgovec pridobil s poslom z zadevnimi primarnimi in drugimi proizvodi;

   (d) začasna izključitev iz postopkov javnega naročanja.

Poglavje 4

Postopki za zadevne primarne in druge proizvode, ki vstopajo na trg Unije ali ga zapuščajo

Člen 24

Nadzor

1. Za zadevne primarne in druge proizvode, dane v carinski postopek sprostitve v prosti promet ali izvoza, veljajo nadzor in ukrepi, določeni v tem poglavju. Uporaba tega poglavja ne posega v druge določbe te uredbe in drugo zakonodajo Unije, ki ureja sprostitev blaga v prosti promet ali izvoz blaga, zlasti v carinski zakonik Unije ter njegove člene 46, 47, 134 in 267. Poglavje VII Uredbe (EU) 2019/1020 Evropskega parlamenta in Sveta[35] pa se ne uporablja za nadzor zadevnih primarnih in drugih proizvodov, ki vstopajo na trg Unije, kolikor to zadeva uporabo in izvrševanje te uredbe.

2. Pristojni organi so odgovorni za splošno izvrševanje te uredbe v zvezi z zadevnim primarnim in drugim proizvodom, ki vstopa na trg Unije ali ga zapušča. Pristojni

[35] Uredba (EU) 2019/1020 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o nadzoru trga in skladnosti proizvodov ter spremembi Direktive 2004/42/ES in uredb (ES) št. 765/2008 in (EU) št. 305/2011.

organi so zlasti odgovorni, da s pregledi v skladu s členom 14(1) ugotovijo, ali je vsak tak zadevni primarni ali drug proizvod v skladu z zahtevami te uredbe. Pristojni organi opravljajo te naloge v skladu z zadevnimi določbami poglavja 3 te uredbe.

3. Carinski organi nadzorujejo pravilno deklaracijo zadevnih primarnih in drugih proizvodov, ki vstopajo na trg Unije ali ga zapuščajo. Nadzor temelji predvsem na analizi tveganja, da se opredelijo in ocenijo tveganja ter razvijejo potrebni protiukrepi, izvaja pa se v skupnem okviru za obvladovanje tveganja na ravni Unije.

4. Referenčna številka izjave o potrebni skrbnosti, ki jo dodeli informacijski sistem iz člena 31 v zvezi z zadevnim primarnim ali drugim proizvodom, ki vstopa v Unijo ali jo zapušča, je na voljo carinskim organom ob vložitvi carinske deklaracije za sprostitev zadevnega primarnega ali drugega proizvoda v prosti promet ali izvoz, razen kadar se izjava o potrebni skrbnosti vloži v skladu s členom 26(2).

5. Carinski organi po prejemu carinske deklaracije za sprostitev v prosti promet ali izvoz zadevnega primarnega ali drugega proizvoda, ki vstopa na trg Unije ali izstopa z njega, preverijo status izjave o potrebni skrbnosti z uporabo elektronskega vmesnika iz člena 26(1). O vsaki spremembi statusa v informacijskem sistemu iz člena 31, do katere pride pred sprostitvijo zadevnega primarnega ali drugega proizvoda v prosti promet ali izvozom zadevnega primarnega ali drugega proizvoda, so carinski organi, ki nadzorujejo zadevni primarni ali drug proizvod, obveščeni samodejno.

6. Če je po analizi tveganja iz člena 14(4) v informacijskem sistemu, vzpostavljenem v skladu s členom 31, v statusu zadevne izjave o potrebni skrbnosti navedeno, da je treba zadevni primarni ali drug proizvod preveriti, preden se ga da na trg EU ali se omogoči njegova dostopnost na njem ali se ga izvozi, carinski organi začasno ustavijo sprostitev zadevnega primarnega ali drugega proizvoda v prosti promet ali izvoz.

7. Če so izpolnjene vse druge zahteve in formalnosti v skladu z zakonodajo Unije ali nacionalno zakonodajo v zvezi s sprostitvijo v prosti promet ali izvozom, carinski organi dovolijo sprostitev zadevnega primarnega ali drugega proizvoda v prosti promet ali njegov izvoz v kateri koli od naslednjih okoliščin:

   (a) če po analizi tveganja iz člena 14(4) pristojni organi v informacijskem sistemu, vzpostavljenem v skladu s členom 31, zadevnega primarnega ali drugega proizvoda niso označili kot proizvoda, za katerega je treba začasno ustaviti sprostitev v prosti promet ali izvoz v skladu z odstavkom 6;

   (b) če sta bila sprostitev v prosti promet ali izvoz začasno ustavljena v skladu z odstavkom 6, pristojni organi v treh delovnih dneh, določenih v členu 14(7), niso zahtevali, da je treba ohraniti začasno ustavitev sprostitve v prosti promet ali izvoza zadevnega primarnega ali drugega proizvoda;

   (c) če so pristojni organi prek informacijskega sistema, vzpostavljenega v skladu s členom 31, carinske organe obvestili, da se začasna ustavitev sprostitve v prosti promet ali izvoza zadevnih primarnih in drugih proizvodov lahko prekliče.

   Sprostitev v prosti promet ali izvoz se ne šteje kot dokazilo o skladnosti s pravom Unije in zlasti s to uredbo.

8. Če pristojni organi ugotovijo, da zadevni primarni ali drug proizvod, ki vstopa na trg Unije ali ga zapušča, ni skladen s to uredbo, o tem prek informacijskega sistema, vzpostavljenega v skladu s členom 31, obvestijo carinske organe. Pristojni organi

lahko v informacijskem sistemu navedejo tudi, da nasprotujejo dajanju zadevnega primarnega ali drugega proizvoda v druge posebne carinske postopke.

Po obvestilu o takšnem statusu carinski organi ne dovolijo sprostitve zadevnega primarnega ali drugega proizvoda v prosti promet ali izvoza. V carinski sistem za obdelavo podatkov in, če je mogoče, na trgovinski račun, ki spremlja zadevni primarni ali drug proizvod, ter na vse druge zadevne spremne dokumente vključijo tudi naslednji zaznamek: „Neskladen primarni ali drug proizvod – sprostitev v prosti promet/izvoz nista dovoljena – Uredba (EU) 2021/XXXX.“ *[Navesti sklic na to uredbo.]*

Če se zadevni primarni ali drug proizvod naknadno deklarira v drug carinski postopek in pod pogojem, da pristojni organi niso nasprotovali tej uvrstitvi, mora gospodarski subjekt obvestilo vključiti v carinske deklaracije in ga pod enakimi pogoji evidentirati v carinskem sistemu za obdelavo podatkov ter, če je mogoče, na spremnih dokumentih, ki se uporabljajo v zvezi z vsemi takšnimi postopki.

9. Uradna obvestila in zahtevki iz odstavkov 5 do 8 tega člena se pošljejo prek elektronskega vmesnika, navedenega v členu 26(1). Odstavki 5 do 8 se začnejo uporabljati po vzpostavitvi elektronskega vmesnika, navedenega v členu 26(1).

10. Carinski organi lahko na zahtevo pristojnih organov ali kadar menijo, da je to potrebno in sorazmerno, neskladen ustrezen primarni ali drug proizvod uničijo. Stroške tega ukrepa krije fizična ali pravna oseba, ki je imetnik zadevnega primarnega ali drugega proizvoda. Pri tem se ustrezno uporabljata člena 197 in 198 Uredbe (EU) št. 952/2013. Neskladne zadevne primarne in druge proizvode lahko carina na zahtevo pristojnih organov zaseže in jih da na razpolago pristojnim organom.

Člen 25

Izmenjava informacij in sodelovanje med organi

1. Da se omogoči pristop, ki temelji na oceni tveganja, iz člena 14(3) za zadevne primarne in druge proizvode, ki vstopajo na trg Unije ali ga zapuščajo, ter da se zagotovi učinkovitost pregledov in njihovo izvajanje v skladu z zahtevami te uredbe, Komisija, pristojni organi in carinski organi tesno sodelujejo in si izmenjujejo informacije.

2. Carinski organi in pristojni organi sodelujejo v skladu s členom 47(2) Uredbe (EU) št. 952/2013 in si izmenjujejo informacije, potrebne za izpolnjevanje njihovih nalog v skladu s to uredbo, tudi prek elektronskih sredstev.

3. Informacije, povezane s tveganji, se izmenjujejo:

   (a) med carinskimi organi v skladu s členom 46(5) Uredbe (EU) št. 952/2013 ter

   (b) med carinskimi organi in Komisijo v skladu s členom 16(1) Uredbe (EU) št. 952/2013.

4. Če carinski organi na prvi vstopni točki v zvezi z zadevnimi primarnimi in drugimi proizvodi, za katere velja ta uredba in ki so v začasni hrambi ali v carinskem postopku, ki ni „sprostitev v prosti promet“, utemeljeno domnevajo, da zadevni primarni ali drugi proizvodi niso skladni s to uredbo, pošljejo vse ustrezne podatke pristojnemu namembnemu carinskemu uradu.

Člen 26

Elektronski vmesniki

1. Komisija razvije elektronski vmesnik, ki temelji na okolju enotnega okenca EU za carino, s katerim se omogoči prenos podatkov, zlasti uradnih obvestil in zahtevkov, navedenih v členu 24, odstavki 5 do 8, med nacionalnimi carinskimi sistemi in informacijskim sistemom, navedenim v členu 31. Ta elektronski vmesnik se vzpostavi najpozneje v štirih letih od datuma sprejetja zadevnega izvedbenega akta iz odstavka 3.

2. Komisija lahko razvije elektronski vmesnik, ki temelji na okolju enotnega okenca EU za carino, da se omogoči:

   (a) trgovcem in gospodarskim subjektom, da dajo na voljo izjavo o potrebni skrbnosti za zadevni primarni ali drug proizvod prek nacionalnega okolja enotnega okenca za carino iz člena 8 Uredbe [*Urad za publikacije: po sprejetju predloga preveriti referenčno številko in številko člena*], ter da od pristojnih organov prejmejo povratne informacije v zvezi s tem; ter

   (b) posredovanje navedene izjave o potrebni skrbnosti v informacijski sistem, naveden v členu 31 te uredbe.

3. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih opredeli podrobnosti izvedbene ureditve za odstavka 1 in 2 ter zlasti opredeli podatke, vključno z njihovo obliko, ki se posredujejo v skladu z odstavkoma 1 in 2. Z izvedbenimi akti se lahko določi tudi, da se nekateri posebni podatki, ki so na voljo v izjavi o dolžni skrbnosti in so potrebni za dejavnosti carinskih organov, vključno z nadzorom in bojem proti goljufijam, posredujejo in evidentirajo v carinskih sistemih EU in nacionalnih carinskih sistemih. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 34(2).

Poglavje 5

Sistem primerjalne analize držav in sodelovanje s tretjimi državami

Člen 27

Ocena držav

1. Ta uredba vzpostavlja tristopenjski sistem za ocenjevanje držav ali njihovih delov. Če države v skladu s tem členom niso opredeljene kot države z nizkim ali visokim tveganjem, se šteje, da predstavljajo standardno tveganje. Komisija lahko določi države ali njihove dele, ki predstavljajo nizko ali visoko tveganje za proizvodnjo zadevnih primarnih ali drugih proizvodov, ki niso skladni s členom 3, točka (a). Seznam držav ali njihovih delov, ki predstavljajo nizko ali visoko tveganje, se objavi z izvedbenim aktom ali akti, ki se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 34(2). Navedeni seznam se po potrebi posodobi ob upoštevanju novih dokazov.

2. Pri določanju držav ali njihovih delov z nizkim ali visokim tveganjem v skladu z odstavkom 1 se upoštevajo informacije, ki jih zagotovi zadevna država, in temeljijo na naslednjih ocenjevalnih merilih:

(a) stopnji krčenja in degradacije gozdov,

(b) stopnji širjenja kmetijskih zemljišč za zadevne primarne proizvode,

(c) trendih proizvodnje zadevnih primarnih in drugih proizvodov,

(d) podatku, ali nacionalno določeni prispevek k Okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja zajema emisije in odvzeme zaradi kmetijstva, gozdarstva in rabe zemljišč, kar zagotavlja, da se emisije zaradi krčenja in degradacije gozdov upoštevajo pri zavezi države k zmanjšanju ali omejitvi emisij toplogrednih plinov, kot je določeno v nacionalno določenem prispevku;

(e) sporazumih in drugih instrumentih, sklenjenih med zadevno državo in Unijo, ki obravnavajo krčenje ali degradacijo gozdov ter olajšujejo skladnost zadevnih primarnih in drugih proizvodov z zahtevami te uredbe in njihovo učinkovito izvajanje;

(f) podatku, ali ima zadevna država sprejeto nacionalno ali podnacionalno zakonodajo, tudi v skladu s členom 5 Pariškega sporazuma, in ali sprejema učinkovite izvršilne ukrepe za preprečevanje in sankcioniranje dejavnosti, ki povzročajo krčenje in degradacijo gozdov, ter zlasti ali se uporabljajo dovolj stroge sankcije, da se prepreči okoriščanje, ki izhaja iz krčenja ali degradacije gozdov.

3. Komisija zadevne države obvesti, da namerava spremeniti obstoječo kategorijo tveganja, in jih pozove, naj predložijo vse informacije, ki se jim zdijo koristne v zvezi s tem. Komisija državam omogoči dovolj časa za predložitev odziva, ki lahko vključuje informacije o ukrepih, ki jih je država sprejela za izboljšanje stanja, če bi se njen status ali status njenih delov uvrstil v višjo kategorijo tveganja.

V obvestilu so vključene naslednje informacije:

(a) razlog ali razlogi za namero, da se spremeni opredelitev tveganja države ali njenih delov;

(b) poziv k pisnemu odzivu Komisiji v zvezi z namero, da se spremeni status tveganja države ali njenih delov;

(c) posledice opredelitve države kot države z visokim ali nizkim tveganjem.

4. Komisija nemudoma uradno obvesti pristojne organe o vključitvi ali odstranitvi države s seznama držav iz odstavka 1.

Člen 28

Sodelovanje s tretjimi državami

1. Komisija z državami proizvajalkami, ki jih zadeva ta uredba, sooblikuje partnerstva in sodeluje za skupno reševanje problema krčenja in degradacije gozdov. Takšna partnerstva in mehanizmi sodelovanja se bodo osredotočali na ohranjanje, obnovo in trajnostno rabo gozdov, krčenje in degradacijo gozdov ter prehod na trajnostno proizvodnjo primarnih proizvodov, obdelavo, potrošnjo in načine trgovanja. Partnerstva in mehanizmi sodelovanja lahko vključujejo strukturirane dialoge, podporne programe in ukrepe, upravne dogovore in določbe v obstoječih sporazumih ali sporazumih, ki državam proizvajalkam omogočajo prehod na kmetijsko proizvodnjo, ki podpira skladnost zadevnih primarnih in drugih proizvodov z zahtevami te uredbe. Ti sporazumi in njihovo učinkovito izvajanje se bodo upoštevali v okviru primerjalne analize iz člena 27 te uredbe.

2. Partnerstva in sodelovanje bi morala omogočati polno udejstvovanje vseh deležnikov, vključno s civilno družbo, domorodnimi ljudstvi, lokalnimi skupnostmi in zasebnim sektorjem, tudi MSP in malih kmetov.

3. Partnerstva in sodelovanje spodbujajo oblikovanje postopkov celostnega načrtovanja rabe zemljišč, ustrezne zakonodaje, davčnih spodbud in drugih ustreznih orodij za izboljšanje ohranjanja gozdov in biotske raznovrstnosti, trajnostnega upravljanja in obnove gozdov, odpravo spreminjanja gozdov in občutljivih ekosistemov v zemljišča druge rabe, optimizacijo koristi za krajino, varnost zemljiških pravic, kmetijsko produktivnost in konkurenčnost, pregledne dobavne verige, krepitev pravic od gozdov odvisnih skupnosti, vključno z malimi kmeti, domorodnimi ljudstvi in lokalnimi skupnostmi, ter zagotavljanje dostopa javnosti do dokumentov o gospodarjenju z gozdovi in drugih ustreznih informacij.

4. Komisija sodeluje v mednarodnih dvo- in večstranskih razpravah o politikah in ukrepih za zaustavitev krčenja in degradacije gozdov, tudi v večstranskih forumih, kot so Konvencija o biološki raznovrstnosti, Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo, Konvencija Združenih narodov o boju proti dezertifikaciji, Skupščina Združenih narodov za okolje, Forum Združenih narodov za gozdove, Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja, Svetovna trgovinska organizacija ter skupini G7 in G20. Takšno sodelovanje vključuje spodbujanje prehoda na trajnostno kmetijsko proizvodnjo in trajnostno gospodarjenje z gozdovi ter razvoj preglednih in trajnostnih dobavnih verig, pa tudi nadaljnja prizadevanja za opredelitev in dogovor o trdnih standardih in opredelitvah, ki zagotavljajo visoko raven varstva gozdnih ekosistemov.

Poglavje 6

Utemeljeni pomisleki

Člen 29

Utemeljeni pomisleki fizičnih ali pravnih oseb

1. Fizične ali pravne osebe lahko pristojnim organom posredujejo utemeljene pomisleke, če na podlagi objektivnih okoliščin menijo, da eden ali več gospodarskih subjektov ali trgovcev ne spoštuje določb te uredbe.

2. Pristojni organi skrbno in nepristransko ocenijo utemeljene pomisleke ter sprejmejo potrebne ukrepe, vključno s pregledi in zaslišanji gospodarskih subjektov in trgovcev, da bi odkrili morebitne kršitve določb te uredbe in po potrebi sprejeli začasne ukrepe v skladu s členom 21 za preprečitev dajanja zadevnih primarnih in drugih proizvodov, ki so predmet preiskave, na trg Unije, omogočanja njihove dostopnosti na njem in njihovega izvoza z njega.

3. Pristojni organ čim prej in v skladu z ustreznimi določbami nacionalne zakonodaje obvesti fizične ali pravne osebe, navedene v odstavku 1, ki so mu predložile svoje pripombe, o odločitvi, da bo ugodil zahtevi za ukrepanje ali jo zavrnil, in navede razloge zanjo.

Člen 30

Dostop do pravnega varstva

1. Vsaka fizična ali pravna oseba, ki ima zadosten interes, vključno s tistimi, ki so v skladu s členom 29 predložile utemeljene pomisleke, ima dostop do sodišča ali drugega neodvisnega in nepristranskega javnega organa, pristojnega za pregled postopkovne in vsebinske zakonitosti odločitev, ravnanja ali opustitve ravnanja pristojnega organa v skladu s to uredbo.

2. Ta uredba ne posega v določbe nacionalne zakonodaje, ki zahtevajo, da morajo biti najprej izčrpani upravni revizijski postopki, preden se uvede sodni postopek.

Poglavje 7

Informacijski sistem

Člen 31

Informacijski sistem „Register“

1. Komisija do roka, določenega v členu 36(2), vzpostavi in vzdržuje informacijski sistem („Register“), ki vsebuje izjave o potrebni skrbnosti, dane na voljo v skladu s členom 4(2).

2. Informacijski sistem zagotavlja najmanj naslednje funkcionalnosti:

   (a) registracijo gospodarskih subjektov in trgovcev ter njihovih pooblaščenih zastopnikov v EU; za gospodarske subjekte, ki dajo zadevne primarne in druge proizvode v carinski postopek „sprostitve v prosti promet“ ali „izvoza“, se v njihov registracijski profil vpiše registracijska in identifikacijska številka gospodarskega subjekta (EORI), določena v skladu s členom 9 Uredbe (EU) št. 952/2013;

   (b) evidentiranje izjav o potrebni skrbnosti, vključno z dodelitvijo referenčne številke za vsako izjavo o potrebni skrbnosti zadevnemu gospodarskemu subjektu ali trgovcu;

   (c) evidentiranje rezultatov nadzora izjav o potrebni skrbnosti;

   (d) medsebojno povezovanje s carino prek okolja enotnega okenca EU za carino* [po sprejetju uredbe se lahko navede neposreden sklic], v skladu s členom 26, vključno z omogočanjem uradnih obvestil in zahtevkov na podlagi člena 24(5) do (8);

   (e) omogočanje določanja stopnje tveganja za gospodarske subjekte, trgovce ter zadevne primarne in druge proizvode, da se v skladu z analizo tveganja iz člena 14(4) opredelijo pošiljke z visokim tveganjem;

   (f) omogočanje upravne pomoči in sodelovanja med pristojnimi organi in Komisijo za izmenjavo informacij in podatkov;

   (g) omogočanje komunikacije med pristojnimi organi ter gospodarskimi subjekti in trgovci za izvajanje te uredbe.

3. Komisija z izvedbenimi akti določi pravila za delovanje informacijskega sistema, vključno s pravili za varstvo osebnih podatkov in izmenjavo podatkov z drugimi informacijskimi sistemi. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 33(2) te uredbe.

4. Komisija carinskim organom, pristojnim organom, gospodarskim subjektom in trgovcem zagotovi dostop do tega informacijskega sistema v skladu z njihovimi obveznostmi iz te uredbe.

5. Komisija v skladu s politiko odprtih podatkov EU in zlasti Direktivo (EU) 2019/1024[36] širši javnosti zagotovi dostop do celotnega anonimiziranega nabora podatkov informacijskega sistema v odprti obliki, ki je strojno berljiva ter zagotavlja interoperabilnost, ponovno uporabo in dostopnost.

Poglavje 8

Pregled

Člen 32

Pregled

1. Komisija najpozneje dve leti po začetku veljavnosti opravi prvi pregled te uredbe ter Evropskemu parlamentu in Svetu predstavi poročilo, ki mu po potrebi priloži zakonodajni predlog. Poročilo se osredotoča zlasti na oceno potrebe in izvedljivosti razširitve področja uporabe te uredbe na druge ekosisteme, vključno z zemljišči z visoko zalogo ogljika in zemljišči velikega pomena za ohranjanje biotske raznovrstnosti, kot so travišča, šotišča in mokrišča, ter na druge primarne proizvode.

2. Komisija najpozneje pet let po začetku veljavnosti in nato vsaj vsakih pet let opravi splošni pregled te uredbe ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, ki mu po potrebi priloži zakonodajni predlog. Prvo poročilo na podlagi posebnih študij vključuje zlasti oceno:

   (a) potrebe po dodatnih orodjih za olajševanje trgovine in njihove izvedljivosti za podporo doseganju ciljev te uredbe, vključno s priznavanjem sistemov certificiranja;

   (b) vpliva uredbe na kmete, zlasti male kmete, domorodna ljudstva in lokalne skupnosti, ter morebitno potrebo po dodatni podpori za prehod na trajnostne dobavne verige.

3. Brez poseganja v splošni pregled iz odstavka 1 Komisija opravi prvi pregled Priloge I najpozneje dve leti po začetku veljavnosti te uredbe in nato v rednih časovnih presledkih, da bi ocenila, ali je primerno spremeniti ali razširiti zadevne proizvode s seznama v Prilogi I, da se zagotovi, da so na ta seznam vključeni vsi proizvodi, ki vsebujejo zadevne primarne proizvode, so bili z njimi krmljeni ali proizvedeni iz njih, razen če ima povpraševanje po navedenih proizvodih zanemarljiv vpliv na krčenje gozdov. Pregledi temeljijo na oceni učinka zadevnih primarnih in

[36] Direktiva (EU) 2019/1024 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o odprtih podatkih in ponovni uporabi informacij javnega sektorja (UL L 172, 26.6.2019, str. 56).

drugih proizvodov na krčenje in degradacijo gozdov ter upoštevajo spremembe v potrošnji, kot je razvidno iz znanstvenih dokazov.

4. Po pregledu, kot je opredeljen v odstavku 3, lahko Komisija v skladu s členom 33 sprejme delegirane akte za spremembo Priloge I, da se vključijo zadevni proizvodi, ki vsebujejo zadevne primarne proizvode ali so bili proizvedeni iz njih.

Poglavje 9

Končne določbe

Člen 33

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, navedenih v členih 9(3), 10(8) in 32(4), se na Komisijo prenese za obdobje petih let od DD. MM. LLLL. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje šest mesecev pred iztekom petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet ne nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Prenos pooblastila iz člena 9(3), člena 10(8) in člena 32(4) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je določen v njem. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi členov 9(3), 10(8) in 32(4), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za [dva meseca].

Člen 34

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011[37].

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011 ob upoštevanju določb člena 11 navedene uredbe.

[37] Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije.

Člen 35

Razveljavitve

Uredba (EU) št. 995/2010 se razveljavi z učinkom od datuma začetka uporabe te uredbe, določenega v členu 36(2).

Člen 36

Začetek veljavnosti in datum začetka uporabe

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po dnevu njene objave v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Členi 3 do 12, 14 do 22, 24, 29 in 30 se začnejo uporabljati 12 mesecev po začetku veljavnosti te uredbe.
3. Členi iz odstavka 2 se začnejo uporabljati 24 mesecev po začetku veljavnosti te uredbe za gospodarske subjekte, ki so mikropodjetja[38], ustanovljena do 31. decembra 2020, razen za proizvode, zajete v Prilogi k Uredbi (EU) št. 995/2010.

V Bruslju,

Za Evropski parlament	*Za Svet*
predsednik	*predsednik*

[38] Kot je opredeljeno v členu 3(1) Direktive 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS.

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

1.2. Zadevna področja

1.3. Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

1.4. Cilji

1.4.1. Splošni cilji

1.4.2. Specifični cilji

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

1.4.4. Kazalniki smotrnosti

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

1.5.4. Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

1.5.5. Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

1.7. Načrtovani načini upravljanja

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

2.2.3. Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

3.2. Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

3.2.2. Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje

3.2.3. Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o nekaterih zadevnih primarnih in drugih proizvodih, povezanih s krčenjem in degradacijo gozdov

1.2. Zadevna področja

09 – Okolje in podnebni ukrepi

1.3. Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

☑ **Nov ukrep**

☐ **Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa**[1]

☐ **Podaljšanje obstoječega ukrepa**

☑ **Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep**

1.4. Cilji

1.4.1. Splošni cilji

Splošni cilj je omejiti krčenje in degradacijo gozdov, ki ju povzročata proizvodnja in potrošnja v EU. S tem naj bi se posledično zmanjšale emisije toplogrednih plinov in izguba biotske raznovrstnosti, ki jih povzroča EU.

1.4.2. Specifični cilji

Specifični cilj št.

Omejitev krčenja in degradacije gozdov, ki ju povzročata proizvodnja in potrošnja v EU:

- Zmanjšanje potrošnje proizvodov iz dobavnih verig, povezanih s krčenjem ali degradacijo gozdov, na najmanjšo možno raven.
- Povečanje povpraševanja v EU po zakonitih primarnih in drugih proizvodih, ki ne povzročajo krčenja gozdov, ter trgovine z njimi.

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Predlagana uredba bo preprečila krčenje gozdov, ki ga povzročata proizvodnja in potrošnja šestih primarnih proizvodov, vključenih v področje uporabe uredbe, v EU. Po pričakovanjih naj bi bilo tako do leta 2030 pred krčenjem in degradacijo gozdov, ki ju povzroča EU, letno obvarovanih precej več kot 71 920 hektarov gozdov. To bi pomenilo tudi letno zmanjšanje emisij ogljika v ozračje, ki nastanejo zaradi proizvodnje in potrošnje zadevnih primarnih proizvodov v EU, za vsaj 31,9 milijona metričnih ton, kar bi lahko pomenilo ekonomski prihranek v višini vsaj 3,2 milijarde EUR letno. Poleg tega naj bi uredba odločilno prispevala k varstvu biotske raznovrstnosti, ustvarjanju enakih konkurenčnih pogojev za podjetja, ki delujejo na trgu EU, ter k doseganju posebnih ciljev uredbe: zmanjšati potrošnjo

[1] Po členu 58(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

proizvodov iz dobavnih verig, povezanih s krčenjem ali degradacijo gozdov, na najmanjšo možno raven ter povečati povpraševanje v EU po zakonitih primarnih in drugih proizvodih, ki ne povzročajo krčenja gozdov, ter trgovine z njimi.

1.4.4. Kazalniki smotrnosti

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki.

1. Letno bo vsaj 71 920 hektarov gozdov manj utrpelo krčenje ali degradacijo, ki ju povzroča proizvodnja ali potrošnja primarnih proizvodov, zajetih v uredbi, v EU.

2. Vsaj 31,9 milijona metričnih ton ogljika letno, ki nastane zaradi proizvodnje in potrošnje primarnih proizvodov, zajetih v uredbi, v EU, ne bo izpuščenega v ozračje.

3. Manj bo živalskih in rastlinskih vrst, ki jim bo grozilo izumrtje zaradi krčenja in degradacije gozdov, ki ju povzroča EU.

4. Gospodarski subjekti in trgovci, ki se ukvarjajo z zadevnimi primarnimi proizvodi v EU, bodo imeli jasen in predvidljiv pravni okvir EU, ki bo zagotavljal enake konkurenčne pogoje glede obveznosti preprečevanja krčenja in degradacije gozdov.

5. Zmanjšala se bo količina proizvodov, prodanih v EU, ki prihajajo iz dobavnih verig, povezanih s krčenjem ali degradacijo gozdov.

6. Proizvodnja in potrošnja primarnih in drugih proizvodov v EU, proizvedenih na način, ki ne povzroča krčenja gozdov, se bosta povečali.

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

Predlagana uredba se bo neposredno uporabljala od dneva začetka njene veljavnosti. V petih letih od datuma, določenega v členu 36(1), bo sprejeta vrsta izvedbenih oziroma delegiranih aktov in upravnih nalog.

Podroben seznam predvidenih ukrepov je predstavljen v nadaljevanju.

1. Pred datumom, določenim v členu 36(2)

(a) Javni razpis (ali upravni dogovor) za naročilo za pripravo sistema primerjalne analize držav v skladu z merili, določenimi v uredbi.

(b) Javni razpis za oceno učinka v zvezi z vključitvijo dodatnih primarnih in drugih proizvodov ter drugih občutljivih ekosistemov.

(c) Javni razpis za sklenitev pogodbe za podporo Komisiji pri izvajanju nalog, določenih v uredbi.

(d) Pogodba ali upravni dogovor za vzpostavitev informacijskega sistema za shranjevanje in izmenjavo podatkov o gospodarskih subjektih in njihovih deklaracij.

2. V prvih petih let po datumu, določenem v členu 36(1)

(a) Komisija z delegiranim oziroma izvedbenim aktom sprejme sezname držav in njihovih delov, za katere velja nizko oziroma visoko tveganje.

(b) Komisija z delegiranim oziroma izvedbenim aktom sprejme prilagoditev obsega proizvodov.

(d) Javni razpis za sklenitev pogodbe za podporo prvemu ocenjevanju uredbe.

(e) Komisija izvede in odobri prvo ocenjevanje uredbe ter po potrebi pripravi zakonodajni predlog s predlogom morebitnih sprememb.

1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

Razlogi za ukrepanje na ravni EU (predhodno)

Dejavniki krčenja in degradacije gozdov so povezani z EU in mednarodno trgovino. Ukrepanje na ravni EU je bistvenega pomena za usklajeno in harmonizirano obravnavo vprašanj mednarodne trgovine ter za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev za podjetja v smislu zahtev, ki jih morajo izpolnjevati, preden dajo proizvode na trg Unije, zagotovijo njihovo dostopnost na njem ali jih z njega izvažajo. Ukrepanje na ravni EU bi lahko temeljilo tudi na predhodnih izkušnjah EU pri obravnavanju kompleksnih dobavnih verig (npr. na podlagi zakonodaje, povezane z nezakonito sečnjo).

Samo ukrepanje na ravni EU bi zagotovilo učinkovito doseganje ciljev posredovanja, tj. omejevanja krčenja gozdov, ki ga povzroča EU, ter s tem emisij toplogrednih plinov in izgubljanja biotske raznovrstnosti, ki jih povzročata proizvodnja in potrošnja v EU, ter zmanjševanja potrošnje primarnih in drugih proizvodov, povezanih s krčenjem gozdov.

Pričakovana ustvarjena dodana vrednost Unije (naknadno)

Posredovanje EU bo zagotovilo harmonizirane zahteve za primarne in druge proizvode s področja uporabe uredbe, ki se dajejo na trg EU, ne glede na to, ali so proizvedeni v EU ali zunaj nje. To bo zagotovilo enake konkurenčne pogoje za podjetja, ki poslujejo v EU, saj bodo zanje veljale enake obveznosti ne glede na državo EU, v kateri imajo sedež. Posredovanje bo znatno zmanjšalo krčenje gozdov (glej pričakovane rezultate v predhodnem besedilu), emisije toplogrednih plinov in izgubo biotske raznovrstnosti, ki jih povzroča EU.

Predlog bi moral prispevati tudi k zmanjšanju potrošnje proizvodov iz dobavnih verig, povezanih s krčenjem ali degradacijo gozdov, na najmanjšo možno raven; in povečanju povpraševanja EU po zakonitih primarnih in drugih proizvodih, ki ne povzročajo krčenja gozdov, ter povečanju trgovine z njimi.

1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Ocena uredbe o lesu in uredbe o shemi FLEGT, ki se osredotočata na zakonitost lesa, danega na trg EU, kaže na potrebo po posodobitvi zakonodajnega okvira. Trenutno na ravni EU ni predpisov, katerih cilj bi bil zmanjšati vpliv potrošnje EU na krčenje in degradacijo gozdov. Predlog temelji na spoznanjih, pridobljenih pri preverjanju

primernosti v zvezi z izboljšanjem predlaganega sistema potrebne skrbnosti (v primerjavi s sistemom iz uredbe o lesu) in v zvezi s pomanjkanjem učinkovitosti posebnih dvostranskih trgovinskih sporazumov (sporazumi o prostovoljnem partnerstvu FLEGT v lesnem sektorju) pri obravnavi krčenja gozdov, ki ga povzroča EU.

1.5.4. Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

Evropska unija je odobrila obsežen načrt okrevanja na podlagi okrepljenega dolgoročnega proračuna za naslednji večletni finančni okvir in novega instrumenta za okrevanje Next Generation EU.

Pobuda spada v okvir evropskega zelenega dogovora, ki je vodilo strategije EU za okrevanje gospodarstva. Njen cilj je doseči podnebno nevtralnost EU do leta 2050 in omejiti izgubo biotske raznovrstnosti. To vključuje cilj spodbujanja proizvodov in vrednostnih verig, ki niso povezani s krčenjem in degradacijo gozdov. Zavzema se tudi za bolj trajnostne verige preskrbe s hrano in za to, da bi EU določila nove standarde za trajnostno rast ter izkoristila svoj gospodarski vpliv pri oblikovanju mednarodnih standardov v skladu z okoljskimi in podnebnimi cilji EU. Pobuda je tudi ena od prednostnih nalog, določenih v strategiji za biotsko raznovrstnost do leta 2030 in strategiji „od vil do vilic“.

Pobuda spada v razdelek 3 (Naravni viri in okolje), naslov 9 (Okolje in podnebni ukrepi), večletnega finančnega okvira. Kot je navedeno v nadaljevanju, bodo za izvajanje tega zakonodajnega akta potrebni dodatni človeški viri in nekateri podporni odhodki. Podporni odhodki bodo kriti iz programa EU za okolje in podnebne ukrepe (LIFE) za obdobje od 2021 do 2027.

1.5.5. Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

Zaradi izvajanja te uredbe bo v njenem področju uporabe zajetih veliko raznolikih gospodarskih sektorjev, kar bo zahtevalo dodatne človeške vire, sredstva za zunanje izvajalce v okviru javnih naročil in upravne dogovore med službami Komisije.

V GD ENV bo treba zagotoviti pet dodatnih EPDČ za izvajanje uredbe, kar vključuje tudi mednarodno sodelovanje. Za izvajanje uredbe sta v GD INTPA potrebna dva dodatna EPDČ, ki se osredotočata na sodelovanje in razvoj, ter en dodaten EPDČ za GD TAXUD, zlasti za obveznosti v zvezi s carino.

Te potrebe temeljijo na izračunih sredstev, namenjenih zakonodajnim instrumentom za boj proti nezakoniti sečnji (uredba o lesu in uredba o shemi FLEGT), pri čemer bo uredbo o lesu nadomestila predlagana pobuda. Trenutno je v GD ENV na voljo 3,25 AD + 1 AST + 1 prosti NNS + 0,5 EPDČ pogodbenega uslužbenca. To zadostuje za: (a) izvajanje, spremljanje in pregled dveh uredb EU (uredbe o lesu in uredbe o shemi FLEGT); (b) pogajanje o prostovoljnih partnerskih sporazumih s petimi državami (Indonezija, Vietnam, Laos, Tajska in Malezija) in njihovo izvajanje ter sodelovanje z drugimi državami proizvajalkami in porabnicami, kar vključuje stalno strukturo za sodelovanje s Kitajsko; (c) zastopanje EU na večstranskih forumih: v FAO, na forumu Združenih narodov za gozdove (UNFF) in v Mednarodni organizaciji za tropski les (ITTO); (d) izvajanje dodatnih ukrepov, predvidenih v

sporočilu Komisije z naslovom „Okrepitev ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov“[2].

Novi predlog ne bo le vključeval obstoječe zakonodaje EU, temveč bo tudi znatno razširil obseg ukrepov in povečal kompleksnost izvajanja, kar pomeni potrebo po novih virih. Novi predlog bo zajemal razširitev področja uporabe z enega primarnega proizvoda (les) na šest (dodajo se govedina, palmovo olje, soja, kakav in kava) in na proizvode, proizvedene iz njih, ter razširitev obsega uporabe, ki bo presegalo zgolj zakonitost in bo vključevalo tudi trajnostnost. To pa naj bi po pričakovanjih povečalo vrednost zadevnih gospodarskih sektorjev ter število deležnikov in tretjih držav, na katere uredba neposredno in močno vpliva. Število sestankov strokovne skupine se bo povečalo (s petih na šest), prav tako tudi število članov skupine (namesto zgolj držav članic bodo vključeni tudi deležniki in tretje države). Poleg informacijskega sistema, namenjenega uredbi o shemi FLEGT, bo vzpostavljen tudi nov informacijski sistem (glej v nadaljevanju). Sistem primerjalne analize držav (glej v nadaljevanju) bo predvidoma vključeval tesnejše sodelovanje z več deset državami. Politična prepoznavnost in občutljivost uredbe se bo v primerjavi s prejšnjim stanjem, ki je obsegal le les, povečala, saj bo vplivala na sektorje, ki so bistveni za gospodarstva posameznih držav (npr. kakav na Slonokoščeni obali in v Gani; palmovo olje v Indoneziji in Maleziji; sojo in govedo v Braziliji in Argentini), kar bo zahtevalo okrepljeno dvostransko sodelovanje, tudi na strokovni ravni. Razširile se bodo tudi naloge zastopanja GD ENV na mednarodnih forumih. Obveznosti držav članic glede poročanja se bodo povečale zaradi večjega števila primarnih proizvodov, zajetih v področju uporabe, in vrednosti vključenih gospodarskih sektorjev. Prehod na novo uredbo, razveljavitev uredbe o lesu in prilagoditev uredbe o shemi FLEGT bodo v prvih petih letih delovanja vključevali dodatne naloge.

Vse te nove dejavnosti in naloge bodo znatno povečale delovno obremenitev GD ENV. Zaradi večjega političnega in ekonomskega pomena nove uredbe bo potrebnih več priprav in analitičnega dela za obvladovanje večjega števila interakcij z drugimi službami Komisije, Svetom in Evropskim parlamentom, deležniki, tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, in sicer tako na politični kot na delovni ravni. Zaradi dodatnih nalog poročanja, ki jih bo izvajal GD ENV, in dodatnih orodij (informacijski sistem in sistem primerjalne analize), ki jih bo upravljal, bo potreben dodaten nadzor s strani GD ENV. Racionalizacija in izboljšanje izvajanja v primerjavi z uredbo o lesu in uredbo o shemi FLEGT, ki sta imeli, kot je razvidno iz preverjanja primernosti, številne pomanjkljivosti, bosta ob upoštevanju večjega področja uporabe od GD ENV zahtevala več sredstev, namenjenih spremljanju izvajanja v državah članicah.

Vse te naloge zahtevajo dobro zmožnost politične presoje, poznavanje politik, analitične sposobnosti, neodvisnost in odpornost, kar lahko zagotovijo le uradniki AD. Zaradi kompleksnih dobavnih verig zadevnih primarnih proizvodov in geografskih razlik po vsem svetu bi bilo priporočljivo, da si ekipa GD ENV, zadolžena za izvajanje, prizadeva za doseganje določene stopnje specializacije. To se lahko izvede glede na primarni proizvod, regijo ali posamezno nalogo, vendar bodo za to potrebna dodatni kadrovski viri, kot je navedeno v zgornjem besedilu. V čim večji meri se bodo uporabljali zunanji izvajalci (glej v nadaljevanju), za kar pa je prav tako potreben nadzor. Poleg tega obstajajo ključne, politično zelo občutljive naloge, ki jih mora izvajati Komisija.

[2] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0352

Potrebe po virih se bodo povečale pri GD ENV, GD INTPA in GD TAXUD. GD ENV se bo moral ukvarjati s kompleksno nalogo primerjalne analize držav (tako tehnično kot diplomatsko), hkrati pa bo moral nadaljevati izvajanje prejšnjih pravnih obveznosti v tem novem okviru, kar bo vključevalo tudi mednarodno sodelovanje (stalno sodelovanje s partnerskimi državami, tako porabnicami kot proizvajalkami, ki je ključnega pomena za preprečevanje selitve težav v druge regije). GD INTPA se bo osredotočil zlasti na nove programe sodelovanja v okviru partnerstva za gozdove, ki bodo med drugim namenjeni pomoči državam proizvajalkam pri zagotavljanju skladnosti s to uredbo. Partnerstva za gozdove bodo na voljo vsem zadevnim državam, tudi tistim, ki so trenutno vključene v pogajanja o sporazumih o prostovoljnem partnerstvu ali njihovo izvajanje. GD TAXUD bo skrbel za izvajanje splošne politike uredbe ter za pripravljalno delo in pripravo sekundarne zakonodaje v zvezi z zadevnimi primarnimi in drugimi proizvodi, ki vstopajo na trg Unije ali ga zapuščajo. Za te dejavnosti bodo potrebni dodatni človeški viri za GD ENV, GD INTPA in GD TAXUD.

Pred začetkom veljavnosti in v prvih petih letih izvajanja bodo potrebna tudi proračunska sredstva za zunanje izvajalce v okviru javnih naročil, ki bodo skrbeli za podporo pri prvem pregledu obsega proizvodov, prvem vrednotenju uredbe in splošnem izvajanju uredbe. Ocenjeni proračun za te tri pogodbe znaša 3 050 000 EUR za prvih pet let. Ta ocena temelji na prejšnjih javnih naročilih z enakimi značilnostmi.

Prav tako je treba vzpostaviti register potrebne skrbnosti, podatkovno zbirko za povezovanje carinskih organov držav članic, drugih pristojnih organov držav članic in Komisije ter za shranjevanje in olajšanje posredovanja informacij s strani gospodarskih subjektov (predvsem njihove registracije in deklaracije). To se lahko izvede s pomočjo zunanjega izvajalca ali na podlagi upravnega dogovora med službami Komisije. GD ENV je za vzpostavitev in vzdrževanje podatkovne zbirke z zahtevanimi funkcijami pripravil oceno proračuna v višini 1,5 milijona EUR za obdobje petih let. Poleg tega je TAXUD za prvih pet let delovanja predložil proračun v višini 950 000 EUR za dela na področju informacijske tehnologije, ki so potrebna za prilagoditev sistemov po meri sprememb, ki jih zahteva ta uredba. Odločitve v zvezi z razvojem informacijske tehnologije in povezanimi javnimi naročili bo moral predhodno odobriti Odbor Evropske komisije za informacijsko tehnologijo in kibernetsko varnost.

Priprava in izvajanje primerjalne analize držav bi lahko potekala na podlagi upravnega dogovora ali pogodbe z zunanjim izvajalcem. Za prvih pet let je predviden začasni proračun v višini 4 369 000 EUR. Ta znesek je skoraj petkrat večji od zneska, predvidenega v oceni učinka, ki je bil izračunan glede na število delovnih ur. Razlog za to je, da je bila primerjalna analiza, predvidena v oceni učinka, poenostavljena različica, ki je bila v končnem zakonodajnem predlogu razširjena z novimi ocenjevalnimi merili in povečanimi obveznostmi sodelovanja s prizadetimi državami. Te nove značilnosti so delovno intenzivne, saj je presoja zakonodaje in njeno izvrševanje v vsaki državi ambiciozna naloga, zato bo zanje potrebnih veliko več delovnih ur. Osveženi znesek je bil izračunan ob upoštevanju izkušenj iz povzetkov stanja po državah, kar zadeva uredbo o lesu.

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

☐ **Časovno omejeno**

– ☐ od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,

– ☐ finančne posledice med letoma LLLL in LLLL za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma LLLL in LLLL za odobritve plačil.

☑ **Časovno neomejeno**

– Izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma 2023 in 2027,

– ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7. Načrtovani načini upravljanja[3]

☑ **Neposredno upravljanje** – Komisija:

– ☑ z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije,

– ☐ prek izvajalskih agencij.

☐ **Deljeno upravljanje** z državami članicami.

☐ **Posredno upravljanje**, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

– ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,

– ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),

– ☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,

– ☐ organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe,

– ☐ subjektom javnega prava,

– ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor imajo ti subjekti ustrezna finančna jamstva,

– ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščeni za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki imajo ustrezna finančna jamstva,

– ☐ osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP na podlagi naslova V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.

– *Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje obrazložiti v oddelku „opombe“.*

Opombe

[3] Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Ocena finančnih posledic zakonodajnega predloga se nanaša na odhodke za zaposlene, javna naročila in morda tudi na upravne ureditve. Veljajo standardna pravila za to vrsto odhodkov.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

Način upravljanja pobude je neposredno upravljanje s strani Komisije. Komisiji bo pri tem pomagala strokovna skupina, v kateri bodo sodelovali predstavniki držav članic in deležniki: Strokovna skupina Komisije/platforma več deležnikov za zaščito in obnovo svetovnih gozdov. Komisiji bo pomagal tudi odbor. Pobuda na splošno obsega odhodke za zaposlene, javna naročila in morda tudi upravne dogovore. Veljajo standardna pravila za to vrsto odhodkov.

2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

Pobuda na splošno obsega odhodke za zaposlene, javna naročila in morda tudi upravne dogovore. Veljajo standardna pravila za to vrsto odhodkov.

2.2.3. Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

Pobuda na splošno obsega odhodke za zaposlene, javna naročila in morda tudi upravne dogovore. Veljajo standardna pravila za to vrsto odhodkov.

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe, npr. iz strategije za boj proti goljufijam.

Pobuda na splošno obsega odhodke za zaposlene, javna naročila in morda tudi upravne dogovore. Veljajo standardna pravila za to vrsto odhodkov.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif.[57]	držav Efte[58]	držav kandidatk[59]	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
3	09 02 01 – Narava in biotska raznovrstnost	dif.	DA	NE	NE	NE
7	20.01.02.01 – Prejemki in nadomestila	nedif.	NE	NE	NE	NE
7	20 02 06 02 – Stroški za konference in sestanke	nedif.	NE	NE	NE	NE

57 Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

58 EFTA: Evropsko združenje za prosto trgovino.

59 Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.

– ☑ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	3	Naravni viri in okolje

GD **ENV**			Leto **2022**	Leto **2023**	Leto **2024**	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**	**SKUPAJ (2022–2027)**
• Odobritve za poslovanje									
09 02 01 – Narava in biotska raznovrstnost	obveznosti	(1a)	0,500	1,789	1,680	1,610	1,890	1,450	**8,919**
	plačila	(2a)	0,500	1,789	1,680	1,610	1,890	1,450	**8,919**
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov[60]									
Proračunska vrstica		(3)							
Odobritve za GD <…….> **za** GD ENV	obveznosti	= 1a + 1b + 3	0,500	1,789	1,680	1,610	1,890	1,450	**8,919**
	plačila	= 2a + 2b + 3	0,500	1,789	1,680	1,610	1,890	1,450	**8,919**

60 Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

GD **TAXUD**			Leto **2022**	Leto **2023**	Leto **2024**	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**	**SKUPAJ (2022–2027)**
• Odobritve za poslovanje									
09 02 01 – Narava in biotska raznovrstnost	obveznosti	(1a)	-	0,150	0,300	0,250	0,125	0,125	0,950
	plačila	(2a)	-	0,150	0,300	0,250	0,125	0,125	0,950
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov[61]									
Proračunska vrstica		(3)							
Odobritve za GD <…….> **za** GD TAXUD	obveznosti	= 1a + 1b + 3	-	0,150	0,300	0,250	0,125	0,125	0,950
	plačila	= 2a + 2b + 3	-	0,150	0,300	0,250	0,125	0,125	0,950

• Odobritve za poslovanje SKUPAJ	obveznosti	(4)							
	plačila	(5)							
• Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)							
Odobritve iz RAZDELKA 3 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	= 4 + 6	0,500	1,939	1,980	1,860	2,015	1,575	**9,869**
	plačila	= 5 + 6	0,500	1,939	1,980	1,860	2,015	1,575	**9,869**

[61] Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

Zgoraj navedeni znesek bo potreben za podporo različnim izvedbenim nalogam, povezanim z zakonodajnimi določbami, ki jih bo izvajal GD ENV.

Dejavnosti, ki so predmet javnega naročila, vključujejo naročilo študije za podporo prvemu pregledu obsega proizvodov (v proračunu je predvideno za leto 2022), študije za podporo prvemu vrednotenju uredbe (v proračunu je predvideno za leto 2026) in pogodbe za podporo splošnemu izvajanju uredbe (v proračunu je predvidena enakomerna porazdelitev v prvih petih letih izvajanja).

Poleg tega sta bili v to kategorijo začasno vključeni še dve dejavnosti, ki bi ju bilo mogoče razviti na podlagi zunanje pogodbe ali z upravnimi dogovori s službami Komisije. Gre za pripravo in delovanje informacijskega sistema ter pripravo in delovanje sistema za primerjalno analizo držav. Obe dejavnosti sta bili vključeni v proračun za prvih pet let delovanja.

Vključeni so tudi nekateri zneski, namenjeni kritju razvoja informacijske tehnologije in vzdrževanju elektronskih vmesnikov med nacionalnimi carinskimi sistemi in informacijskim sistemom, kar zadeva izmenjavo informacij med carinskimi organi in pristojnimi organi. Ti zneski so vključeni kot del skupnih stroškov informacijskega sistema.

Vsi stroški, razen stroškov za človeške vire in upravnih stroškov								
Naloge	**Sredstva**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**SKUPAJ**
Splošno izvajanje	Splošna podporna pogodba	-	0,450	0,450	0,450	0,450	0,450	2,250
Sistem za primerjalno analizo	Podporna pogodba ali upravna ureditev	-	1,009	0,840	0,840	0,840	0,840	4,369
Informacijski sistem „Register“ (ENV + TAXUD)	Podporna pogodba ali upravna ureditev	-	0,480	0,690	0,570	0,425	0,285	2,450
Pregled obsega proizvodov	Podporna pogodba za oceno učinka	0,500	-	-	-	-	-	0,500
Prvo vrednotenje	Podporna pogodba za vrednotenje	-	-	-	-	0,300	-	0,300
		0,500	**1,939**	**1,980**	**1,860**	**2,015**	**1,575**	**9,869**

Razdelek večletnega finančnega okvira	7	„Upravni odhodki“

Ta oddelek se izpolni s „proračunskimi podatki upravne narave“, ki jih je treba najprej vnesti v Prilogo k oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga (Priloga V k notranjim pravilom), ki se prenese v sistem DECIDE za namene posvetovanj med službami.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto **2022**	Leto **2023**	Leto **2024**	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**	**SKUPAJ (od 2022 do 2027)**
GD **ENV**								
• Človeški viri		-	0,760	0,760	0,760	0,760	0,760	**3,800**
• Drugi upravni odhodki[62]		-	0,114	0,114	0,114	0,114	0,114	**0,570**
GD ENV SKUPAJ	odobritve	-	0,874	0,874	0,874	0,874	0,874	**4,370**

		Leto **2022**	Leto **2023**	Leto **2024**	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**	**SKUPAJ (od 2022 do 2027)**
GD **INTPA**								
• Človeški viri		-	0,304	0,304	0,304	0,304	0,304	**1,520**
• Drugi upravni odhodki		-	-	-	-	-	-	**-**
GD INTPA SKUPAJ	odobritve	-	0,304	0,304	0,304	0,304	0,304	**1,520**

[62] Člen 34 predvideva ustanovitev novega odbora v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011. Poleg tega bo temu odboru pomagala strokovna skupina platforme za odpravljanje krčenja gozdov, ki že obstaja, vendar nima pristojnosti odločanja.

		Leto **2022**	Leto **2023**	Leto **2024**	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**	**SKUPAJ (od 2022 do 2027)**
GD **TAXUD**								
• Človeški viri		-	0,152	0,152	0. 52	0,152	0,152	**0,760**
• Drugi upravni odhodki		-	-	-	-	-	-	-
GD TAXUD SKUPAJ	odobritve	-	0,152	0,152	0,152	0,152	0,152	**0,760**

Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira **SKUPAJ**	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	-	1,330	1,330	1,330	1,330	1,330	**6,650**

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto **2022**	Leto **2023**	Leto **2024**	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**	**SKUPAJ (od 2022 do 2027)**
Odobritve iz RAZDELKOV 1 do 7 večletnega finančnega okvira **SKUPAJ**	obveznosti	0,500	3,269	3,310	3,190	3,345	2,905	**16,519**
	plačila	0,500	3,269	3,310	3,190	3,345	2,905	**16,519**

3.2.2. Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije			Leto **N**	Leto **N+1**	Leto **N+2**	Leto **N+3**	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)	**SKUPAJ**
	REALIZACIJE							

⇩	vrsta[63]	povprečni stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	strošk i	število	stroški	število	stroški	število realizacij skupaj	stroški realizacij skupaj
SPECIFIČNI CILJ št. 1[64] …																		
– realizacija																		
– realizacija																		
– realizacija																		
Seštevek za specifični cilj št. 1																		
SPECIFIČNI CILJ št. 2 …																		
– realizacija																		
Seštevek za specifični cilj št. 2																		
SKUPAJ																		

63 Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr.: število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest itd.).

64 Kakor je opisan v točki 1.4.2. „Specifični cilji …“.

3.2.3. Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.

– ☑ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto **2022**	Leto **2023**	Leto **2024**	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**	**SKUPAJ (od 2023 do 2027)**
RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira							
Človeški viri	-	1,216	1,216	1,216	1,216	1,216	**6,080**
Drugi upravni odhodki	-	0,114	0,114	0,114	0,114	0,114	**0,570**
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira	-	1,330	1,330	1,330	1,330	1,330	**6,650**

Zunaj RAZDELKA 7[65] večletnega finančnega okvira							
Človeški viri							
Drugi upravni odhodki							
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira							

SKUPAJ	-	1,330	1,330	1,330	1,330	1,330	**6,650**

Potrebe po upravnih odobritvah se krijejo z odobritvami, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na obstoječe proračunske omejitve.

65 Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

3.2.3.1. Ocenjene potrebe po človeških virih

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.

– ☑ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

	Leto **2022**	Leto **2023**	Leto **2024**	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)						
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)	0,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
20 01 02 03 (delegacije)						
01 01 01 01 (posredne raziskave)						
01 01 01 11 (neposredne raziskave)						
Druge proračunske vrstice (navedite)						
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ)[66]						
20 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev)						
20 02 03 (PU, LU, NNS, ZU in MSD na delegacijah)						
XX 01 xx **yy zz**[67] – na sedežu						
XX 01 xx **yy zz**[67] – na delegacijah						
01 01 01 02 (PU, NNS, ZU za posredne raziskave)						
01 01 01 12 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)						
Druge proračunske vrstice (navedite)						
SKUPAJ	0,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0

XX je zadevno področje ali naslov v proračunu.

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerazporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	Za GD ENV je potrebnih 5 delovnih mest AD za splošno izvajanje uredbe, kar vključuje tudi mednarodno sodelovanje, pripravljalno delo in pripravo sekundarne zakonodaje v skladu z roki, predlaganimi v uredbi. Za GD INTPA sta potrebni dve delovni mesti AD za sodelovanje in razvoj v zvezi z uredbo, zlasti za vzpostavitev partnerstev za gozdove. Za GD TAXUD je potrebno eno delovno mesto AD za izvrševanje splošne politike uredbe, pripravljalno delo in oblikovanje osnutkov sekundarne zakonodaje v zvezi z zadevnimi primarnimi in drugimi proizvodi, ki vstopajo na trg Unije ali ga zapuščajo, ter za potrebe vzpostavitve vmesnika v skladu s členom 26.
Zunanji sodelavci	n. r.

66 PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

67 Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

Predlog/pobuda:

– ☑ se lahko v celoti financira s prerazporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira;

– Stroški, predvideni v proračunski vrstici 09 02 01, bodo bremenili program LIFE in bodo načrtovani v okviru priprave letnega načrta upravljanja GD ENV. Potrebe po človeških virih se po možnosti krijejo z dodatnimi sredstvi v okviru postopka letne dodelitve človeških virov.

– ☐ zahteva uporabo nedodeljene razlike do zgornje meje v zadevnem razdelku večletnega finančnega okvira in/ali uporabo posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru;

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice, ustrezne zneske in instrumente, ki naj bi bili uporabljeni.

– ☐ zahteva spremembo večletnega finančnega okvira.

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice ter ustrezne zneske.

3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

– ☑ ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb;

– ☐ je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto **N**[68]	Leto **N+1**	Leto **N+2**	Leto **N+3**	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								
Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

[68] Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude. Nadomestite „N“ s pričakovanim prvim letom izvajanja (na primer: 2021). Naredite isto za naslednja leta.

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

– ☑ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.

– ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

  – ☐ za lastna sredstva,

  – ☐ za druge prihodke.

  – navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice ☐

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude[69]						
		Leto **N**	Leto **N+1**	Leto **N+2**	Leto **N+3**	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		
Člen …….								

Za namenske prejemke navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

Druge opombe (npr. metoda/formula za izračun posledic za prihodke ali druge informacije).

[69] Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.